

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 26-27 (1793-94) 1984 BIRŽELIS-JUNE 28 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Su laisvės žibintu

Šie metai yra ne tiktai kazimieriniai, bet ir olimpiniai. Los Angeles miestas laukia pasaulinės olimpiados, o Torontas — pavergtųjų tautų olimpiados, kuri vadinama Laisvės olimpiada. Abiejose olimpiadose nešamas ir iškellamas olimpinis žibintas, kurių liepsna reiškia sportinių žaidynių pradžią ir tautų-valstybių susibūrimą bendram sportiniam žygiui, kuriame kovojama už dalyvaujančių laimėjimus. Daugiausia medalių laimėjusi valstybė triumfoja tarytum būtų laimėjusi karą. Olimpinis žibintas skelbia, kad olimpiada yra laisvų tautų susibūrimas, skleidžiantis tarpusavį darnumą, taikingą sugyvenimą, lojalų rungtyniavimą. Taip turėtų būti pagal olimpinį žaidynių atgaivintojų bei organizatorių mintį. Deja, taip nėra. Į laisvų tautų žaidynes nuo 1952 m. įsibrauna pavergėjų imperija — Sovietų Sąjunga, paglemžusi daugelį tautų. Kai kitos tautos atstovauja laisvėi, tai sovietai — tautų vergijai. Paprastai ji atsiunčia savo pavergtų tautų sportininkus drauge su politrukais, kad tie vergai skintų laurus savo pavergėjui. Kremlius, surinkęs daug laimėtų taškų, giriasi pasauliui savo sistemos pranašumu ir dar labiau stiprina savo vergiją. Bizūno sistema pasirodo veiksmingesnė už laisvas pastangas.

IŠ VISO Sov. Sąjungos dalyvavimas olimpinėse pasaulio žaidynėse turėtų būti peržiūrėtas. Valstybė, kurioje vyrauja tautų vergija, darbo lageriai, kalėjimai, žmogaus teisių nepaisymas, agresijos politika, — neturėtų būti priimama į olimpiadą. Jeigu boikotuojama Pietų Afrika dėl rasistinės politikos, juo labiau turėtų būti boikotuojama Sov. Sąjunga, kurios nusikaltimai tautom yra pasaulinio masto. Juk tai valstybė, kuri užgrobė ne tik Afganistaną, bet ir Baltijos kraštus, Rytų ir Vidurio Europą. Olimpinis žibintas yra skirtas ne tautų vergijai įteisinti, bet jai pasmerkti bei panaikinti. Ir kol kuri nors pasaulio valstybė praktikoja tautų vergiją, nėra verta dalyvauti olimpinėse žaidynėse ir jose demonstruoti pavergiančią savo jėgą. Vienintelė tokia didvalstybė šiuo metu yra Sov. Sąjunga. Šiais metais ji pati pasitraukė iš olimpiados, protestuodama prieš Amerikos laisvę ir jos politiką, siekiančią laisvės visam tautom. Daug kas to pasitraukimo galiaisi, ypač tie, kurie tikėjosi milijoninių pajamų iš sovietų dalyvavimo, tačiau be pagrindo. Olimpiada be vergijos atstovų bus prasmingesnė, labiau priartėjusi prie savo paskirties. Olimpinės žaidynės nėra kapitalizmo ir komunizmo sistemų dvikova, o laisvas rugtyniavimas, skatinantis fizinį ir dvasinių žmogaus jėgų ugdymą bei tautų suartėjimą.

ANTIOLIMPINĖ Sov. Sąjungos dvasia, besireiškianti ypač paglemžtųjų tautų vergija, pabrėžiama atskirai pavergtųjų tautų olimpiada, rengiama Torontas jau antrą kartą š. m. liepos 5-7 dienomis. Jos olimpinis žibintas prabilęs laisvės kalba, nes jo nešėjai bus už savo laisvę kovojančių tautų atstovai — estai, latviai, lietuviai ir ukrainiečiai. Tasai žibintas keliaus po Torontą, aplankys didžiuosius minėtų tautybių centrus ir pasieks net pasaulinę olimpiadą Los Angeles mieste. Kadangi Laisvės olimpiados jėgos yra ribotos, olimpinis žibintas bus iš dalies gabenamas autovežimiu, iš dalies nešamas bėgikų. Jis bus simbolis sovietų pavergtų tautų siekiamos laisvės, skelbiantis daugelio slepiamą ar užmirštamą faktą: Estija, Latvija, Lietuva ir Ukraina turėtų dalyvauti pasaulio olimpiadoje, kaip ir visos kitos valstybės. Paprastai olimpiadų paraduose žygiuoja valstybių vėliavos net ir labai mažų buvusių kolonijinių kraštų, bet nematyti Lietuvos bei jos kaimynų vėliavų. Joms yra atimta teisė dalyvauti pasaulio olimpiadoje su savo vėliavomis. Užtat jų vėliavos plevėsuoja Laisvės olimpiadoje, kuri savo mastu bus daug kuklesnė, tačiau savo dvasia tikresnė, nes paremta ne vien fizinio rungtyniavimo, bet ir kilnia olimpine idėja — laisvės siekimu pavergtom tautom.

KANADOS ĮVYKIAI

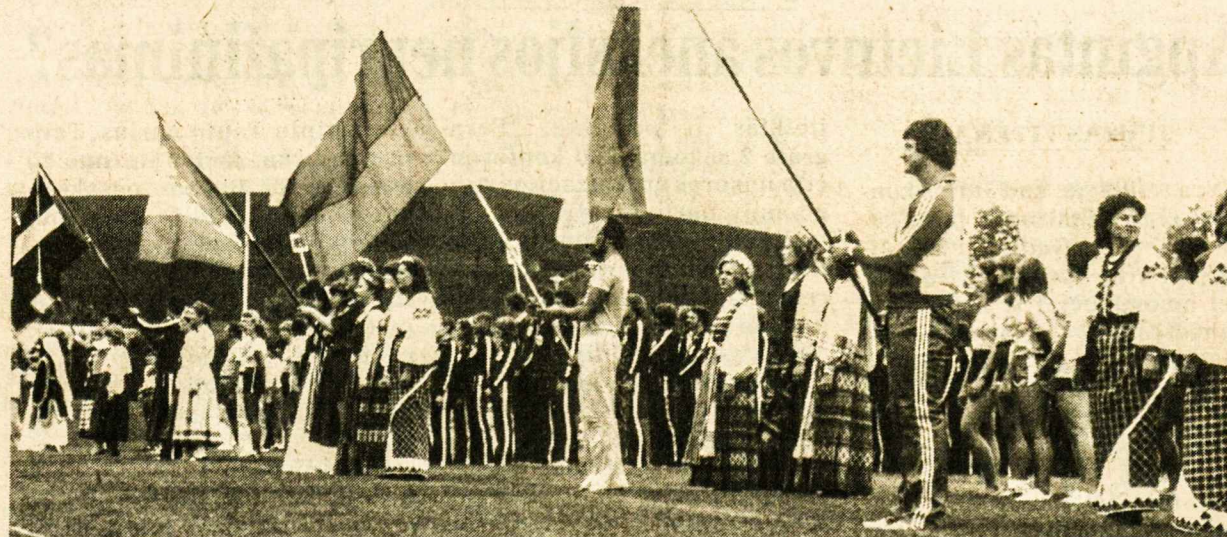
Naujo vado naujos problemos

Naują liberalų vadą J. Turnerį telefonu pasveikino JAV prez. R. Reaganas ir valstybės sekr. G. Shultzas, užtikrindami savo draugiškumą, pakviesdami apsilankyti Vašingtone. Panašiai buvo pasielgta ir su nauju konservatorių vadu, pernai išrinktu B. Mulroniu. Vašingtonas jis tegalėjo atvykti praėjusią savaitę. Buvo priimtas Baltuosiuose rūmuose, susitiko su G. Shultzu bei kitais valdžios žmonėmis. Draugiški pokalbiai daugiausia lietė JAV ir Kanados problemas, ryšių pagerinimą, kurie buvo pašilę P. E. Trudeau valdymo metais ir netgi baigėsi aštriojo R. Reagano susikirtimu ekonominėje vadų konferencijoje Londone. Iš Baltųjų rūmų pranešama, kad prez. R. Reaganas oficialiai atsivėikins su P. E. Trudeau, kai jis perduos valdžią J. Turneriui. Valdžios perėmimo data dar nėra paskelbta, bet spėjama, kad tai greičiausiai bus pada-

ryta birželio pabaigoje. Šiuo metu P. E. Trudeau supažindina J. Turnerį su dokumentais bei kitais viešai nepaskelbtais valdžios reikalais.

J. Turneris, kaip naujas liberalų vadą, būsimas ministras pirmininkas, pirmą kartą apsilankė Kanados parlamente. Kadangi jis nėra išrinktas parlamento nariu, tegalėjo pasirodyti svečiams skirtoje galerijoje. Jį pasveikino ministrų pirmininką P. E. Trudeau tame posėdyje pavadavęs A. MacEachenas, konservatorių vadą B. Mulroneį, socialistų E. Broadbentą. Parlamento nariai sutiko plojimu. Humoriškai atsiliepė B. Mulrone, pasiūlydamas jam pasaugoti dabartinę savo kėdę, kuri priklauso opozicijos vadui. Kam jį iš tikrųjų teks, paaiškės tik po sekančių Kanados parlamento rinkimų. Didžiausią galvosūkį J. Turneriui sudaro datos pasirinkimas parla-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Sovietų okupuotų valstybių vėliavos plevėsavo 1980 m. Laisvės olimpiadoje Torontas. Ir šiais metais jos plevėsuos Torontas atidarymo metu liepos 5 d., 6 v.v., Etobicoke Centennial stadione

Kazimierinės sukakties kongresas

Pokalbis su organizacinio komiteto pirmininku dr. Juozu Sungaila

— Nors jau nemažai rašyta spaudoje apie būsimąjį sukakties kongresą Torontas š. m. rugsėjo 1 ir 2 d., daug kam dar neaišku, kas turėtų tame kongrese dalyvauti — organizacijos, rinkti atstovai, parapijos...?

— Religinis pasaulio lietuvių katalikų kongresas yra ne organizacijų bei parapijų atstovų suvažiavimas ar pramoga, bet visuotinė religinė ir tautinė manifestacija. Kaip žinome, jis yra skirtas šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakčiai paminėti. Šv. Kazimieras juk yra mums brangus tiek religiniu-moraliniu, tiek tautiniu atžvilgiu. Kaip vienintelis oficialiai pripažintasis lietuvių šventasis ir Lietuvos globėjas, jis mums brangus savo švento ir moralaus gyvenimo pavyzdžiu. Gyvendamas žemėje, jis parodė didelę meilę Lietuvai, tuo būdu tapdamas mūsų tautos kovos už laisvę simboliu.

Kaip ir pats vardas sako, kongresas yra skirtas ne vien Toronto ar Kanados lietuviams, bet visai lietuviškai išeivijai. Kaip ir visos kitos šv. Kazimiero metų jubiliejinės funkcijos, kongresas siekia išjudinti visus lietuivius be religinių skirtumų.

— Daugiausia užsieniečių svečių turbūt tikėtis iš JAV. Ar ten tautiečiai domisi šiuo kongresu? Kazimierinės iškilmės Romoje dalyvavo tik tie apie 500 JAV lietuvių. Kiek jų tikėtis sulaukti Torontas?

— Tikimės gausaus Kanados lietuvių dalyvavimo, tačiau laukiame gausių svečių iš visų laisvojo pasaulio kraštų, ypač iš JAV. Palyginti nedidelis skaičius JAV lietuvių dalyvavo Romos iškilmėse, reikia manyti, dėl nepalankaus metų laiko ir nemažų išlaidų. Torontas yra gana geroje geografinėje padėtyje ir lengvai pasiekiamas iš didesniųjų JAV kolonijų — Niujorko, Filadelfijos, Čikagos, Klivlando, Detroito ir kt. Valiutos skirtumas taip pat yra palankus JAV lankytojams Kanadoje. Pagaliau Torontas lietuvių nuosirdumas ir vaišingumas jau seniai yra žinomas JAV lietuviams.

— Kongresui numatyta gana įvairi programa — liturginė, akademinė, meninė ir net pramoginė. Kuri programos dalis labiausiai imponuoja visuomenei?

— Tikrai, kongreso programa yra įvairi ir galės patenkinti visus. Tačiau, drįstu manyti, kad specialiai tai progai sukurta naujoji lietuviška opera "Dux Magnus" bene bus pati didžiausioji atrakcija. Opera tikrai yra įdomi poeto K. Bradūno sukurto libretu ir kompoz. D. Lapinsko modernia ir

melodinga muzika. Operoje dalyvauja pačios pajėgiausios Kanados ir Čikagos vokalinės pajėgos. Esu įsitikinęs, kad opera žiūrovų tikrai neapvils. Taip pat naujoji lietuviška opera bus didelis kūrybinis įnašas ir mūsų išeivijos muzikinį lobyną.

— Tokio masto užmojis kaip opera paprastai pareikalauja didelių pastangų iš libretisto, kompozitoriaus, režisieriaus, solistų, choristų, orkestro, dailininko, techniškojo personalo ir kitų. Kaip pavyko viską suderinti bei nuvėlėti kliūtis?

— Operos libretas ir muzikinė kompozicija buvo užsakytos kongreso rengėjų komiteto ir buvo atliktos greitai ir kruopščiai, nes juk abu autoriai yra savo srities žinovai. Nebuvo jokių sunkumų surinkti ir solistus, nes visi pakviestieji iš Kanados (su pora išimčių) ir iš Čikagos mielai sutiko įsijungti į operos pastatymą. Kiek sunkiau vyko sudaryti operos chorą, nes buvo norėta, panaudojant Toronto choro geresnius dainininkus, sudaryti pilną operos chorą Torontas. Tai, dėl įvairių priežasčių, nepavykus, teko šaukti čikagiškių tautos. Turime keturis solistus ir 12 vyrų chorą Torontas (viena solistė iš Montrealio), kuriuos ruošia muz. Jonas Govėdas, ir apie 30 solistų bei choristų Čikagoje, kuriuos ruošia pats kompozitorius D. Lapinskas. Abiejų grupių suderinimui kompoz. D. Lapinskiui tenka nuolatos lankytis Torontas. Be to, torontiešiams teks vykti ir į Čikagą.

Dr. JUOZAS SUNGAILA, Šv. Kazimiero sukakties kongreso organizacinio komiteto pirmininkas

Nuotr. J. Miltenio

Pasaulio įvykiai

EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI ĮVYKO PRANCŪZIJOJE, V. Vokietijoje, Belgijoje, Italijoje, Liuksemburge, Graikijoje, Britanijoje, Airijoje, Danijoje ir Olandijoje. Šį kartą balsavimuose dalyvavo tik 60% rinkėjų, gerokai mažiau nei 1979 m., bet išryškėjo didokas politinės nuomonės pakitimas, nepalankus daugeliui dabartinėi vyriausybei. Italijoje pirmą kartą 33,3% balsų netikėtai iškopė komunistų partija, krikščionis demokratų su 33% balsų palikusi antroje vietoje. Priešingų rezultatų susilaukė Prancūzija, kur kompartijos populiarumas nukrito iki 10%, socialistų — iki 20%. Spėjama, kad komunistai juos 12 metų valdžiusį G. Marchaisą turės pakeisti kitu vadu. Netikėtai buvo staigus centrinių grupių sustiprėjimas, ypač Tautinių frontų vadnomo dešiniojo sparno, kuris pirmą kartą Europos parlamente turės 10 atstovų. Britanijoje konservatoriai išsikovojo 45 vietas, tačiau darbiečiai beveik padvigubino savo atstovų skaičių, pasiekdami 32. V. Vokietijoje nežymaus kritimo susilaukė krikščionys demokratai, bet visiškai buvo palaidoti koalicinėje vyriausybėje dalyvaujantys liberalai, Europos parlamente praradę visas turėtas vietas. Žaliųjų partija, surinkusi 8% balsų, pirmą kartą įkėlė koją parlamentan. Ji yra pasižymėjusi prieš branduolinius JAV ginklus nukreiptomis demonstracijomis. Nenukentėjusi liko tik Graikijos premjero A. Papandreou socialistų partija, išsaugojusi 10 turėtų vietų. Europos parlamentą sudaro 434 išrinkti atstovai. Praktiškai jis neturi jokios didesnės galios, išskyrus patariamąjį vaidmenį Ekonominės Europos bendruomenės reikaluose, negali priimti įstatymų savo iniciatyva.

Drašūs žodžiai

Sovietų Sąjungoje lankėsi Prancūzijos prez. F. Mitterrandas, oficialiame priėmime Kremliuje palietęs keletą kompartijai nemalonių temų. K. Černenka svečią iš anksto perspėjo neliesti žmogaus teisių, nes jos yra vidinis Sovietų Sąjungos reikalas. Esą į tokius klausimus tebus susilaukta ironiškos sypsenos. Čia buvo turima galvoje visiškai žinių stoka apie dr. A. Sacharovą, pradėjusį bado streiką Gorkyje gegužės 2 d. F. Mitterrandas savo oficialioje kalboje išskėlė jo klausimą, pabrėždamas, kad pasaulis jį laiko kovos už žmogaus teises simboliu, kad jo izoliavimas nėra vien tiktai Sovietų Sąjungos reikalas, bet visos Europos, 1975 m. sutartimi Helsinkyje užtikrinusios žmogaus teisių gerbimą. F. Mitterrandas taip pat palietė Maskvos vykdomą spaudimą Lenkijai ir Afganistanui, dabartinę įtampą dėl branduolinių raketų Europoje. Esą naujų JAV raketų išdėstymą V. Europoje iššaukė anksčiau prieš ją nukreiptos sovietinės "SS-20" raketos. Prieš išvykdamas iš Maskvos, F. Mitterrandas pakvietė K. Černenką apsilankyti Paryžiuje.

Nubaudė karininkus

Invizijos metu Grenadoje buvo rasta 750 kubiečių, tiesusių pakilimo bei nusileidimo takus didiesiems lėktuvams. Kautynėse žuvo 24 civiliai kubiečiai. Visi kiti buvo suimti ir grąžinti Kubon, kur juos kaip didvyrius sutiko pats F. Castro. Grįžusių eilėse buvo apie 40 karininkų, vadovaujamų plk. P. Tortolo. Iš jų visų dabar buvo atimti karininkų laipsniai, paprastais eilininiais kariais jie atsidūrė Angoloje. Paaškejo, kad kautynėse bandė gintis tik civiliai kubiečiai, o karininkai pabėgo Sovietų Sąjungos ambasadon ir ten pasiprašė globos. Karinis tribunolas juos pripažino bailiais.

Netikėtai sproginas

Severomorsko vietovėje prie Barento jūros sprogo didelis Sovietų Sąjungos karo laivyno ginklų sandėlis, skirtas laivams Murmanskio bazėje. Sprogimas buvo toks stiprus, kad iš karto buvo galvota apie branduolinės bombos sproginą. Jį užregistravo žvalgybiniai JAV satelitai. Esą tame sandėlyje buvo laikomos ištisas trečdalis visų karo laivams skirtų priešlėktuvinį raketų, kurių atsargoms atstatyti reikės nemažai laiko. Šiaurinis sovietų karo laivynas Murmanskio bazėje turi 45 atominius povandeninius laivus, 140 neatominų, apie 80 didžiųjų karo laivų, kurių eilėse yra vienas lėktuvnešis, 70 mažesnių laivų, 425 laivynui priklausančius lėktuvus.

Griežta bausmė

Dešimties metų kalėjimo susilaukė Izraelio atsargos karininkas G. Pelis, gyvenęs iš Sirijos atimtos Golanau aukštumose, priklausęs slaptaizraelitų teroristų grupei. Jis buvo apkaltintas dalyvavimu teroristų veikloje, planavimu sunaikinti Al Aqsa mokatetą Jeruzalėje, bombų padėjimu į arabų vadų automobilius, ginklų vogimu iš kariuomenės bei jų pristatymu kitiems teroristams. Jeruzalėje teisiams 27 izraelitai, įtariamai teroro veiksmais, nukreiptais prieš arabus. Šešioms gresia kalėjimas iki gyvos galvos už trijų arabų studentų nušovimą Hebrono universitete, 33 sužeidimai.

Šiame numeryje:

Su laisvės žibintu

Dvi olimpiados Šiaurės Amerikoje veidu į laisvę

Kazimierinės sukakties kongresas

Pokalbis su organizacinio komiteto pirmininku dr. J. Sungaila

Kazimierinė dvasia gaivino vilniečius

Prisimenant lietuvių veiklą lenkų okupacijos metais

Appintas Lietuvos aneksijos nepripažinimas?

Jaltos susitarimai diplomatų raštuose ir Lietuva

Laisvės olimpiada Torontas

Pavergtų tautų — estų, latvių, lietuvių ir ukrainiečių renginys

Kas palaužė hitlerinę Vokietiją?

Sovietai giriasi nesavais nuopelnais II D. kare Europoje

Kazimierinės iškilmės visose gyvenvietėse

Pranešimas iš Australijos apie religinius-kultūrinius renginius

"Nemokėsi gyventi savo danguje..."

Mintys apie žmones, turinčius įvairių moralinių problemų

"Mind Against the Wall"

Jaunosios kartos recenzentas apie dr. Šilbajorio knygą

Ar tau patinka Picasso?

Dail. A. Algiminas apie modernųjį meną ir žiūrovus

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, rėmėjo — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Kazimierinė dvasia gaivino vilniečius

Lenkų okupacijos laikais organizuota kazimierinė veikla buvo lietuviškumo atrama

STEPAS VARANKA

Lenkų okupacijos metais lietuvis be savų organizacijų būtų sunykęs ir nutautejęs. Pagarba priklauso susipratusiems lietuviams veikėjams, mokytojams, kunigams, studentams, mokiniams ir ūkininkams, kurie idealistiškai su pasižymėjimu skleidė ir stiprino kenčiančius tautiečius būti ištikimais ir nepasiduoti nautautėjimui.

Jų dėka Vilniaus krašte plėtėsi įvairios švietimo-kultūros organizacijos. Jų veikla įžiebė tautinę savigarbą ir atsparumą prieš nautautėjimą. Visko pagrindas buvo lietuviška kazimierinė dvasia.

Veiklos centras

Senoji Lietuvos sostinė Vilnius buvo visų lietuviškų organizacijų veiklos širdis. Didysis Vilniaus seimas 1905 m. įžiebė lietuviybės ugnelę, kuri pažadino prislopintą lietuvių norą kovoti dėl savo tautos nepriklausomybės.

Bene pirmą platesnio pobūdžio organizacija buvo įsteigta 1914 m. Tai buvo Centrinis lietuvių komitetas nukentėjusiems dėl karo šelpiti. Vėliau iš to centrinio komiteto išsirutuliojo ir kitos lietuviškos organizacijos.

Plačiai reikėsi Vilniaus lietuvių labdarybės draugija. Jos pirmininku buvo kan. Juozas Kukta. Po jo ištremimo pirmininku buvo išrinktas dr. Jonas Basanavičius. Labdarybės draugija išlaikė 3 bendrabučius, 7 prieglaudas. Jos prieglobstį rado keletas šimtų našlaičių ir atvykęs iš kaimų jaunimas siekti mokslo. Be VLLD pagalbos būtų sunykusi Vytauto Didžiojo gimnazija ir mokytojų seminarija. Labdarybės draugija turėjo savo amatų dirbtuves ir krautuvę, kurioje buvo pardavinėjami amatų mokyklos mokinių dirbiniai.

Pažymėtina buvo "Ryto" švietimo draugija. Jos steigėjų tarpe randame dr. J. Basanavičių, Antaną Smetoną, Juozą Kairiūkštį ir kitus patriotus, be kurių veiklos ir pasižymėjimo Vilniaus krašto istorija būtų skurdėsnė.

Šv. Kazimiero draugija

Šios draugijos užuomazga pradėta 1922 m. Dėl lenkų okupacinės valdžios trukdymų praėjo 4 metai, kol buvo gautas leidimas ją steigti. Pirmas susirinkimas įvyko 1925.11.22. Pirmuoju pirmininku buvo išrinktas kun. dr. Antanas Viskantas.

Šv. Kazimiero draugijos skyriai greitai paplito po visą Vilniaus kraštą, nešdami užguitiems tautiečiams padėdį, pagarbą savo kalbai ir meilę savo tautai. Šv. Kazimiero draugijos skyrių skaičius buvo pakilęs iki 476.

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos centro valdybos pirm. ALBERTAS MISIŪNAS Nuotr. Stp. Varankos

I tą organizaciją būrėsi daugiausia jaunimas. Draugija turėjo Vilniaus krašte 39 vietas skaityklas, 476 knygynėlius, 26 vaikų darželius, vaidinimo būrelius, chorų ir rankdarbių kursus. Draugijos rajonai turėjo savo išauktas spalvotas vėliavas ir uniformines kepuraites.

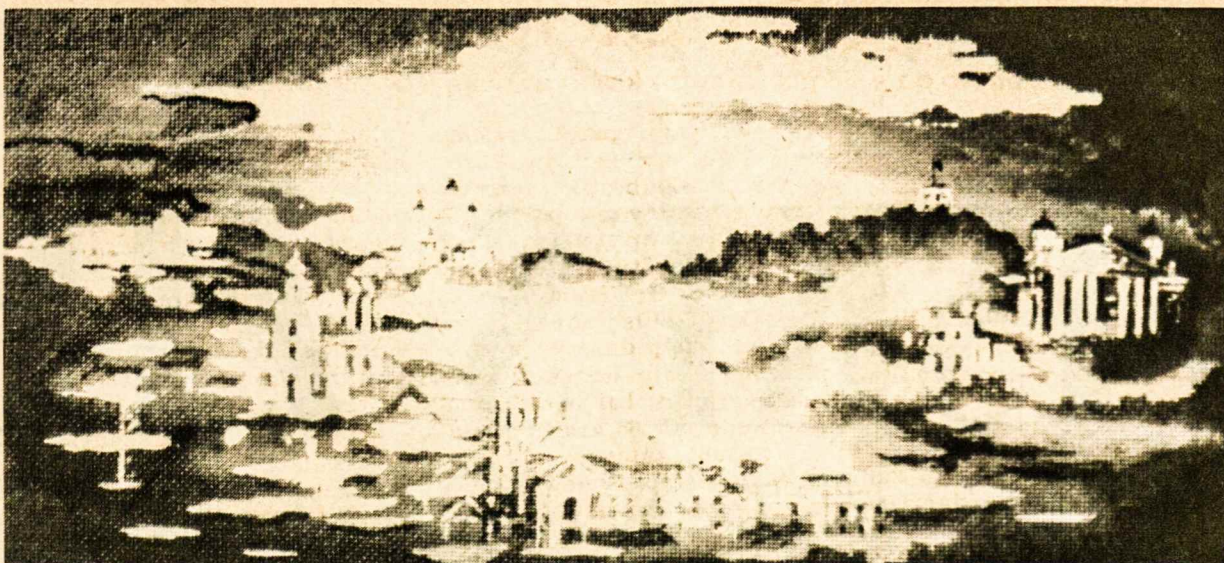
Šv. Kazimiero draugija įsamonino žmones, ypač kaimo, skirti katalikybę nuo tautybės. Lietuviška draugijos veikla buvo labai nepatenkinti kurijos šovinistai dvasiškai, ypač arkivyskupas Romuald Jalbrykowskis, kuris pasižymėjo priešlietuviška veikla, siekdamas lietuvių nutautinti.

Pirmoji kazimierinė "opera"

Kai senovės Vilnių pasiekė žinia iš Romos, kad jaunas karalaitis Kazimieras pripažintas šventuoju, buvo surengtos didžiulės iškilmės. Iškilmų eiseną sustojo prie rotušės aikštėje. Rotušės priekyje buvo pastatyti vartai su penkiais bokšteliais ir trijų miesto globėjų statulomis. Turgaus aikštėje buvo pastatyta didžiulė popierinė pilis, o rotušės sienos papuoštos alegoriniais vienybės, meilės ir kitokių dorybių paveikslais. Priartėjus procesijai, vartuose pasigirdo muzika, ir iš jų išėjo Drasa, Blaivybė, Išmintis ir Teisybė, lydimos keturių angelų. Keturi vyrai, vaizdavę keturias dvasines dorybes, pakaitomis sakė oracijas. Joms baigiantis, pasigirdo būgnai ir patrankų šūviai. Popierinė pilis suliepsnojo...

Taip rašoma 1968 m. Vilniuje išleistoje "Vilniaus miesto istorijoje". Ta pirmoji "opera" vyko po atviru dangumi.

Aplamai, kazimierinė dvasia buvo lietuviškumo ramstis prieš nautautėjimą visame Vilniaus krašte.

Naktis Vilniuje, kur išsilo šv. Kazimiero palaikai.

Aliejinis PR. BALTUONIO paveikslas Montrealyje

Jaltos susitarimai

Apgintas Lietuvos aneksijos nepripažinimas?

JUOZAS VITENAS

Yra teigiama, kad Jaltos konferencijoje Stalinas pareikalavo Lietuvą, Gudiją ir Ukrainą priimti į Jungtines Tautas, bet amerikiečiai ir anglai pasipriešino, ir tuo būdu Lietuvos aneksijos prie Sovietų Sąjungos nepripažinimas buvo apgintas. (Žiūr. A. Gureckas, Lenkų kova prieš Jaltos nutarimus, "TŽ" 1984 m. 19 nr.).

Jei taip buvo, tai svarbi naujiena, tik nežinia, kuo ji yra paremta. Iki šiol daugelis teigė, kad Rooseveltas su Churchilliu Jaltoje pardavė Lietuvą Stalinui.

Kaip jau yra žinoma, Lietuva neminama nei Jaltos konferencijoje, nei paskelbtuose susitarimuose. Apie ją galėjo būti kalbama posėdžiuose ir neoficialiuose pasitarimuose.

Vienas Jaltos konferencijos dalyvių, kuris mokėjo steno-grafuoti ir darė sau užrašus, buvo James F. Byrnes, prez. Rooseveltto artimas patarėjas ir Trumano laikais buvęs valstybės sekretorius. Jis savo knygoje "Speaking Frankly" Lietuvą pamini šlame kontekste:

"Molotovas, pranešęs, kad Sovietų Sąjunga priima prezidento (Roosevelto) pasiūlymą dėl balsavimo (Jungtinių Tautų) Saugumo taryboje, tuojau, pareiškė, ylti, kad, Gudija (Byelorussia), Ukraina ir Lietuva bus priimtos į Jungtines Tautas. Bet kokiu atveju, — sakė jisai, — tikisi, kad dvi pirmosios bus priimtos. Maršalas Stalinas padarė stiprų pareiškimą, remdamas šį pasiūlymą. Ministeris pirmininkas Churchillis parėmė Stalino pageidavimą, pareiškdamas: "Visa savo širdim užjaučiu Gudiją (White Russia), kuri kraujuoja nuo savo žaidų, mušdamas tironus" (39 psl.).

Toliau Byrnes rašo, kad prez. Rooseveltas, nenorėdamas pritariti, bet ir nenorėdamas tiesiogiai prieštarauti Churchillui bei Stalinui, padarė tokį pareiškimą: "Britų imperija turi didelių gyventojų skaičius savo dominijose — Australijoje, Kanadoje ir Pietų Afrikoje. Sovietų vyriausybė turi didesnę gyventojų masę jų minėtose trijose dominijose. Brazilija yra mažesnė už Sovietų Sąjungą, bet didesnė plotu už Jungtines Valstybes. Yra daug šalių su mažų gyventojų skaičiumi, kaip Honduras ir Liberija. Mes turime pasvarstyti klausimą, ar bet kuriai šaliai turėtų būti duotas daugiau nei vienas balsas. Aš nenoriu sulaužyti principo — vienas kraštas turi vieną balsą."

Tai pareiškęs prez. Rooseveltas pasiūlė šį klausimą pakelti spresti užsienio reikalų ministeriams arba Jungtinių Tautų steigiamajam suvažiavimui. Pasak Byrnes, niekas šiam pasiūlymui nepasipriešino.

Taigi į Molotovo pasiūlymą priimti Lietuvą Jungtinių Tautų nare greta Gudijos ir Ukrainos, Churchillis reagavo tarsi Lietuvą ignoruodamas, o Rooseveltas ją pavadinė "soviets dominija". Nė vienas jų nepasisakė prieš šias sovietų pretenzijas į Lietuvą.

Toliau, atrodo, Lietuvos priėmimo į Jungtines Tautas klausimas buvo išspręstas trijų šalių užsienio reikalų ministrų posėdyje, jei sovietai jį iš viso tebekėlė.

Kaip Byrnes rašo, sekančią popietę prez. Rooseveltas pradėjo skaityti pranešimą apie užsienio reikalų ministerių posėdį, kuris jam ką tik buvo

įteiktas, ir pareiškė: "Paragrafe 2 sakoma, kad konferencija nusprendė organizacijos steigiamųjų narių sąrašą. Tuo metu Jungtinės Karalijos ir Jungtinių Valstybių delegatai parems siūlymą steigiamaisiais nariais priimti dvi sovietų socialistines respublikas".

Pasak Byrnes, šis pranešimas buvo priimtas. Toliau Byrnes taip rašo: "Vėliau aš patyriau, jog užsienio reikalų ministrų posėdyje Edenas, kuris norėjo būti tikras, kad Jungtinių Tautų nariais būtų priimti visi britų kraštai, įskaitant Indiją, kuri tuomet nebuvo nepriklausoma valstybė, — sutarė su Molotovu dėl balsavimo už Gudijos ir Ukrainos priėmimą į Jungtines Tautas. Šiam Edeno ir Molotovo susitarimui taip pat pritarė Stettinius. Kai posėdis prasidėjo, valstybės sekretorius (Stettenius) apie šį nutarimą painformavo prezidentą (Rooseveltą), kurį prezidentas vėliau paskelbė ir kuriam vyriausybės vadovai pritarė".

Sovietai, atrodo, dar prieš Jaltos konferenciją buvo pranešę apie savo norą įtraukti Gudiją ir Ukrainą į Jungtinių Tautų narius, nes Byrnes, kuris šį nutarimą laikė neišmintingu, po posėdžio priminė prezidentui Rooseveltui, esą jis, prieš išvykdamas iš Vašingtono, pareiškė grupei senatorių: jei Stalinas siūlys priimti narius Gudiją ir Ukrainą, tai jis reikalauja, kad visos 48 Amerikos valstijos būtų priimtotos, nes sovietų respublikos nėra labiau nepriklausomos negu sąjunginės valstijos.

Neaišku, kodėl sovietai buvo paminėję Lietuvą greta Gudijos ir Ukrainos kandidatėms

Kazimierinės sukakties kongresas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ga, Ont. L5A 3L8, tel. 279-0363). Kanadoje bilietai platinami Toronte abiejose lietuvių katalikų parapijose ir lietuvių namuose. Per specialiai įgaliotus asmenis bilietai taip pat platinami Montrealyje, Hamiltone, Otavoje, Tilsonburge ir kt. JAV bilietai platinami Filadelfijoje, Niujorke, Čikagoje ir Klivlande. Savime supranta, nėra įmanoma išskirstyti bilietus į mažesnes grupes dėl techniškų kliūčių. Mažesnių vietovių tautiečiai gali užsisakyti sau bilietus tiesiai pas V. Tasecką arba per savo draugus, gyvenančius Toronte.

— Kongreso pabaigai rugsėjo 2, sekmadienį, numatytas bendras pokylis "Royal York" viešbutyje. Kas jame galės dalyvauti — tik tai kvieciniai svečiai ar visi kongreso dalyviai?

— Kongreso uždarymas bei pokylis yra atviras visiems. Bilietų kaina — \$25. Salėje yra 1500 vietų, tad užteks vietos visiems. Pokylio metu bus žymiųjų svečių sveikinimai ir formalus kongreso uždarymas, priimant kongreso pasakymą pavergtajai Lietuvai ir laisvojo pasaulio autoritetams bei komunikacijos centrums.

— Skelbiame, kad šio kongreso globėjas yra Toronto kardinolas G. E. Carter. Turbūt tikėtės ir jo dalyvavimo? Be to, ar numatote, kad kongrese dalyvaus ir daugiau žymūnų — lietuvių ir nelietuvių?

— Toronto kardinolas G. E. Carter pasižadėjo dalyvauti

į Jungtinių Tautų narius. Taip pat neaišku, kodėl jie nuo to atsisakė. Iš Byrnes pasakojimo nematyti, kad Stalinas būtų labai reikalavęs priimti Lietuvą į Jungtines Tautas ar kad Rooseveltas ir Churchillis jos priėmimui būtų priešinęsi, vengdami aneksijos pripažinimo. Tai abejotina, ypač atsižvelgiant į to meto karo sąlygas.

Kaip Byrnes rašo (43 psl.), šie susitarimai buvo sudaryti šešiom savaitėm praėjus po rimto vokiečių priešpuolio vakaruose. Nei Rooseveltas, nei kas kitas nežinojo, kaip ilgai vokiečiai kariaus ir kiek aukų bus pareikalauta, kol jie pasiduos. Amerikos karo vadai, kurie dalyvavo Jaltos konferencijoje, buvo Rooseveltui pateikę apskaičiavimus, kiek amerikiečių aukų pareikalautų į Japoniją planuojama invazija, jei sovietai įsijungtų į karą prieš Japoniją, ir kiek žūtų amerikiečių, jei sovietai neįsijungtų. (Pagal kai kuriuos pranešimus, būtų žuvę apie vienas milijonas amerikiečių). Todėl Amerikos karo vadai spaudė prez. Rooseveltą įtraukti sovietus į karą prieš Japoniją. Pasak Byrnes, Stalinas tai žinojo, ir todėl jis daugiau reikalavo už sovietų įsijungimą. Pagal labai slapto protokola, buvo sutarta sovietams už tai atiduoti Kurilų salas ir padaryti kitų svarbių nuolaidų Tolimuose Rytuose.

Todėl neatrodo, kad Rooseveltas ir Churchillis Jaltoje būtų norėję susipykti su Stalinu dėl Lietuvos, kurią tuo metu sovietų kariuomenė jau buvo užėmusi ir pasiekusi Varšuvą bei Budapeštą. Stalinas jau galėjo jaustis kaip karo Rytų Europoje laimėtojas.

kongreso iškilmingose pamaldose, kurios bus sekmadienį, rugsėjo 2 d. Toronte katalikų katedroje. Garbės svečiais į kongresą kviesime lietuvių vyskopus, nepr. Lietuvos diplomatinio korpuso narius laisvame pasaulyje, lietuvių centrinių organizacijų bei institucijų vadovus. Iš kanadiečių, kaip įprasta, kviesime federacines, provincines ir savivaldybines valdžias atstovus. Be to, kviesime mums palankius kitataučius politikus, kultūrininkus, muzikos kritikus, spaudos atstovus.

— Kaip organizacinio komiteto pirmininkas ko labiausiai laukiate iš mūsų visuomenės?

— Gausiai ir aktyviai dalyvauti visose kongreso programose dalyse, skelsti kazimierines nuotakas ir atsinaujinti krikščioniškai lietuviška dvasia. Kongreso dalyviams ir visiems laisvojo pasaulio bei okupuotos Lietuvos broliams ir sesėms linkiu stebuklo — ne raitelio ant balto žirgo, bet stebuklingos nematomos šviesos, atveriančios mūsų širdis šventojai Kazimiero dorybėms ir stiprinančios mus ateities darbams.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

A+A POVILUI RAUDŽIUI

mirus,

KLB Toronto apylinkės valdybos nariui KESTUČIUI RAUDŽIUI ir kitiems šeimos nariams bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

KLB Toronto apylinkės valdyba

Sesutei ROZALIJAI

Lietuvoje mirus,

mielam broliui dr. K. LIUTKUI, jo šeimai ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

O. P. Polgrimai

A+A VACLOVUI IVANAUSKUI

tragiškai mirus,

jo tėvams — VACLOVUI ir VILMAI, broliams JONUI ir ANTANUI, seseriai RITAI reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Vytautas — Eugenija Starkevičiai
Whitby, Ont.

A+A MARION-MARIJAI JUOZAPAVIČIENEI

mirus,

vyrą šaulį ANTANĄ JUOZAPAVIČIŲ nuoširdžiai užjaučiame liūdesio valandoje —

Maironio kuopos šauliai ir šaulės

Sudbury, Ontario.

A+A inž. LEONUI TAUTERUI

mirus,

jo broį IPOLITĄ su žmona dr. SOFIJA ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

B. ir J. Tamoliūnai
J. ir A. Zubrickai

P. ir J. Kalainiai
M. ir A. Gverzdžiai

A+A JERONIMUI VALAIČIUI

mirus,

jo žmoną dr. ONĄ VALAITIENĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Kęstutis, Birutė, Algis,
Jonas Pliskevičiai
Hamilton, Ont.

Vytautas Pliskevičius
ir šeima
Windsor, Ont.

A+A Mamytei EMILIJAI JOKUBYNIENEI

Lietuvoje mirus ir

iškeliavus į amžinuosius namus,

nuoširdžiai užjaučiame JONĄ JOKUBYNĄ, broį KĘSTUTĮ bei visus gimines ir kartu liūdime —

Z. A. Stanaičiai
R. E. Konteniai
F. A. Pietrantonio
H. N. Otto
S. V. Verbickai

J. A. Giedraičiai
A. V. Stanevičiai
L. A. Baltakiai
V. G. Kairiai
V. B. Kvedarai

Zenonas Čečkauskas

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVYS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave.
Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

KUN. K. PUGEVIČIUS, Lietuvos informacijos centro direktorius Niujorke, kalbasi su žurnaliste V. Žalnierūnaitė, "The Catholic Register" reporterė iš Kanados, visuomeninių studijų savaitgalyje. Kun. K. Pugevičius buvo surengtos pagerbtuvės ir įteikta premija

Nuotr. J. V. Danio

Naujai paskirtasis vyskupas

Kunigo Pauliaus Baltakio, OFM, pareiskimai spaudos konferencijoje

Sutvarkius visus paskyrimo formalumus, kurie atliekami neviešai, naujai paskirtasis vyskupas Paulius-Antanas Baltakis, OFM, ir Portlando, Maino, vyskupas E. C. O'Leary sukvietė amerikiečių spaudos konferenciją vyskupijos kurijos patalpose. Vietos vyskupas pranešė apie paskyrimą naujo vyskupo visos lietuvių katalikų išeivijos sielovadai — "for the spiritual assistance of Lithuanian Catholics living outside of Lithuania" ir pasveikino jį, linkėdamas sėkmės daug reikalaujančioje tarnyboje. Jis taipgi pranešė, kad naujojo vyskupo konskrecija numatyta š. m. rugsėjo 17 d. Portlando katedroje (vėliau gautomis žiniomis, ji atkelta į rugsėjo 14 d.). Konsektratoriumi bus prancūziškas arkiv. Pio Laghi, kokonsktratoriais — vysk. E. C. O'Leary ir vysk. V. Brizgys.

Spaudos konferencijoje kun. P. Baltakis, OFM, padarė savo pareiskimą. Jis kalbėjo: "Dekoju jums, Ekscelencija, už malonų įvadą ir brolišką pagalbą sukviečiant šią spaudos konferenciją. Norėčiau pradėti išreikšimu nuoširdžios padėkos Jo Šventenybei popiežiui Jonui-Pauliui II už parodytą pasitikėjimą ir paskyrimą titulinio Egaros vyskupu, įpareigoto rūpintis lietuviams katalikais, gyvenančiais už Lietuvos ribų, bei jiems atstovauti.

Nors man reikėjo keturių dienų maldai bei pasitarimams su dvasiniais savo vadovais, tačiau apsisprendžiau priimti tą šaukimą kaip Dievo valią, tikėdamasis kad Viešpats papildys mano trūkumus ir teiks reikalingas malones vykdanč naująjį paskyrimą.

Paminėjęs Šv. Tėvo Jono-Paulius II dėmesį tautinėm grupėm ir pabėgėliams, kun. P. Baltakis, OFM, pabrėžė tautinių parapijų reikšmę Amerikoje. Čia jų esama 1535, neskaitant senesnių įsteigtų ispanų ir juodųjų parapijų. Tautinės bendruomenės, turinčios gerai organizuotas parapijas, esą daug daugiau davė Amerikai intelektualinėje, dvasinėje ir ekonominėje srityje. "Ir atvirkščiai, tos tautinės bendruomenės, kurios neturėjo savų parapijų, labai nukentėjo dvasinėje, ekonominėje ir socialinėje srityje. Tai pasakytina ypač apie ateivius iš Rytų Europos kraštų. K. Bendrija daug jų neteko, be to, nemažas skaičius jų pasidarė palankūs komunistų valdžiom".

Savo pareikšime kun. P. Baltakis, OFM, pacitavo ir Ameri-

kos vyskupų socialinės bei taikos komisijos laišką, liečiantį daugiakultūrį JAV veidą. Jame vyskupas ešą ragina tautines bendruomenes išlaikyti bei puoselėti kultūrinės savo tradicijas ir išreiškia pasitenkinimą, kad tradicinė "tirpinancio katilo" politika, žalinaga religiniu ir kultūriniu požiūriu, tapo pakeista daugiaspalviu marmoro vaizdu, kur kiekviena tautinė grupė turi savitą spalvą ir kartu teikia savo inasą K. Bendrijai ir visuomenei.

Panašią mintį išreiškęs ir Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, kalbėdamas Čikagoje 1979 m. Minėtoji Amerikos katalikų vyskupų komisija, tuo remdamasi, ir skatina išlaikyti bei puoselėti mozaikinį gyvenimą.

Tokią linkmę ešą rodo ir naujos K. Bendrijos pastangos, sekančios "laiko ženklus", skirti specialius vyskupas juodiesiems bei kitom tautinėm grupėm, įskaitant ir lietuvių tiek vietinėje, tiek vyskupijos, tiek viso krašto plotmėje.

Spaudos konferencijoje, kurioje dalyvavo tik amerikiečiai žurnalistas, buvo pateikti ir biografiniai naujai paskirto vyskupo duomenys.

Paulius-Antanas Baltakis — gimęs 1925 m. sausio 1 d. Lietuvoje. Ten baigęs pradinį bei vidurinį mokslą, 1944 m. padavęs prašymą kunigų seminarijai, bet nacių buvęs suimtas ir išvežtas prievartiniam darbui į Vokietiją. Dirbęs Suomijoje prie kelių taisyso, kirtęs miškus Norvegijoje. II D. karo pabaigoje patekęs Belgijon, kur ir įstojo į vietinį pranciškonų vienuolyną. Ten baigęs teologinius mokslus ir 1952 m. išventintas kunigu. Nuo 1953 m. dirbęs Kanados Toronte, Prisikėlimo parapijoje. Po penkiolikos metų buvęs perkeltas į Bruklina, kur rūpinęs naujo vienuolyno ir kultūrinio centro statyba bei ešes vyresniojo pareigas. Nuo 1979 m. buvęs lietuvių pranciškonų provinciolu ir gyvenęs Kennebunkporte, vadovaudamas 70-čiai pranciškonų.

"The Church World" laikraštyje 1984. VI. 14 sakoma, kad už Lietuvos ribų gyvena milijonai lietuvių, o JAV-se — 800.000. Lietuviai JAV-se turį 107 parapijas ir 650 kunigų-pasauliečių bei vienuolių. JAV-se esama devynių vienuolių — 4 vyrų, 5 moterų. Tai jėzuitai, pranciškonai, saleziečiai, marjonai; kazimierietės, marijonės, pranciškonės, benediktinės ir Nukryžiuotojo seserys.

Paklaustas apie būsimą gyvenvietę, kun. P. Baltakis, OFM, pareiškęs, kad ji būsianti Niujorke arba Toronte. Pirmieji vyskupavimo metai būsią skirti daugiausia kelionėm.

Naujai paskirtasis vyskupas ešas vienas iš 11 vaikų šeimoje. Vienas jo brolis gyvenęs Vašingtone, o kiti keturi broliai, penkios seserys ir motina — Lietuvoje, kur 75% žmonių ešą katalikai. "Čia, Amerikoje, mes daugelį dalykų laikome savaime suprantamais, bet ten, Lietuvoje, galite matyti, kiek daug žmonės kenčia už savo principus" — pareiškė kun. P. Baltakis, OFM.

Taip rašo Portlando dienraštis "Press Herald" 1984. VI. 8. M.

Laisvės olimpiada Toronte

Leono Rautinšo pareiskimai spaudos konferencijoje ir pagrindiniai renginiai

Birželio 7 d. "Sheraton Centre" viešbutyje Laisvės olimpiados organizatoriai sušaukė spaudos konferenciją, kurioje dalyvavo didžiosios bei etninės spaudos atstovai. Iš Filadelfijos atvykęs Leonas Rautinšas, 1984 m. Laisvės olimpiados garbės pirmininkas, paskelbė, kad Toronte rengiama olimpiada liepos 2-7 d.d.

Skriaudžiamos tautos

L. Rautinš pabrėžė faktą, kad sovietai pirmą kartą dalyvavo pasaulinėse žaidynėse 1952 m. Helsinkyje. Ten jie laimėjo 20 medalių. Nors sovietai pralaimėjo aukso medalį JAV krepšinio komandai, tačiau sidabrinio medalio laimėjimas prisidėjo prie kylančio sovietų vardo tarptautinėse žaidynėse. Ši kylančių varda sporto arenoje sovietai panaudojo ideologinei politinei kovai.

Tas politinis žaidimas vyksta ir toliau. Sovietų laimėjimai žymiai pasikeitę, jeigu jie būtų įteisinti atiduodami laimėjusiems pagal atitinkamus kraštus.

1952 m. sovietų krepšinio komanda buvo sudaryta daugiausia iš baltiečių. Iš 12 žaidėjų 8 buvo baltiečiai: 4 lietuviai, 3 estai ir 1 latvis. Ukrainiečiai 1952 ir 1968 m. olimpiadose būtų gavę trečią vietą, jeigu jų laimėti medaliai nebūtų tekę Sov. Sąjungai.

Sportas ir laisvė

1984 m. Laisvės olimpiada ir yra rengiama lygiagrečiai su pasaulinės olimpiados žaidynėmis, siekiant atkreipti pasaulio dėmesį į po Sov. Sąjungos vėliava paslėptuosius olimpinius žaidėjus. Mūsų kraštų atletai, iš kurių atimta laisvo apsisprendimo teisė, yra praradę teisę dalyvauti žaidynėse po savo vėliavomis.

Jų bandymas protestuoti prieš šią padėtį juos nusiustų į sovietinį sunkių darbų lagerį arba į psichiatrinę ligoninę. Jų vardan Kanados ir Amerikos lietuviai, latviai, estai ir ukrainiečiai prieš ketverius metus surengė pirmą Laisvės olimpiadą Toronte. Tuo metu tai buvo daroma ryšium su žaidynių Maskvoje boikotu.

Š. m. olimpiada nėra rengiama tam, kad Sov. Sąjunga būtų išmesta iš pasaulinių žaidynių, nors ji to verta. Tik prisiminkime sovietų invazijas — 1956 m. Vengrijon, vėliau Čekoslovakijon ir Afganistanon. Tačiau antra vertus, svarbu išlaikyti olimpinius idealus. Net ir senovės Graikijoje olimpiniai žaidynių metu būdavo sustaikuojami net kariaujančių kraštų. Kiti sakytų, kad atletai neturėtų būti baudžiami dėl politinių sankcijų.

Tačiau gal geriau šiuos filosofinius klausimus palikti filosofams. Svarbiausia — žaidimų taisyklės. Pagal olimpines taisykles, tiktai kraštai patys gali sau atstovauti. Lietuva, Latvija, Estija ir Ukraina neburti teisės save atstovauti. Jų piliečiai nėra rusai. Taipgi jie nėra visais atvejais laisvu noru apsisprendę tapti ir būti sovietų imperijos piliečiais. Jų lingvistinės ir kultūrinės šaknys yra labai senos. Ukraina buvo sovietų užimta 1920 m., o Baltijos kraštai 1940 m. Šiandien Baltijos kraštai yra Kanados, JAV ir kitų laisvojo pasaulio kraštų pripažinti kaip laisvi kraštai, prievarta užimti Sov. Sąjungos.

Olimpiados tikslas

Leonas Rautinšas pareiškė: "Aš prašau kanadiečių visuomenę nemanyti, kad Laisvės olimpiada yra bandymas supolinti pasaulines olimpines žaidynes. Olimpinių žaidynių pagrindas

yra rungtynės pagal kraštus. Nuo 1896 m., kai prancūzas Pierre de Coubertin atgaivino olimpines žaidynes, atletai dalyvauja ne kaip individai, bet kaip savo kraštų atstovai. Baltijos kraštai ir Ukraina turi tą pačią teisę. Mūsų situacija yra tokia pati kaip dabartinių afganistaniečių. Jie sulaukė pasaulinės paramos, kai per 1980 m. olimpiadą per 60 kraštų atsiskė dalyvauti žaidynėse Maskvoje. Šiais metais sueina 40 metų nuo antrojo Sovietų Sąjungos užėmimo mūsų kraštų ir 60 metų nuo Ukrainos okupacijos. Būtu labai liūdna, jeigu dar už 40 metų ir Afganistanas vakariečių mintyse būtų visam laikui atiduotas sovietų imperijai".

"Skiriu 1984 m. Laisvės olimpiados žaidynes visiems Baltijos kraštų ir Ukrainos atletams, kurie su pasididžiavimu atstovauja savo kraštams, bet yra priversti žaisti už okupantą. Šia proga dera priminti Vladą Česiūną, lietuvių, aukso medalio laimėtoją 1972 m. olimpiadoje V. Vokietijoje baidarių lenktyniavime. Jis, būdamas V. Vokietijoje, pasitraukė į Vakarus, tačiau 1979 m. KGB agentai jį pagrobė ir prievarta grąžino į Sov. Sąjungą. Kitas atletas — Janis Dimza, "decathlon" čempionas, atstovavęs Latvijai 1932 ir 1936 m. olimpiadose. Sovietams okupavus Baltijos kraštus, Dimza buvo suimtas ir laikomas garsiajame Lubiankos kalėjime, kur jis paskutinį kartą buvo matytas gyvas 1942 m. Jo olimpiniai rekordai buvo sovietų išbraukti iš visų sporto leidinių bei istorijų. Jo neliko nė žymės."

Kultūrinė programa

Latvijos, Estijos, Lietuvos ir Ukrainos vėliavos vėl plevesuos 1984 m. Laisvės olimpiados renginiuose. Nuo birželio 23 d. jau vyksta šaudymo rungtynės latvių šaudykloje "Berzainė".

Ilgjo savaitgalio pirmadienį, liepos 2, Ontario Place Summer Gardens bus kultūrinis olimpiados festivalis nuo 5.30-7.30 v.v. Programoje lietuviams atstovaus iš Anglijos atvykusi Violeta Rakauskaitė, atlikdama įvairiakalbę dainų programą. V. Rakauskaitė pasitraukė iš sovietų okupuotos Lietuvos 1974 m. ir toliau tęsia dainavimo karjerą Vakaruose. Latviams atstovaus latvių tautinių šokių grupė "Dizdancis". Ukrainiečiams atstovaus dvi grupės: "Caravan Cosacks" — profesionalų šokių grupė, ir "Verkhovyntsi", kuri žavi visuomenę su savo akrobatiška. Estams atstovaus jų ritminės gimnastikos grupė "Kalev Estienne".

Festivalio metu taip pat bus apdovanoti iškiliausi keturių tautų atletų atstovai: lietuvių — Arvydas Barkauskas iš Ontario Londono. Arvydas pasižymi rutulio stūmimo ir disko metime. Būdamas 19 m. amžiaus, jis laimėjo Ontario čempionatą. Nuo 1970-71 m. jam teko Kanados čempiono titulas jaunesniųjų grupėje, o vyresniųjų grupėje — nuo 1971-75 m. Taip pat bus pagerbtas ukrainiečių disko metikas Borys Chambul, estų plaukikė Cindy Ounpuu ir latvių disko metikas Juris Puce.

Olimpiados simboliai

Ruošiama speciali didžiulė Laisvės olimpiados vėliava bei deglas liepsnai, kuri bus uždegama festivalio metu. Festivalio pranešėja — Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Liepos 5, ketvirtadienį, festi-

valyje uždegtas Laisvės olimpiados žibintas, per tris dienas apskliavęs estų, latvių ir ukrainiečių centrus Toronte, pasieks Lietuvių namus, kur degs iki 4 v.p.p. Iš ten bėgikų jis bus nešamas į Laisvės olimpiados atidarymo iškilmes, kurios vyks 6 v.v. Etobicoke Centennial Park Stadium (Eglinton and Renforth Drive).

Olimpiados atidarymo iškilmes žada būti įspūdingos. Dalyvaus uniformuoti visų keturių tautų atletai, žygiuos vėliavos su palydomis, bus vėliavų pakėlimas, olimpinės vėliavos įnešimas bei liepsnos įnešimas. Po atidarymo žaidynės bus tęsimos toliau.

Dėl finansinių sunkumų Laisvės olimpiados žibintas nebus nešamas bėgiku (kaip anksčiau buvo planuota) iš Toronto į Los Angeles, bet bus pervežamas autovežimiu.

Pramoginiai renginiai

Laisvės olimpiados užbaigimas įvyks "Constellation" viešbutyje (900 Dixon Road, netoli aerodromo) su šokiais, liepos 7, šeštadienį, 7 v.v. Programos dalį atliks Violeta Rakauskaitė-Štromienė iš Anglijos.

Bilietus į visus parengimus bei sporto rungtynes galima gauti pas Pr. Bernecką, Algi Nausėdą, lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių Karavano pavylynuose, sekmadieniais po Mišių parapijos ir Toronto Lietuvių namuose.

Lietuvių organizacinio komiteto dalis taip pat ruošia šokius liepos 6, penktadienį, Prisikėlimo parapijos patalpose. Tuo būdu norima sutelkti lėšų sportininkų aprangai, kelionėm ir nakvynėm.

Laisvės olimpiados lietuvių organizacinio komiteto informacija

Pastaba. Pagrindiniai Laisvės olimpiados renginiai nurodyti skelbime "TŽ" 10 psl. ir sporto skyriuje 8 psl.

Stipendijų fondai

JAV ir Kanadoje veikia įvairios lietuvių institucijos, į kurias galima kreiptis stipendijų giekviena turi savo taisykles, kurias sužinoti reikia kreiptis tiesiogiai. Prašymai turi būti pateikti asmeniškai. Primerama, kad visi dalyviai turi sumokėti pilną seminaro mokestį pirmąją dieną (rugsėjo 5), nepaisant susitarimo su stipendijai teikiančiomis institucijomis.

Lietuvių fondas, 3001 West 59th Street, Chicago, IL 60629 USA.

Pasaulio lietuvių bendruomenės švietimo komisija, 5620 South Claremont, Chicago, IL 60636 USA.

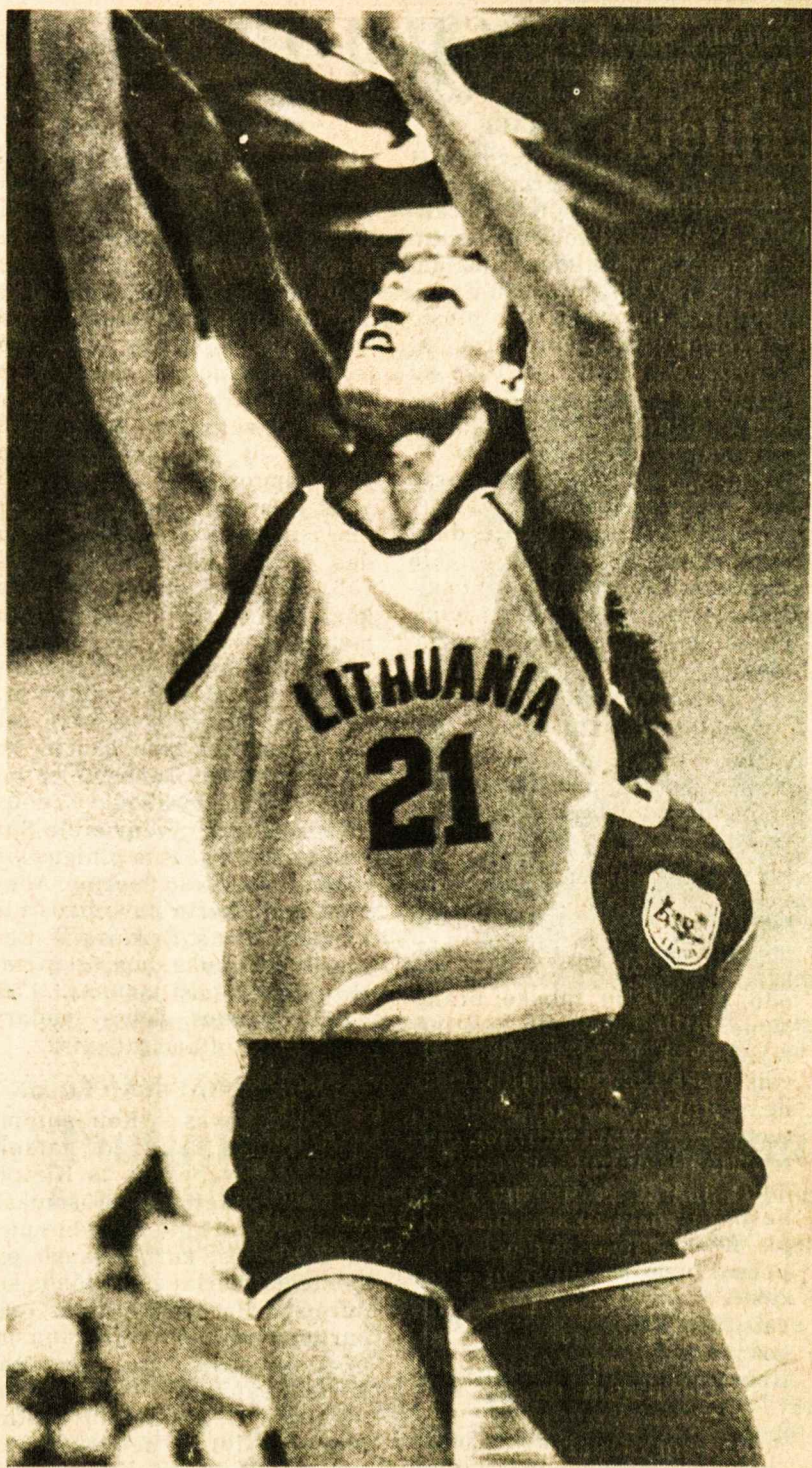
Vydūno jaunimo fondas, c/o Vytautas Mikūnas, 3425 West 73 Street, Chicago, IL 60629 USA.

Kanados lietuvių fondas, 1573 Bloor St., W., Toronto, Ontario, Canada M6J 3E1.

A. ir T. Kojalaitių stipendijų fondo komisija, 1573 Bloor St., W., Toronto, Ontario, Canada M6J 3E1.

"Ateties" šalpos fondas, c/o Dr. Vacys Šaulys, 2639 West 86th Street, Chicago, IL 60652 USA.

"Labdara", Toronto Lietuvių namų švietimo fondas, 1573 Bloor St., W., Toronto, Ontario, Canada M6J 3E1. Inf.

Zymusis krepšinio žaidėjas LEONAS RAUTINŠAS, Laisvės olimpiados garbės pirmininkas, aktyviai prisidėjęs prie šios olimpiados darbų Toronte

Kas palaužė hitlerinę Vokietiją?

S. ŠETKUS

Vakarų sąjungininkai iškilmingai paminėjo 40 metų sukaktį nuo išsikėlimo Norman-dijoje 1944 m. Prez. R. Reaganas savo kalboje pažymėjo, kad tas žygis pasibaigė hitlerinės Vokietijos nugalėjimu.

Visai kitokios nuomonės yra sovietai. Jie pareiškė, kad to išsikėlimo galėjo ir nebūti, nes jie Vokietiją jau buvo nugalėję.

Toks arogantiškas pareiškimas Vakarų sąjungininkams nemalonus ir neteisingas. Juk mes patys matėme ir žinome gerai, kad 1941 m. vasarą sovietų kariuomenė buvo vokiečių sumušta. Per 3 milijonų raudonarmiečių buvo paimta nelaisvėn su visa karine ginkluote.

Jau tada visi bėgo iš Maskvos, kas tik galėjo. Sovietų vadai nebežinojo kas dedasi frontuose. Jei tada Hitleris paskelbė, kad Sov. Sąjunga jau palaužta, belieka ją pribagiti, tai buvo tiesa.

Ivyko tačiau netikėtas dalykas. Pačiu kritiškiausiu metu Amerika pareiškė, kad ji padės sovietams ir kad hitlerinę Vokietiją bus nugalėta! Tai čia ir įvyko tas magiškas momentas, nuo kurio laimė vėl atsisuko į jau palaužtą Sov. Sąjungą.

Nuo I D. karo, kai tūkstančiai Amerikos karių pasirodė Europoje, nulėmė Vokietijos pasidavimą. Nuo tų laikų kiekvieno ruso galvoje įsitvirtino mintis: kur Amerika, ten laimėjimas.

Jei Amerika tada nebūtų atsisotusi šalia jau parbloktos Sov. Sąjungos, šiandieną pasaulis jau būtų užmiršęs, kad kadaise tokia valstybė egzistavo. Ir tikrai: juk ta "nenugalimoji" armija vos ne vos pajėgė įveikti 50 kartų mažesnę Suomiją! Tai kaip ji būtų galėjusi be Amerikos pagalbos atsikelti iš jai vokiečių paruošto karsto?

Negalima sakyti, kad Ame-

rika ir jos sąjungininkai nepagalvojo, kad sovietai karo laimėjimo atveju pavergs visą Rytų-Vidurio Europą su maždaug 150 milijonų gyventojų. Amerika pagalvojo ir gavo sovietų pažadą, kad po karo, kai išnyks hitlerinės Vokietijos pavyliai, Sov. Sąjunga, viskas bus taip, kaip buvo prieš karą — visos tautos bus laisvos ir nepriklausomos.

Sovietai, gavę milžinišką moralinę bei medžiaginę paramą, matydami iš visų pusių bombomis griaujamą Vokietijos pramonę, tik piktai nusiuko sąjungininkams ir pačiai Amerikai tiesiai į veidą. Jiems jokie pažadai ir jokie parašai nieko nebereikė! Tuometinis Amerikos prezidentas H. Trumanas griebėsi už galvos, pamatęs ką sovietai daro su pasirašytomis sutartimis!

Baisi tragedija ištiko tautas: jos buvo ne tik pavergtos, bet ir išniekintos. Sovietinis rusas iš Kremliaus paskelbė pasauliui, kad Baltijos kraštai patys įsiprašė į sovietinių respublikų tarpą! Pasaulis dar nebuvo iki tol girdėjęs šitokio politinio melo.

Pasaulis turėjo tikėti, nes tada buvo tokie laikai. Dabar kitokie laikai: visos rasės jau žino kas yra sovietai. Tai "empire of evil" — pareiškė JAV prez. R. Reaganas. Lietuviškai tariant, tai blogio karalystė. Dėl to JAV išstatinė Europoje raketas su atomiais užtaisais.

Jei Amerika ir jos sąjungininkai šitaip pasikeitė sovietinių rusų atžvilgiu per tą 40 metų, tai ženklas, kad pasikeis dar daugiau. Faktas dar yra ir tas, kad prie to pasikeitimo yra gerokai prisidėjęs sovietų pavertų tautų išeivija.

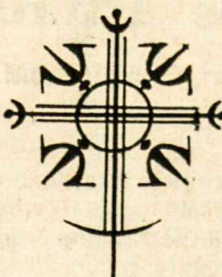
Sovietai kitus vadina kruvinais naciais, fašistais, bandydami nuo savęs nukreipti kitų tautų kaltinančių žvilgsnį. Jie gi patys yra kruvini, ne rudi, bet raudoni fašistai. Visas laisvasis pasaulis dabar yra šitokios nuomonės apie sovietus.

Prisidėkime savo aukomis prie kovojančios Lietuvos — aukokime Kanados lietuvių fondui.

Skirkime palikimus — Canadian Lithuanian Foundation. Kapitalas Lietuvai — nuošimčiai lietuviybės išlaikymui!

Lietuvių fronto bičiulių Los Angeles sambūris, talkinamas LB Vakarų apygardos ir PLJ sąjungos darbuotojų, gegužės 17 d. dr. Zigm. Brinkio namuose surengė susitikimą su kitataučiais žurnalistais. Popietėje dalyvavo Prancūzijos, Olandijos, Japonijos, Korėjos, Jugoslavijos, amerikiečių, estų ir lietuvių spaudos žmonės. Nuotraukoje (iš kairės): DOUG BRUCKNER — NBC televizijos koresp., JÜRATĖ VENCKIENĖ — jaunimo ir Baltiečių laisvės lygos veikėja, DAVE BALSINGER — Ban the Soviets koalicijos pirm. ir knygų autorius, VIIVI PIIRISILD — estų žurnaliste, ANTANAS MAZEIKA su sūnum — Baltiečių laisvės lygos lietuvių sekcijos pirm., GERARD MARCOUT — prancūzų AFP žinių agentūros atstovas, JONAS MATULAITIS — "Tėviškos žiburių" bendradarbis, aktyviai dalyvaujantis Baltiečių laisvės lygos veikloje. Nuotr. Edmundo Arbo.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8

Telefonas: (705) 673-9595

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dalyvų bei popieriavimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"

meniškai riša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvius. Telefonas 625-2412 P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KONSULO VIEŠNAGĖ

"Gimtasis kraštas" gegužės 31 d. laidoje paskelbė trumpą pranešimą apie oficialų generalinio Prancūzijos konsulo Leningrade Mišelio Bulmero apsilankymą Vilniuje. Prancūzų diplomata priėmė Vilniaus miesto vykdomojo komiteto pirm. A. Vileikis. Jis taipgi susitiko su sovietinamos Lietuvos bičiulystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos pirm. R. Petrausku, Vilniaus universiteto rektoriumi prof. dr. J. Kubiliumi. Esą pokalbiuose dalyvavo vilniškės užsienio reikalų "ministerijos" protokolinio skyriaus vedėjas M. Jackevičius. Pokalbių temos neatskleidžiamos.

ATNAUJINO PASTATĄ

Kėdainiuose atnaujintas buvusios rotušės pastatas, kuriame vėl įsikūrė anksčiau turėtojo patalpoje 1655 m. pradėjusi veikti viena pirmųjų vaistinių Lietuvoje. Senoviniu šriftu dabar užrašyta "Vaistinė". Tuometinėje vaistinėje buvo galima įsigyti vaistažolių, eliksyrų, džiovintų gyvačių, varlių odų, prieskonių, tabako, brangakmenių. Dabartinėje vaistinėje, kurioje dirba veteranė vaistininkė Silvija Bitvinskienė, senovę primena tik skliautuos lubos, originalūs baldai ir paveikslai. Kėdainių rajone dabar yra devynios vaistinės, dešimtoji statoma Pernaravoje. Krakių ir Šėtos vaistinės pernai paminėjo šimto metų sukaktį. Apie Kėdainių rajono vaistinių praeitį daug medžiagos yra surinkus centrinės vaistinės vedėja Janina Zabotkienė.

DVIRAČIŲ TAKAS

Aušrinė Burakienė "Tiesos" skaitytojus gegužės 16 d. laidoje supažindina su vienieteliu dviračių taku Vilniuje. Jis prasideda Antakalnio gale ir nusidriekia 15 kilometrų šalia Nemėnės plento. Po darbo ir poilsio dienomis juo mėgstama pasivažinėti dviračiais. Takas betgi nėra pakankamai prižiūrimas. Po žiemos, vos nutirpus sniegui, jis dažnai būna apneštas smėliu. Net patyręs dviraatininkas, lenktynių dalyvis, gali paslysti. Be to, pats takas, nutiestas jau senokai, yra miško pašonėje. Medžiai auga, veši, vietomis jų šaknys yra suardžiusios asfaltą. Tokiose suplešėjusiose vietose dviraatininką gerokai pakrato, neįgudusiam ir vairą sunku nulaikyti. Esą būtų gera turėti daugiau tokių dviraatininkams skirtų takų. Vilniaus komunalinio ūkio valdybos inž. Napoleonas Dūda teigia: "Deja, artimiausiu laiku tiesti naujų takų neplanuojama. Taip yra todėl, kad šiemet komunalinio ūkio valdybos fondas statybų reikalams neleidžia to daryti. Visos lėšos bus skirtos miesto gatvėms tiesti, remontuoti, tvarkyti. Darome viską, kas nuo mūsų priklauso: dviračių taką šalia Nemėnės plento prižiūrime ir prižiūrėsime. Jo tvarka ir švara rūpinasi miesto specialiosios auto-transporto įmonės tarnybos, o mūsų valdyba jį sutvarko po perkasimų, remonto darbų".

PREKYBA KAILIAIS

Kėdainių rajono gamtos saugos inspektorius Mykolas Armanavičius "Tiesos" 121 nr. paskelbė pranešimą iš teismo salės "Brakonierius įkliuvo". Tas brakonierius — Michailas Česiulis, gyvenantis Kėdainių rajono "Švyturio" kolchozo teritorijoje, Lazų kaime, nuo 1981 m. niekur nebedirbantis. M. Česiulis verčiasi nelegalia žvėrių medžiokle, jų kailių prekyba. Rajono gamtos apsaugos inspekcija iš jo atėmė šautuvą, dar kartus išreikalavo pinigines baudas. Milicininkai dabar pas jį vėl rado kilpų, spastų, kitų brakonieriams reikalingų instrumentų, šernienos. Kėdainių rajono išvaizduojamajame liaudies teismo posėdyje M. Česiulis pripažino kilpomis sugavęs šerną, du bebrus, lapę, usurinę šunį su šuniuku, sumedžiojęs audinę. Kailius pardavė centroje kolchozo gyvenvietėje Survilaiškyje. Už gautus pinigus girtaudavo su Vladu Šarkum. Anksčiau įjėdų kartu buvo bausti už nušautą stirną. Šį kartą M. Česiulis susilaukė laisvės atėmimo vieneriems metams, 1553 rublių baudos gamtai padarytiems nuostoliams atlyginti.

SARGYBINIAI KLAIPĖDOJE

G. Ozerovas "Komjaunimo tiesos" gegužės 24 d. laidoje paskelbė pranešimą iš Klaipėdos "Pažeidėjas neprasmuks!" Jame rašoma apie prekybos uosto krantines, kurias saugo pasieniečiai kariai su žaliomis kepurėmis. Mat tos krantinės, prie kurių pakraunami ir iškraunami užsienio laivai, yra valstybinė Sovietų Sąjungos siena. Pasak G. Ozerovo, kiekvieną laivą stropiai seka du ar net trys žaliakepuriai. Jie tikrina iš laivo išlipančių užsieniečių įjūrininkų dokumentus, akimis stebi aprangą, įšiekdami juos įtartinio pastorėjimo. Esą neseniai tarnybinių stropum pasizymėjo vyr. seržantas Pavilas Bulganas, pastebėjęs dviejų užsieniečių įjūrininkų praardytus skvermus. Teko kvesti budintį pamašos vyresnįjį padaryti kratos. Pas tuos įjūrininkus buvo rasta antisovietinės literatūros, pažeidusios valstybinę Sovietų Sąjungos sieną Klaipėdoje. Antisovietinė literatūra, atrodo, ten baisesnė už branduolinius ginklus.

NUOTRAUKŲ PARODA

Sovietinio "išdavavimo" kečuriadesimtmėčiui yra skirta ir kilnojamoji nuotraukų paroda, kurią surengė sovietinamos Lietuvos komunistinis revoliucijos muziejus. Nuotraukos bus rodomos ne tik rajonų centruose, bet ir didesnėse gyvenvietėse. Dauguma nuotraukų skirta sovietams tarnavusių partizanų veiklai, jų vadams — A. Sniečkui, M. Šumauskui, G. Zimanui bei kitiems. Parodon įjungti ir tų partizanų leisti atsišaukimai. Paroda taipgi supažindins su mūšiais Kudirkos Naumiestyje, Tauragėje, Kaltinėnuose, Šiauliuose, Klaipėdoje, kurią kietu rėšutu buvo padaręs Vokietijos karo laivynas.

V. Kst.

Lituanistinio seminaro XIII klasės mokiniai su savo vedėju A. RINKŪNU ir mokytoja G. PAULIONIENE (dešiniame krašte) Toronte suruoštos išleistuvės

HAMILTON

VYSK. M. VALANČIAUS mokyklos mokslo metų užbaigimo iškilmes įvyko gegužės 19 d. Jos prasidėjo šventovėje Mišiomis. Abiturientės dalyvavo pasipuosios tautiniais drabužiais. Klebonas kun. J. Liauba pasakė prištaitytą pamokslą. Devinto skyriaus berniukai ir šių metų abiturientų broliai tarnavo. Pabaigoje mokiniai sugiedojo "Marija, Marija", ir dvi abiturientės padėjo gėlių puokštę prie Marijos altoriaus.

Jaunimo centro salėje mokyklos vedėja Vida Stanevičienė pakvietė į garbės prezidentumą KLB švietimo komisijos pirm. I. Ross. KLB Hamiltono apylinkės pirm. B. Mačj, kleboną kun. J. Liaubą, bankelio "Talka" pirm. J. Stanų, aukštesniųjų lituanistinių kursų mokytoją M. Leknicką, tėvų komiteto pirm. V. Kvedarą ir XI sk. mokinį Liną Kamaitį. Š. m. X sk. šeši abiturientai: Rikardas Beresnevicius, Vida Beresneviciūtė, Gvian Jasevičiūtė, Aldona Skverekaitė, Onutė Stanevičiūtė ir Audra Verbiekaitė.

Klebonui sukalbėjus invokaciją, mokyklos vedėja apibūdino visą mokyklos metų veiklą, pasveikino abiturientus, padėkojo tėvų komiteto nariams, mokytojams, tėveliams ir mokiniams už sėkmingus mokslo metus.

Devintokai prisegė geles garbės svečiams ir abiturientams. Kadangi IX, X ir XI sk. mokiniai gauna anglų gimnazijos užskaitas, jiems dar teks rašyti egzaminus ir tik vėliau bus įteikti pažymėjimai.

Kiekvienas abiturientas tarė žodį: prisiminimai ir patarimai jaunesniesiems. Jie perdavė simbolinį raktą devintokams. Abiturientų vardu Audra Verbiekaitė jautriai padėkojo mokytojams ir tėveliams. Visi padėkos ženklai prisegė tėveliams ir mokytojams geles, o mokytojams įteikė dovanėles. Garbės prezidentu nariui pasveikino abiturientus už jų ištvermę, pasiryžimą baigti liet. mokyklą ir palinkėjo pasilikti lietuvių bendruomenėje.

Šiais metais trys mokiniai baigė XI sk. — Sandra Ciparytė, Linas Kamaitis ir Onutė Žukauskaitė. Skyrių mokytojai išdalinė savo mokiniams pažymėjimus.

KLB švietimo komiteto spaudos skaitymo konkurse Hamiltono mokykla turėjo 33 laimėtojus. Irena Ross apdovanojo kiekvieną pinigine dovana. Konkursu tikslas buvo pasiektas: mokiniai turėjo progos lavintis lietuvių kalbos skaityme, rašyme ir aplamai pagilinti savo turimas žinias. Taip pat tėvų komiteto buvo atžymėti tie mokiniai, kurie savo klases ypatingai atliko gražų darbą: II sk. Audra Balytaite, III sk. — Vincentas Mačys, IV sk. — Vida Apanavičiūtė, V sk. — Viktoras Remasat, Matas Stanevičius, VII sk. — Stasys Bakšys, Tomas Žukauskas, VIII sk. — Algis Rudaitis, IX sk. — Darius Remasat, X sk. — Onutė Stanevičiūtė, XI sk. — Onutė Žukauskaitė.

Buvo atžymėti ir tie mokiniai, kurie neapleido nė vienos mokyklos pamokų dienos: I sk. — Vida Žukauskaitė, II sk. — Irena Apanavičiūtė, Adomas Godelis, III sk. — Kazys Žukauskas, IV sk. — Vida Apanavičiūtė, V sk. Gedas Dziemionas, VII sk. — Rima Mačikūnaitė, VIII sk. — Algis Dziemionas, Arūnas Raguckas, Algis Rudaitis, IX sk. — Darius Remasat, X sk. — Onutė Stanevičiūtė, XI sk. — Sandra Ciparytė. Visiems laimėtojams buvo įteiktas šių metų mokyklos 55 puslapių metraštis, kurį redagavo mokyt. M. Kalvaitienė.

Po iškilmių visi pasivažiavo gerimais ir skanėstais, turėjo progos pasigėrėti mokinių spaudos konkurso darbais ir pavartyti mokyklos fotografijų albumą.

Po iškilmių mokykla užbaigė savo metus tėvų komiteto suorganizuotoje gegužinėje. Hamiltono žūklautojų ir medžiotojų klubo mokiniai su savo tėveliais ir svečiais grožėjosi puikiu oru, vaišinosi užsakytu maistu ir dalyvavo žaidimuose, stengdamiesi laimėti po kaspinuką. V.

NAUJAJAME LIET. PENSININKŲ pastate "Rambynas" birželio 13 d. įvyko pensininkų klubo v-bos, statybos k-to ir prijauciančiųjų bendras posėdis, kuriame nutarta "Rambyną" oficialias atidarymo iškilmes rengti š. m. spalio 21 d. Toji data sutampa ir su pensininkų veiklos dešimtmečiu. Klubas yra gavęs iš "New Horizon" \$1293 pašalpos nusipirkti poilsio kambariams baldų, sporto priemonių ir žaidimų. Pats laikas visiems dar abejojančioms jau keltis į naują ir modernią įrengtą lietuviškąjį "Rambyną", nes kitaip likusius butus teks perleisti kitataučiams. Yra neužimtų 19 butų.

"THE SPECTATOR" birželio 14 d. laišku skyriuje išspausdino platų Artūro Žemaičio straipsnį apie tautžudystės pradinius. Jis ten prisimena 1941 m. rusų žiauriuosius baltiečių vežimus į Sibirą ir šiandien dar tebevykdomą naikinimą jų užimtuose kraštuose.

A. O. JUSIAI pardavė prie Niagara Falls savo motelių verslą ir grįžo gyventi į Hamiltoną. A. Jusys čia vieną pilno įmonę turi gamybos priziūretojo darbą.

IS "FIRESTONE CANADA INC.", padangų įmonės, po 32 tarnybų metų į pensiją pasitraukė J. Stančius ir Adolfas Godelis.

NAUJĄ AV PARAPIJOS TARYBOS valdybą sudaro: pirm. J. Kristolaitis, vicepirm. J. Sadauskas, sekr. J. Pleinys ir izd. J. Stankus, kuris taip pat vadovauja ir administracijos įsekiui. Visuomeninių reikalų sekcijos vadovas yra dr. V. Kvedaras, religinės — K. Bungarda. Kitoms sekcijoms vadovai dar tebeįsiekomi.

I TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTE Klivlande iš Hamiltono vykstą AV par. choras iš "Gyvataro" 4 tau-

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

Hamiltono lietuvių pensininkų pastate "Rambynas"

dar yra laisvų vieno miegamojo butų po \$340-350, įskaitant šildymą ir elektrą.

Adresas: 1880 Main St. West. Tel. 526-8281.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA" KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santaupas 7 1/2%
kasdienines palūkanas už santaupas 7%
term. indėlius 1 m. 11%
term. indėlius 3 m. 11 1/2%
reg. pensijų fondo 9 1/2%
90 dienų indėlius 9 1/2%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 12%
asmenines paskolas 12 1/2%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Kun. Antano Račkausko 50 metų kunigystės sukaktis Niujorke, Apreiškimo parapijoje, iškilmingai paminėta gegužės 27 d. Šioje parapijoje jis dirba vikaru nuo 1950 m. gruodžio 10 d. Sukaktuvininkas padėkos Mišias koncelebravo su savo kurso draugu kun. Petru Patlaba ir iš Romos atvykusiu prel. Ladu Tulaba, kuris šį rudenį taip pat minės auksinę savo kunigystės sukaktį. Jubiliejinės vaisės buvo surengtos Woodhavene, "Cordon Bleu" salėje.

Garsiąja West Point karo akademija šiemet baigė 942 kadeitai. Gegužės 23 d. dalyvaujant JAV viceprez. G. Bushui, jie pakelti į jaunesnio leitenanto laipsnį ir prisaikdinti. Akademiją baigusiuji eilėse yra ir Aidis Zundė, priklausęs geriausių kariūnų grupei. Jo tėvas Pranas Zundė profesoriauja Atlantoje. Ltn. A. Zundė gerai kalba lietuviškai, palaiko ryšius su lietuviais, ypač jaunimu. West Point akademija per ketverius metus paruošia profesinius karininkus, pasiekiančius aukščiausio laipsnio, išskylančius į vadus.

Antano Smetonos, pirmojo ir paskutinio Lietuvos prezidento, tragiškos mirties 40 metų sukaktį gegužės 20 d. paminėjo Amerikos lietuvių tautinės sąjungos Čikagos skyrius, vadovaujamas dr. L. Kriaučiūno. Minėjame dalyvavo gen. Lietuvos konsulė J. Daužvardienė. Pagrindinę paskaitą skaitė šaulių vadovas K. Milkovaitis, vėlionį aptardamas kaip kultūrininką, visuomenininką, politiką bei valstybininką. Nepriklausomos Lietuvos gyvenimui prez. A. Smetona vadovavo 16 metų. Lietuva, prisikėlus iš I D. karo griuvėsių, sustiprėjo tautiškai, kultūriškai ir ekonomiškai. Šiose srityse prez. A. Smetona yra palikęs ryškius savo pėdsakus. Juos pripažįsta visi lietuviai. Kitokių nuomonių yra tik dėl jo politinės linijos. Ištrauką iš prez. A. Smetonos kalbų rinkinio "Pasakyta — parašyta" skaitė Svajonė Kerelytė. Koncertinę programą dalį atliko čikagiečiai solistai Margarita ir Vaclovas Momkai.

Įtakingą JAV senatorių A. Specterį jo įstaigoje Filadelfijoje gegužės 25 d. aplankė lietuvių ir ukrainiečių atstovai, susirūpinę JAV teisingumo departamento specialiu patįsėku OSI įstaigos veikla. Jos atstovų bendradarbiavimu su KGB saugumiečiais, įsiekiant kaltinamosios medžiagos, susietos su karo metų nusikaltimais, nukreiptus prieš JAV piliečius tapusius asmenis, į JAV pokaryje atvykusius iš R. Europos ir Sovietų Sąjungos okupuotų kraštų. Buvo pabrėžta, kad OSI įstaiga nesilaiko teisinės JAV procedūros, už tikrą pinigą priimdama KGB parūpintus kaltinimus. Lietuvių delegaciją sudarė — PLB valdybos vicepirm. visuomenininkas reikalams inž. A. Gečys, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos vicepirm. Aušra Zerr, Filadelfijos LB apylinkės pirm. T. Gečienė ir inž. P. Mašalaitis. Senatorius A. Specteris susidomėjęs pateiktais duomenimis, pažadėjo Vašingtone susitikti su apkaltintus asmenis gynusiais advokatais. Šia proga prisiminėta, kad gegužės 18 d. federacinis Long Island teismas atmetė OSI įstaigos latviui Elmarui Sprogiui iškeltą bylą, kaltinusią jį žydų žudymu. Kaltinamas, turintis JAV pilietybę, II D. karo metais dirbo Latvijos policijoje. Teisėjas F. Altimaris pripažino, kad kaltintojai nepateikė pakankamai svarių įrodymų, kad E. Sprogis aktyviai dalyvavo žydų žudymuose.

Argentina
Teresė Deveikytė ir Zeferinas Juknevičiai, gyvenantys sostinėje Buenos Aires, balandžio 22, Velykų dieną, šeimos ratelyje atšventė savo vedybinio gyvenimo 45 metų sukaktį. Jiedu yra pasižymėję visuomeninėje veikloje. Sukaktuvininkus pasveikino laikraštis "Laikas".

Australija
Lietuviai pensininkai lig šiol savo klubus buvo įsteigę Adelaidėje ir Sydnejuje. Melburne gyvenančius pensininkus nutarė sujungti R. Šemetas. Steigiamasis susirinkimas buvo suauktas gegužės 6 d. Lietuvių namuose. Jame dalyvavo 69 pensininkai, nors iniciatorių grupei te priklausė 15. Susilaukus tokio plataus pritarimo, buvo įsteigta Melburno lietuvių pensininkų sąjunga, patvirtinti laikini jos įstatai. Nariais galės būti visi lietuviai pensininkai bei jų

šeimų antroji nelietuviška pusė — vyras arba žmona. Nustatytas metinis nario mokestis: \$5 — šeimai, \$3 — viengungiui. Sąjunga rūpinsis visais pensininkų reikalais, o jai vadovaus vieneriems metams renkamas komitetas. Pirmąjį išrinktą komitetą sudaro: pirm. J. Petrašiūnas, sekr. ir izd. R. Šemetas, narė parengimų reikalams L. Petrusėvičienė ir narys specialieji reikalams P. Baltutis. Narių susirinkimai Lietuvių namuose bus šaukiami pirmąjį kiekvieno mėnesio antradienį.

ALB Sydnejaus apylinkės valdybos iniciatyva gegužės 3 d. šiam didmiesčio įsteigtas Australijos lietuvių jaunimo sąjungos skyrius. Susirinkime dalyvavo apie 50 jaunuolių. Kalbėjo ALB Sydnejaus apylinkės valdybos narė jaunimo reikalams dr. Rūta Kavaliauskaitė, iš Melburno atvykusį ALJS valdybos pirm. Birutę Prašmuitaitę bei kitą valdybos veikėją. Iš jų pranešimų paaiškėjo, kad ALJS valdyba Melburne netrukus pradės leisti visiems nariams skirtą biuletenį "Jaunimo žinios". Sąjungos skyriaus įsteigimą Sydnejuje skatina 1987 m. pabaigoje ir 1988 m. pradžioje Australijoje įvyksiantis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Kongreso atidarymas įvyks Sydnejuje, studijų dienos — Kanberoje, jaunimo stovykla — Viktorijoje, kongreso uždarymas — Adelaidėje. Sąjungos Sydnejaus skyriaus valdybą išrinkti: pirm. Kristine Cox, vicepirm. Kristina Vireningaitė, sekr. Audronė Stasionytė, izd. Tomas Pullinen, nariai — N. Bžytė, K. Kazokas, G. Viliūnaitė, D. Kaleda, R. Bartkutė, A. Bernotas ir A. Kapocius.

Skautai akademikai Melburne turėjo įdomią popietę birželio 3 d. Pirmiausia pirm. Algimantas Žilinskas aptarė ryšius su skautų akademikų centru Amerikoje. Fil. Antanas Bakaitis vadovavo pokalbiui apie darnų lietuvių sugyvenimą, kuriam pagrindą turi duoti broliška meilė ir tiesa. Pokalbin aktyviai įsijungė jaunimo atstovai — Virginija Bruožytė ir Andrius Vaitiekūnas.

Launcestono balandžio 25 d. mirė a. a. Pranas Kaukėnas, iškankintas sunkaus paralyžiaus ir smegenis pasiekusio vėžio. Liko likdinti žmona, dvi sūnys ir dvi dukros, kurių viena yra vienuolė. Mokytojaus vietinėje katalikų mokykloje. A. a. Antanas Bartkevičius, gimęs 1924 m. Prienose, mirė gegužės 24 d. automobilije, išstiktas širdies smūgio. Paliko sūnų ir dukrą. Sūnus yra profesinis fotografas, dukra — mokytoja Launcestono mokykloje. Abu palaidoti Launcestono kapinėse.

Britanija

Tradicinis pavasarinis lietuvių susibūrimas gegužės 26-27 d.d. įvyko Lietuvių sodyboje, sutraukdamas gausų dalyvių būrį. Šeštadienio vakarą daug kam teko įsikišti nakvynės palapinėje. Atrodė, didelės įtakos dalyvių skaičiui turėjo vysk. A. Deksnio apsilankymas. Sekmadienį, 11 v.r., jis laikė Mišias, asistuojamas sodybos kapeliono kun. A. Gerybos, giedant iš Londono ir Nottinghamo choristų sudarytam jungtiniam chorui. Vysk. A. Deksnis buvo surengti pietūs su kvietiniais svečiais. Juose kalbėjo DBLS pirm. J. Alkis, žodį tarė ir pats svečias vysk. A. Deksnys. Koncertinei programai vadovavo sol. V. Gasperienė ir Skotijos lietuvių chorvedys P. Dzidolikas. Ji pradėta bendromis visų dalyvių dainomis. Prisimintas ilgametis Skotijos lietuvių ganytojas a.a. kun. J. Gutauskas. Tautinių šokių programą atliko "Lietuvos" grupė. Numatytas sporto rungtynes suklaidė lietus. Dalyvių eilėse buvo nemažai jaunimo. Jam ir vyresniesiems šokių mėgėjams grojo tranki kapela.

Londono lietuvių namuose gegužės 18 d. apsilankė Stasys Santvaras ir dr. inž. Jurgis Gimbutas, svečiai iš JAV, vykstantys į Europos žemyną. Grįždami į JAV, jiedu žadėjo vėl paviešėti Londone birželio pabaigoje.

Pirmasis DBLS skyrius Londone savo veiklą aptarė metiniam narių susirinkime gegužės 5 d. Šv. Kazimiero šventovės svetainėje. Nutarta šiemet surengti R. Šemetas. Steigiamasis susirinkimas buvo suauktas gegužės 6 d. Lietuvių namuose. Jame dalyvavo 69 pensininkai, nors iniciatorių grupei te priklausė 15. Susilaukus tokio plataus pritarimo, buvo įsteigta Melburno lietuvių pensininkų sąjunga, patvirtinti laikini jos įstatai. Nariais galės būti visi lietuviai pensininkai bei jų

AUDRA Travel

kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Liepos 24 Rugsėjo 4
Rugpjūčio 9 Spalio 2
Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS Rugsėjo 10
VILNIUJE Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus išskviatimams
- nuperkant automobilius, kooperatinių butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Toronto Maironio mokyklą baigusiu mokinių grupė, aplankiusi dailininkų Tamošaičių sodybą prie Ontario Kingstono, turėjo progos plaukti ir laivu. Kaizėje — mokyklos vedėja Gedrė Paulionienė. Nuotr. R. Pranaičio

Rašo iš Australijos

Kazimierinės iškilmės visose gyvenvietėse

B. STRAUKAS

Šv. Kazimiero 500 metų sukakties minėjimas nebuvo užmirštas ir Australijos lietuvių. Jau pernai įvairiose Australijos vietose buvo sudaryti specialūs komitetai, kurie rūpinosi minėjimų rengimu. Dėl susidėjusių ypatingų aplinkybių Sydnejaus lietuvių kapelionas mons. P. Butkus šv. Kazimiero minėjimą surengė 1983 m. lapkričio 6 d. Kitos kolonijos minėjimus rengė kovo mėn.

Pagrindinis minėjimas įvyko Adelaidės lietuvių kolonijoje, nes čia yra vienintelė visoj Australijoje lietuvių parapija su šv. Kazimiero šventove. Šv. Kazimiero vardu pavadintos ir kelios parapijinės institucijos. Iškilmės kovo 10-11 d.d. buvo pavadintos "Jubiliejinis šv. Kazimiero metų atidarymas Australijoje".

Minėjimas pradėtas šeštadienio rytą lietuvių radijo valanda, skirta šv. Kazimiero garbei. Tos pačios dienos vakare, įvyko jubiliejinis metų atidarymo akademija. Lietuvių katalikų centro salėje. Buvo sudarytas garbės prezidiumas. Invokaciją atliko kun. P. Vaseris. Pagrindinis paskaitininkas J. Petrakis nušvietė šv. Kazimiero gyvenimą ir jo kelią į altoriaus garbę. ALK federacijos valdybos pirm. V. Čižauskas perskaitė jubiliejinio metų Australijoje paskelbimo aktą. Apie jubiliejinis metus kalbėjo ir ALB krašto valdybos vardu V. Neverauskas. Trumpą meninę programą sol. P. Račkauskas padainavo porą dainų, pianistė M. Dumčiuvienė paskambino porą muzikos kūrinių. Aktas baigtas Tautos himnu.

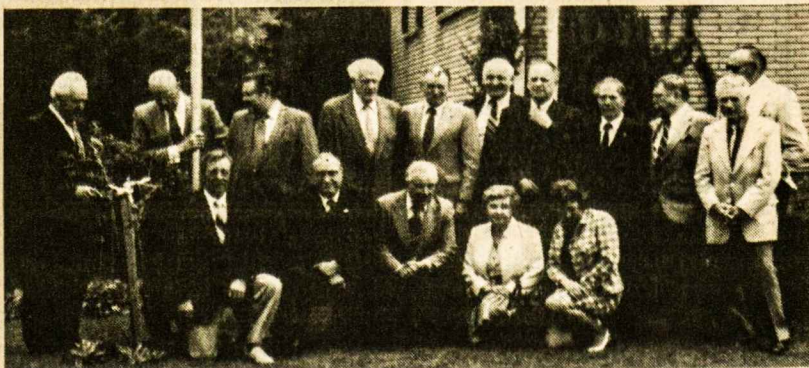
Vėliau tą patį vakarą toje pačioje salėje įvyko religinis koncertas, kuriame dalyvavo Adelaidės šv. Kazimiero choras, vadovaujamas N. Masiulytės-Stepleton, ir Melbourne choras, vadovaujamas P. Mor-

kūno. Programoje taip pat dalyvavo solistai G. Vasiliauskienė ir J. Rubas. Deklamavo E. Varnienė ir B. Rainys. Jungtiniam vyrų chorui dirigavo buvęs šv. Kazimiero parapijos choro dirigentas V. Šimkus. Abu chorai gana plačioje programoje pasirodė kaip gerai paruošti menininkai vieni. Vargonavo Z. Prašmutaitė ir I. Gavenlock.

Sekančią dieną (kovo 11) šv. Kazimiero šventovėje įvyko iškilmingos Mišios su Adelaidės arkivyskupu J. Gleeson, asistuojant Australijos lietuvių kapelionams. I iškilmės buvo atvykę nemažai svečių iš kitų vietovių, todėl pačioje šventovėje visi negalėjo sutilpti. Lygiagrečiai Mišios buvo laikomos salėje, kuri buvo garsialkalbiais sujungta su šventove. Ir salė buvo pilnutėlė.

Po pamaldų užsiregistravę susirinko i Lietuvių namus iškilmingoms pietums, kuriuose dalyvavo ir arkivyskupas J. Gleeson. Vaisių metu buvo pasakyta kalba. Arkivyskupas šiltai žodžiais paminėjo lietuvių ir jų pastangas pagerbti savo tautos globėją šv. Kazimierą.

Visas minėjimas buvo gerai

Lietuvos atgimimo sąjūdžio seniūnų tarybos suvažiavimo, įvykusio 1984 m. gegužės 12 d. Ontario Tillsonburge, dalyviai. Pirmoje eilėje iš kairės klūpo: Jonas Vieraits, Petras Česnulis, Jonas Skavičius, Angelė Česnuliene ir Rasa Dirkenė. Antroje eilėje: Gediminas Rugienius, inž. Kazys Ozelis, Kęstutis Dirks, Valerijonas Šimkus, Juozas Jocas, Andrius Usvaitas, Marijus Blynas, Stepas Jakubickas, Vytautas Jokūbaitis, Antanas Bertulis ir Jonas Mačiulis. Nuotraukoje trūksta Liudo Tamošaitio ir Juozo Vito. Nuotr. J. Vito

Mokytojų ir jaunimo stovykla

Mokytojų ir jaunimo 18-tosios studijų savaitės Dainavoje (15100 Austin Rd., Manchester, MI 48158, 313-428-8919) darbotvarkė

Sekmadienį, liepos 29
4.00 Šv. Mišios
5.00 Atidarymas
5.30 A. Rugytės paskaita tema "Šv. Kazimieras"
6.30 Vakariene

Pirmadienį, liepos 30
10.00 St. Stasiene, "Skaitymo metai"
11.00 J. Plačas, "Mokinių aktyvu-

mas lituanistinėse pamokose"
4.00 S. Jonynienė, "Lietuvių k. mokymas VII ir VIII skyriuje"

Antradienį, liepos 31
10.00 J. Kojelis, "Visuomenės mokslo dėstymas"
11.00 J. Matulaitienė, "Mūsų liadies šokiai"
4.00 V. Kavaliūnas, "Žmogus literatūrinėse srovėse"

Trečiadienį, rugpjūčio 1
10.00 Dr. A. Vygtantiene, "Tėvų talka lituanistinei mokyklai"
11.00 Dr. J. Kavaliūnaitė, "Milašius poezijos pasaulio bruožai"
4.00 Br. Keturakis, "Šių metų olimpiniai žaidimai"

Ketvirtadienį, rugpjūčio 2
10.00 A. Žygas, "Pietų Amerikos lietuvių jaunimo veikla"
11.00 Dr. Jonas Meškauskas, "Kompiuterių naudojimas liet. darbe ir mokyme"
4.00 A. Bagdonas, "S. Daukantas po 120 metų"

Penktdienį, rugpjūčio 3
10.00 E. Ruzgienė, "Pirmojo skyriaus mokymas"
11.00 A. Balašaitienė, "Lietuvių literatūros dėstymas"
4.00 D. Šaulys, "Lietuvos istorijos dėstymas"

Šeštadienį, rugpjūčio 4
10.00 M. Plešys, "Lietuva pogrindžio spaudos perspektyvoje"
11.00 Dr. R. Šilbajoris, "Šio me to lietuvių literatūra okup. Lietuvoje"
5.00 Uždarymas.

Kiekvieną dieną 7.15 rytinė mankšta, 8.00 šv. Mišios, 8.40 pusryčiai, 9.15 dainavimas, 12.00 lietuvių k. pamoka, 1.00 pietūs, 4.00 lietuvių k. pamoka, 5.00 tautiniai šokiai, 6.30 vakariene, 8.30 vakarinė programa.

Šv. Mišias laikys stovyklos kapelionas kun. dr. P. Celiešius. Rytinė mankštą vadovaus Br. Keturakis, dainavimo mokys St. Slizys, lietuvių k. — kun. J. Vaišnys ir J. Masilionis, tautinių šokių — J. Matulaitienė. Vakarinei programai vadovaus V. Nasvytė. Programos vadovai — J. Kavaliūnas ir J. Masilionis. Ūkio vadovas — Br. Krokys. Registruoti pas J. Masilionį, 4632 S. Keating Ave., Chicago, IL 60629, USA. Tel. 312-585-2629. Studijų savaitę rengia Švietimo tarība. Mecenatas Lietuvių fondas.

Kanados lietuvių dienos

Šie metai yra turtingi lietuviškais renginiais. Jų eilėn iširikiuoja ir Kanados lietuvių dienos Hamiltone spalio 5-7 d.d.

Šiai šventei, kuri susidės iš kultūrinių, religinių, pramoginių ir sportinių renginių, Hamiltone jau stipriai ruošiamasi. Yra sudarytas LD komitetas su pirm. K. Deksnio ir pagalbiniais komitetais ruošti dramos vakarą, susipažinimo balius, meno parodas, pamaldas, didįjį koncertą ir sportines varžybas. Visiems parengimams yra gautos pačios geriausios miesto salės: susipažinimo vakarui bei šokiams — Convention Centre, koncertui — Mohawk College auditorija, penktadienio dramos vakarui ir vienai iš parodų — City Library. Jaunimas savo susibūrimui penktadienio vakarą naudosis Jaunimo centru.

Penktadienio dramos vakare pasirodys Toronto "Aitvaras" ir Hamiltono "Aukuras". Sporte bus varžomasi ledo rutulyje, krepšinyje ir golfe. Katalikų pamaldos įvyks vyskupijos katedroje, o evangelikų — Faith šventovėje (1907 King St. E.). Didžiąją sekmadienio koncerte pasirodys net 16 Kanados liet. meno vienietų. Programa susidės iš dainų, muzikos, taut. šokių ir jungtinio ansamblio. Meno parodose yra pasizadėję dalyvauti A. Vaitonienė su liet. audiniais ir gobelenais, Vanda Bakšienė su vitražais ir Vyv. Beniušis su fotografiniu menu. Bus išleistas ir LD leidinys. Norintieji įdėti ten savo reklamas bei sveikinimus jau dabar turi skambinti St. Daliui tel. (416) 385-8602.

KLB APYLINKĖS VALDYBOS pirminko iniciatyva ruošiamą kelionę autobusu į 7-tąją tautinių šokių šventę Klivlande. Užsirašė 45 asmenys. Tai beveik pusė mūsų kolonijos. Užsirašiusieji prašomi atvykti į Tillsonburgą; aikštėje tarp pašto ir "Shopping Mall" lauks jūsų autobusas. Išvykimo laikas — 6 v. ryto š. m. liepos 1 d. Nepamirškite asmens dokumentų ir bilietų. P. A.

Vancouver, B. C.

AUKOS TAUTOS FONDUI. \$30: A. Kontautas, A. K. Smilgiai; \$25: C. Dementa, A. S. Kenstavičiai, J. Sakalauskas; \$20: E. A. Goranson, P. Yukna, J. Macijauskas, V. Miškinis, A. Stalioinis; \$10: T. J. Anderson, J. T. Anderson, M. Artis, E. Gumbelis, M. J. Kokol, E. Lukas, Milašis, V. Skabeikis, P. Skučas, X.; \$5: A. Kaulius, K. Leonavičius, O. Macijauskienė, V. Malerienė, A. Šmitienė, J. Vencus.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame. A. Smilgys, TF įgaliotinis

Dalyvaukime tautinių šokių šventėje!

Kreipimasis į Amerikos ir Kanados lietuvius

Mieli lietuviai,

Pasaulyje išsisklaidę lietuviai brangina savo tautos praeitį ir jos papročius. Mūsų kultūra yra kelias ir tarptautinį pripažinimą ir bendravimą. Mūsų tautiniai šokiai įspūdingose lietuvių tautinių šokių šventėse vaizdžiai, jaudriai ir spalvingai išreiškia mums ir kitataučiams lietuviškos kultūros savitumą.

JAV ir Kanados Lietuvių bendruomenių rengiama VII-oji lietuvių tautinių šokių šventė įvyks 1984 m. liepos 1 d. Klivlande. Šiai šventei naują šokių programą paruošė Lietuvių tautinių šokių institutas. Šventėje dalyvaus per 2000 šokėjų. Mes neabejojame, kad ši šventė dar kartą parodys lietuvių išeivijos stiprybę, tautinę gyvybę, jaunatviškumą ir meilę lietuvių tautai bei jos kultūrai.

Savo dalyvavimu paremkime vieną iš svarbiausių mūsų tautinės gyvybės pasireiškimų. Kviečiame Jus ir Jūsų draugus kitataučius ne tik lešomis paraminti šią šventę, bet, svarbiausia, kuo gausiausiai joje dalyvauti, kad ji daugiau sustiprintų ir paskatintų mus, laisvo-

jo pasaulio lietuvius, padėti pavergtai mūsų tautai tėvynėje atgauti laisvę bei valstybinę Lietuvos nepriklausomybę, o išeivijoje ne tik išlaikyti bet ir ugdyti tautinę kultūrą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba

JADVYGA REGINIENE, Septintosios tautinių šokių šventės meniskios dalies vadovė

Tautinių šokių šventės programa

Septintosios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės

Penktdienį, birželio 29
8.00 v.v. — dail. Aldonos Toraitienės parodos atidarymas Lietuvių namuose

Šeštadienį, birželio 30
5-8.00 v.v. — Jaunųjų menininkų paroda Dievo Motinos parapijos mažojo salė

7.00 v.v. — Tautinių šokių šventės atidarymas prie Laisvės paminklo Dievo Motinos parapijoje
8.00 v.v. — Susipažinimo vakaras — šokiai Public Auditorium. Kaina — \$4 asmeniui

Sekmadienį, liepos 1
10.00 v.v. — Šv. Mišios Dievo Motinos šventovėje (500 sėdimų vietų). Gieda Dievo Motinos parapijos choras, vadovaujamas muz. Ritos Klierienės ir auditorijoje (700 sėdimų vietų) gieda visi. Adresas: 18022 Neff Rd.
10.30 v.v. — Šv. Mišios šv. Jurgio šventovėje — 6527 Superior Avenue.

Kitos pamaldos:
10.30 v.v. — šv. Mišios Holiday Inn, Rockside Rd.
10.30 v.v. — Evangelikų pamaldos Koliziejuje
2.00 v.v. — TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ KOLIZIEJUJE
8.00 v.v. — Tautinių šokių šventės pokylis "Stouffer's Inn on the Square". Kaina: \$27 asmeniui.
8.00 v.v. — Jaunimo balius Holiday Inn (Rockside Rd.). Kaina — \$13 asmeniui

Sokių šventės bilietai (\$14, 10, 7 ir 5) gaunami "Ticketron" agentūrose ir prie įėjimo. Pokylių bilietus platina: O. Jokūbaitienė (tel. 216-481-7161) ir R. Zorska (tel. 216-371-0130).

ADRESAI
Koliziejus, 2923 Streetsboro Rd. (Rt. 303) Richfield 216-659-9100; "Holiday Inn", 6001 Rockside Rd., Independence, Ohio 216-524-8050; Public Auditorium, 1220 East 6th, Cleveland; Dievo Motinos šventovė, 18022 Neff Rd., Cleveland 216-531-4263; Lietuvių namai, 877 East 185 St., Cleveland 216-531-8318; "Holiday Inn Coliseum", 4742 Brecksville Rd. (216) 659-6151; "Holiday Inn", 6001, Rockside Rd., Independence (216) 524-8050; "Harley Hotel", 5300 Rockside Rd., Independence (216) 524-0700; "Hilton Hotel", 6200 Quarry Lane, Independence (216) 447-1300; "Red Roof Motel", 6020 Quarry Lane, Independence (216) 447-0030; "Budget Motel", 6161 Quarry Lane, Independence (216) 447-1133; "Stouffer's Inn", Public Sq., Cleveland (216) 696-5600; "Hollenden House", 610 Superior, Cleveland (216) 621-0700; "Howard Johnson's", 5700 So. Marginal, Cleveland (216) 432-2220; "Holiday Inn", Turnpike Ex. 12 & Rt. 8, Hudson (216) 653-9191

Septintosios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės bilietų informacija

Šventė įvyks Koliziejuje, Richfield, Ohio, 1984 m. liepos 1 d.

Bilietai gaunami:
KLIVLANDE: Valdona Žiedonis, 18706 Kildeer, Cleveland, Ohio 44119, USA.
"Patria", 794 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, USA. Tel. (216) 531-6720.
ČIKAGOJE: p.p. Vaznelių "Gifts International" krautuvėje, 2501 West 71 St., Chicago, IL 60629, USA. Tel. (312) 471-1424.
TIKETRON: visur JAV-se su kredito kortele: Lithuanian Folk Dance Festival.
Bilietų kainos: \$14.00, \$10.00, \$7.00 ir \$5.00.
Organizacijos, užsisakiusios ir sumokėjusios už ne mažiau kaip 25 bilietus iš anksto per Coliseum, gaus \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.
KANADOJE bilietai platinami ligi birželio 10 d.
TORONTE bilietus platina V. Dauginis, 1613 Bloor St. W., tel. 533-1121; sekmadieniais — Lietuvių namuose pietų metu.
HAMILTONE — J. Krištolaitis (tel. 689-5733) sekmadieniais Jaunimo centre.
Kanadiškais doleriais bilietų kaina: \$17.00, \$13.00, \$9.00, \$6.00.

IŠKILMINGO POKYLIO BILIJAI
POKYLIS bus liepos 1 d. "Stouffers Inn" on the Square viešbutyje. Kaina: \$27.00
JAUNIMUI — "Holiday Inn", Rockside. Kaina jaunimui: \$13.00.
BILIJETUS PLATINA: Ona Jokūbaitienė — (216) 481-7161, 3000 Hadden Road, Euclid, Ohio 44117, USA
Romas Zorska, (216) 371-0130, 4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118, USA.
Bilietus užsakant paštu, čekius rašyti: **Lithuanian Folk Dance Festival, Inc.** ir pridėti sau adresuotą voką su pašto ženklu.
Bilietų platinimo komisija

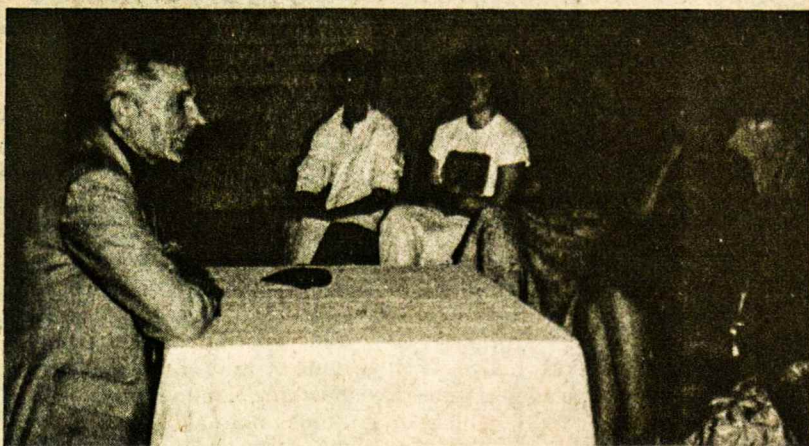
The Marlatt

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East (East of Sanford)

laidotuvių namai ir koplyčia

Telefonas: 528-6303 HAMILTON, Ontario

KUN. DR. F. JUCEVIČIUS kalba studentams ir moksleiviams ateitininkam Toronte metinėje šventėje. Nuotraukoje – tik jų dalis. Nuotr. L. Daukšos

Lituanistikos seminaras

Vienuoliktasis lituanistikos seminaras įvyks 1984 m. rugpjūčio 5-19 d.d. Ohio valstijoje, JAV. Jis skiriamas vidurinio mokslo baigusiam, universitetinio lygio kursų lankytojams pasirengusiems jaunimui, kuris laisvai kalba, rašo ir skaito lietuviškai. Ypač skatinami dalyvauti aukštąjį mokslą baigusieji, jaunesniosios kartos profesionalai, neseniai šeimas sukūrę išeivijos lietuviai.

Per pastaruosius dešimt metų seminaruose pateikta 42 skirtingi kursai, įskaitant lietuvių kalbos gramatikos pagrindus, kalbos kultūrą, kirčiavimą, fonologiją, rašybą, vertimų mokslą, lietuvių prozą, poeziją, literatūros semiotiką, kritiką, lietuvių mitologiją, proistorę, senosios Lietuvos valstybės istoriją, tautinį atgimimą, dvidešimtojo amžiaus Lietuvos politinę, ekonominę ir socialinę raidą, fizinę aplinką, lietuvių kultūros istoriją ir daug kitų.

Seminaruose yra dėstę 25 lektoriai, jų tarpe lingvistai, literatai, rašytojai, archeologai, istorikai, sociologai, ekologijos, ekonomikos bei politinių mokslų specialistai. Daugumas dėsto JAV bei Kanados aukštosiose mokyklose. Seminarams jie skiria laisvalaikį ir negauna finansinio atlyginimo.

Šios vasaros seminaras

Vienuoliktojo seminario programą skirstoma į tris pagrindines sritis: lietuvių kalbą, literatūrą ir istoriją. Dalyviai rinksis iš 12 kursų ir privaletis lankyti mažiausiai keturis, bent po vieną iš minėtų sričių. Seminaro metu veiks biblioteka bei knygynas, kur bus galima įsigyti kursams vadovėlius ir kitus leidinius. Vakais numatytos įvairios programos, bet daugiausia laiko bus skiriama studijoms.

Seminaras įvyks "Loyola of the Lakes" amerikiečių jėzuitų rekolekciijų namuose, netoli Akrono miesto. Vieta nušali, bet lengvai pasiekiami sausumos ir oro keliais. Namai aprūpinti visais bendrabučio patogumais.

Seminaro mokestis vienam asmeniui — \$310 JAV, įskai-

tant maistą, patalynę, kai kurias mokymosi priemones ir registracijos mokestį. Dėl finansinių sunkumų negalį užsimokėti mokesčio patys kreipiasi į stipendijų fondus. Pilnas mokestis turi būti sumokėtas pirmąją seminaro dieną, nepaisant susitarimo su fondais.

Dalyviai renkasi sekmadienį, rugpjūčio 5, po pietų ir skirstosi rugpjūčio 19 prieš pietus. Transporto iš autobusų stoties arba orausčio įėjimo kanktoje pažymį atvykimo laiką, vietą ir skrydžio ar autobuso numerį. Kitu atveju rengėjai neužtikrina pasitikimo.

Seminarui registruojamasi tik dviem savaitėm, pasiunčiant užpildytą anketą ir \$30 JAV registracijos mokestį seminaro komisijai. Dalyvių skaičius ribojamas 35. Pirmenybė teikiama tiems, kurių anketos pirmą pasiekia seminaro komisijai. Susidarius didesniai interesantų skaičiui, likusieji įrašomi į laukiančiųjų sąrašą, jeigu to pageidauja anketoje. Dalyviams pasiunčiamas priėmimo patvirtinimas ir "Seminaro vadovas", kuriame plačiau pranešama apie eigą, tvarką ir t.t.

Lituanistikos seminaras yra Illinois valstijoje inkorporuotas pelno nesiekiantis vienetas, veikiantis Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos ryšių centro apimtyje. Seminaro direktorių taryba sudaro: Rita Bureikaitė (PLJS valdybos atstovė), Rita Dapkutė (seminaro studentų rinkta atstovė), Rima Janulevičienė (Pedagoginio lituanistikos instituto atstovė), Violeta Kelerienė (seminaro lektorių rinkta atstovė), Linas Simonaitis (seminarų studentų rinktas atstovas), Regina Stančikaitė (PLJS valdybos atstovė) ir Juozas Vaišnys, SJ (seminaro lektorių rinktas atstovas). Ruošos darbus atlieka komisija, kuriai vadovauja Mindaugas Pleškys. Kiti nariai: Gintaras Aukštuolis, Rūta Nainytė-Sušinskienė, Emilija ir Romas Sakadolskiai. Korespondenciniai nariai: Rasa Kaminskaitė-Avižienienė, Linas Rimkus ir Vaiva Vėbraite.

“Nemokėsi gyventi savo danguje, kol neišmoksi elgtis savo pragare”

Tai tinka visiems, bet ypač tiems, kurie turi alkoholio problemų

Posakis “Nemokėsi gyventi savo danguje, kol neišmoksi elgtis savo pragare” labai teisingai apibūdina vidinės ramybės jėškojimą.

Mes, kurie buvome priversti pažūrėti į savo silpnynes, trūkumus ir savo vidinį sužlugimą, pajutome ramybę tada, kai turėjome pasirinkti gyvenimą arba mirtį, norą gyventi arba pasidavimą beviltiškumui. Turėjome nuspręsti, ar toliau tęsime kelią į egocentriškumą, savęs patenkiniimą, kuris neišvengiamai veda į mirtį, — ar dėsime visas pastangas, siekdami suprasti save ir išlikti gyvi.

Gyvenimas iš vieno pareikalauja daugiau, iš kitų mažiau. Yra laimingų žmonių, kurie eina per gyvenimą, nepatirdami jokių kritiškų momentų, verčiančių daryti griežtą sprendimą. Pastarieji gali manyti, kad jie yra stipresni už tuos, kurie buvo išstumti iš sveiko protavimo vėžių. Kol didesnė krizė neprislegia tų žmonių, jie gali jaustis ar manyti esą aukštesni ir geresni už tuos, kurių žlugimas nuvedė į psichiatrinės klinikas, alkoholių gydymo centrus ar pas psichiatrus. Jie mano galį sakyti: “Man tikrai taip nebus”.

Tokie žmonės dažniausiai nepastebi, kad jie kas dieną parodo daug nesubrendimo. Jie nemato skirtumo tarp subrendusio elgesio ir vaikiškų emocijų. Bet tie, kurie išsikopė iš perdėto baimės siaubų ir šviesa, labai aiškiai supranta skirtumą tarp subrendimo ir vaikiškumo. Mes esame tuos jausmus išgyvenę savyje ir atpažįstame juos kituose.

Jieškojimas ramybės prasideda pasiryžimu atrasti ir sąžiningai įžvelgti tuos momentus savo gyvenime, kuriuose elgėmės ne kaip subrendę žmonės. Visi esame linkę pateisinti pasipiktinimą ir kerštą, neapgalvotą pyktį, baimę ir tam tikrus prietarus. Pasiaiskinimais ir pasiteisinimais saugojame sieną, už kurios slepiasi vidiniai mūsų trūkumai. Gyvenimo smūgiai mums parodo, kokia silpna yra ta pasiteisinimo siena. Tokie įvykiai, kaip artimo mirtis, įtampa dėl ilgos, nepagydomos mlos ligos arba dėl praradimo finansinio saugumo dažnai sukelia vidines krizes. Bet taip būna ne visais atvejais. Jeigu taip būtų, tai kiekvienas, susidūręs su tokia grėsme, išgyventų nervų suirimą. Nelaimė ir vidinė krizė įvyksta tada, kai susiduriame su savo specialios rūšies nesubrendusiom emocijom.

Stiprus vėjas nenkenkia augti vidury laukų tvirtam medžiui, kurio šaknys gliauli įleistos į žemę. Bet nuvažiuokime į didžiulį Oregono eglėnų, kur išdidūs ir tankūs medžiai remia vienas kitą, išnaikinkime juos ir palikime tik vieną kovoti su gamtos jėgomis. Palaukime, kol ateis stiprus vėjas audringą naktį. Jis daug tokių naktų išgyveno savo stiprių draugų — medžių tarpe, bet likęs vienas be apsaugos krenta žemėn.

Nevadink žmogaus silpnu todėl, kad jis krenta. Jeigu jis būtų žinojęs iš anksto, kad yra silpnas, būtų apsisaugojęs nuo ateinančių audrų.

Kahlil Gibran taikliai pasakė: turime būti dėkingi tam, kuris prieš mus suklupo, nes juo suklupime esame perspėti, kad yra slidžių akmenų gyvenimo pakopose, kuriomis visi turime lipti aukštyn.

Kai artimas, atrodes stiprus, suklumpa, turime suprasti, kad kiekvieno žmogaus silpnybė yra tik ypatinga mažo vaiko savybė, kuri negalėjo pilnai subręsti. Vaikiškos emocinės tragedijos glūdi žmoguje ir yra lengvai paslepjamos.

Bandydami kovoti su gyvenimu įtampomis bei reikalavimais nesubrendusiom priemonėm, anksčiau ar vėliau patenkame krizėn.

Kas atsitinka sunkiai pakeičiamose būsenose? Gyvenimas sako: “Užauk arba mirk.” Susidūrę su tokiu reikalavimu, milijonai griebiasi piliulės ar alkoholio, jieškodami palengvėjimo. Kai kurie visai pasimeta ir susgera vadina muoju “nervų pairimu” (nervous breakdown).

Krizė priverčia tokius žmones rinktis: bręsti savo emocijose ir gyventi arba tęsti stagnaciją ir pagaliau mirti. Bet kol juos lydi pasisekimai, jie nepatiria reikalingo nuolankumo įžvelgti savo nesubrendimus ir juos pripažinti.

Daugybė žmonių turi normalias gyvenimo bei brendimo sąlygas, kurios nepalieka rimtų emocijų vaikystės žaizdų. Jie yra laimingi. Deja, ne visi yra tokie.

Šiandien pasaulyje garsėja draugija, kurios dabartiniai laimėjimai yra sukurti, remiantis buvusiais pralaimėjimais. Tai “Alcoholics Anonymous”. Tie, kurie priklauso tai draugijai, neturintys formalios sąrangos, palaiko bendrą ryšį. Jie vienas kitam padeda. Jie padeda tiems, kurie į juos kreipiasi pagalbos, jieškodami stiprybės ir vadovavimo, ateinančio tikslai iš karčių patyrimų. Tie žmonės yra patyrę ir gerai supranta asmenų sužlugimą, psichines institucijas, kalėjimus ir atstūmimą. Tarp jų yra ir mūsų didžiai gerbiamų piliečių.

Kaip grupė, tos draugijos nariai yra turbūt sveikiausio proto žmonės mūsų visuomenėje šiandien. Jie moka duoti kitiems, mylėti savo artimą. Jie supranta savo silpnynes ir toleruoja kitų paslydimus. Jie jaučiasi kaip “namie” naujai atrastoje dvasinėje ramybės dely, kad jie sąžiningai ir nuosirdžiai driso pažūrėti į vidinį savo pragarą.

Kai tokie žmonės kalba apie bendrus savo pergyvenimus, dažnai mini tai vieną, tai kitą, teikiantį vilčių pasveikti, tačiau ir vėl tragiškai klumpanantį.

Yra daug priežasčių tokiems paslydimams ir atkritimams. Daugiausia taip atsitinka tiems, kurie yra gavę geriausią pagalbą ir padarę puikų pradžią. Tačiau vienas dažniausiai pasitaikančių sunkumų yra nesugebėjimas sudaryti naujus sudėtingus įpročius, būtinus emociniam brendimui. Tai viso gyvenimo užduotis jieškančiam dvasinės ramybės, nes yra daug būdų, kuriais seni įpročiai gali vėl pasikartoti.

Tas, kuris pripratęs visą gyvenimą būti kupinas pagiežos, jaučia, kad sunku išvengti senų įpročių, pvz. smulkų nepasitenkinimą išvystyti į ilgalaikę pagiežą.

Tam, kuris visą gyvenimą perdėtai rūpinasi, ir maža problemė sukelia nemigą. Vaikiškos baimės akinama, ji gali išsivystyti į milžinišką rūpestį.

Tas pats gali įvykti su tokiomis emocijom, kaip savęs gailestis,

sąžinės graužimas, seksualiniai konfliktai ir pavydas. Kiekvienas mūsų, kuriam teko kentėti dėl ilgai trunkančių emocijų nesubrendimų, gali lengvai vėl pasukti senais takais, nes senos vėžės būna giliai įsispaudusios.

Daug lengviau įleisti ratus į senas praeities vėžes, negu atsargiai išrėžti naujas. Išminti naują taką per gyvenimo purvyną gali būti labai sunki procedūra.

Ir mes buvome tie, kurie įklimpome į purvą, bet atsirado gera širdis ir padėjo mums išsikapstyti. Dabar mums beliko budėti, kaip tiesiu keliu vairuoti, kad vėl neįklimplume.

Suprasti bei išmokyti yra būtina ir reikalinga. Nebegali ilgai delsti. Neduk Dieve, jeigu vėl paslystume ir nebūtų kas mums padėtų vėl prisikelti.

Deimantė

Knygos jieško leidėjų

Rašytojas Anatolijus Kairys yra paruošęs spaudai tris veikalus: “Šventasis Princas” (Los Angeles dramos sambūrio premijuota drama apie šv. Kazimierą), “Dvylika” (dvylika viena veiksmų vaidinimų jaunimui, pritaikyti išeivijos scenai), novelių romaną “Dulkių atspindžiai”. Trim knygom išleisti reikia 8-9,000.00 dolerių, o leidyklos nesiima leisti, nes dramatiniai veikalai nepadengia spaudos išlaidų. Lietuvių literatūros bičiuliai, autoriaus prašome, jieško mecenatų, rėmėjų ir prenumeratorių. Prie “Šventojo Princas” išleidimo turėtų prisidėti visi, nešioją garbingą Kazimiero vardą, ir visi teatro gerbėjai bei mylėtojai. Bet kokio dydžio aukos bus tinkamai atžymėtos knygų puslapiuose ir gaus po vieną visų leidinių egzempliorių. (Pren. \$5.00 už vieną). Aukos ir prenumeras maloniai prašome siųsti Lietuvių literatūros bičiuliams: Lithuanian Literary Associates, P.O. Box 29060, Chicago, Ill. 60629, USA.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte
Daromi nauji minkšti baldai ir apraukai seni PIGIA KAINA.
P. Lubys. Tel. 638-3171, 247-6405

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

GINKIME LIETUVIŲ TEISES!

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti “Lietuvių Teisėms Ginti Fondas” (arba “American Lithuanian Rights Fund, Inc.”) ir siųsti adresu: **5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA**

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui..... US \$

Pavardė, vardas

Adresas

Topper LINEN SUPPLY LIMITED

Nuomojamos staltiesės specialiom progom

Garbės stalų užtiesalai vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms, namų ir įstaigų pobūviams. Spalvotos staltiesės ir servetėlės — baltos, auksinės, mėlynos (royal), riešutinės, tamsiai raudonos, persikinės, platininės, rausvos”.

Topper Linen Supply Limited
54 Junction Road, Toronto, Ontario

(416) 763-4576

*Užsakyti prieš keturias savaites.

Jaunutės ateitininkės Toronte atlieka įžodį Prisikėlimo šventovėje. Iš kairės: D. Dobilaite, A. Karkaitė, V. Karkaitė, R. Matušaitytė, J. Pranaitytė, V. Underytė. Dešinėje — kun. L. Januška, OFM. Nuotr. L. Underienės

Jie aukojo tautiečių šalpai

KLB Šalpos fondo Hamiltono apylinkės aukotojai 1983-84 metų vajuus metu

\$60.00: J. B. Marlatt Funeral Home; \$52.00: D. Raycroft; \$50.00: K. Mileris; \$45.00: V. Bernotas, Vokietija; \$40.00: O. Ščiukienė, R. J. Pleiniai, dr. A. Saunoris; \$35.00: Mrs. E. Kronas; \$30.00: Irena Čerškus; \$25.00: J. Bersėnas; \$24.00: V. Damijonaitis, Vokietija.

\$20.00: J. Kriaučiūnas, St. Raktys, A. Patamsis, Mrs. Leparskas, dr. O. Valaitis, G. Paukštys, Mrs. Šarūnas, P. Bružas, J. Williams, A. Jankūnas, G. Melnykas, P. Jankus, V. Pilkauskas, Mrs. X., Coach Tavern, P. Masys, F. Rimkus, D. Stukas, J. Blekaitis, B. Steponavičius, A. Mingėla, J. Orvidas, A. Obcarkis, P. Bosas, J. Mažulaitis, A. Jankus, A. Lukas, V. Bruzgis, J. Murauskas, V. Jankus.

\$15.00: M. Jonikas, M. M. Zurlis, S. Dalius, A. Pauliukas, K. Bungarda.

\$10.00: B. Venslovas, L. Koperskis, V. Sivilas, R. Sakalas, K. Žilvitis, L. Klevas, B. Vengris, J. Bajoraitis, J. Stankus, J. Lekutis, J. Kristolaitis, B. Šopys, P. Sakalas, S. Labuckienė, N. N., A. Kamaitis, J. Petriūnas, A. Paulius, dr. A. Gailius, S. Kačinskas, O. Kudžma, V. Stabingis, V. Sakas, V. Kekys, B. Grajauskas, J. Stanius, E. Apanavičius, A. Liaukus, P. Ročys, J. Gimzauskas, A. Matukaitis, J. Bubnys, Mr. X., H. K. Norkus, P. Prancevičius, S. Aleksa, A. Kerutytė, O. Kutis, P. Latauskas, B. Vidugiris, F. Enskaitis, A. Garkūnas, V. Subatnickaitė, J. Liaugminas, Z. Stankus, A. Gelžinis, K. Karaška, J. Romikaitis, P. Pleinys, G. Vindasienė, M. Gudinskas, M. Šniuolis, J. Povilauskas, F. Pajarskas, K. Milaševičius, P. Navickas, A. Stasevičius, J. Astas, J. Sivilas, A. Grajauskas, V. M. Kazlauskas, P. D. Juskevičius, E. Z. Boguslauskas, R. B. Pakalniškis, Mrs. M. Vaitonis, A. Šilgalis, F. Urbaitis, A. Verbieckas, J. Steiblys, V. Kvedaras, E. Kudaba, p. Lukoševičienė, Mrs. A. Didžbalis, Z. Didžbalis, V. Kežinaitis, V. Agurkis;

\$7.00: K. Gudinskas.

\$4.00: P. Giedraitis; \$3.00: K. Mikšys, J. Saunorienė; \$2.00: P. Deksnys, T. Voronovienė, O. Mikšytė, C. Choromanskis, F. Vizbaras, V. Apanavičius, V. Saulis, P. Cibas, J. Jokubynas.

KLB Šalpos fondo Hamiltono skyriaus valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams ir talkininkams, telkusiems aukas tautiečių šalpai Suvalkų trikampyje.

Taip pat nuosirdi padėka visiems, aukojusiems drabužius, nes jei ne Jūsų aukos pinigais ir drabužiais, Šalpos fondas negalėtų remti mūsų tautiečių, kurie gyvena vargingiau.

Pagal mūsų turimus išteklius dar galime šiuo metu pasiųsti 15 siuntinių. Jeigu kas dar surastų atliekamų drabužių prašome pristatyti į 106 Eastbourne Ave., Hamilton, arba paskambinti tel. 549-4859 ir drabužiai bus paimiti.

KLB Šalpos fondo Hamiltono skyriaus valdyba

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Pasirenkant laidotuvių namus

Brolių Brown laidotuvių namų ROSS CRAIG KOPLYČIA turi puikias patalpas pigiomis kainomis

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvus, patogūs lankymo kambariai
- Jaukūs saliniai su kava ir sausainiais
- Du erdvūs šešių durų “Cadillac” limuzinai, priemami kiekvienai šeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis, apdengtos specialia apsaugine medžiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse šeimos bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės šeimos nariams sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnai palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeliantis laidotuvių kainos
- Pervėžimas į bet kurią užmiestinę vietovę
- Erdvi autoaikštės
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų kainas bei teikiamas paslaugas

Ross Craig Chapel

Brown Bros. Funeral Homes

1357 Queen St. W. (at Lansdowne) Toronto

K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446

Dovanos giminėms Lietuvoje

Nauji pasikeitimai ir patvarkymai siuntiniams į Lietuvą siųsti: nuo š.m. rugpjūčio 1 d. siuntėjas jau negalės sumokėti muto. Sena tvarka, sumokant muitą čia, siuntinių užsakymus primame iki š.m. liepos 16 d. Visi seniau skelbti mūsų siuntiniai galioja.

SIUNTINYS nr. 2 – 1984

3 m. šilkinio aksomo suknelė; 3 m. labai geros vilnonės medžiagos eilutė; 2 svarai vilnonių siūlių; 3 vilnonės gėlėtos skarelės; didelė vilnonė, plona gėlėta vakarinė skara; nepermatomo nailono medžiaga suknelė; 1 pora “Wrangler” rumbuoto aksomo džinsai; 1 pora “denim” džinsų.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$490.00

(šį siuntinį dar galima įdėti 7 svarus įvairių prekių.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų
(kaina su muitu):

Dirbtinio minko kailis apsiaustui, De-Lux, sveria 6 sv.	\$110.00
Džinsai — rumbuoto aksomo, “Wrangler” arba “Levi”	46.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	55.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	13.00
Sudedamas lietsargis	13.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	52.00
Puiki suknelė medžiaga	44.00
Šilkinio aksomo medžiaga suknelė	66.00
Aksomo medžiaga eilutei, dvigubo pločio, 3 m.	83.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	77.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	88.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	110.00

Šiuos maisto gaminius galima siųsti su drabužiais: 1 sv. arbatos — 8.50, 1 sv. nescafes — 13.00, 2 sv. pupelių kavos — 15.00, 1 sv. šokolado — 7.50, 40 cigarečių — 5.50.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti \$65.00 persiuntimui. Siunčiamas pramoginis ir kitokios muzikos plokštelės.

BALTIC STORES & CO.

Z. Juras

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.

Tel. 01 460 2592.

Lietuvių moterų oktetas Vankuveryje, atlikęs dalį meninės programos Motinos dienos minėjime. Iš kairės: A. Goronsonienė, E. Gumbelienė, O. Macijauskienė, L. Macijauskienė, G. Venskienė, A. Šmitienė, K. Smilgienė, V. Malerienė — oktetu vadovė

"Mind Against the Wall"

Sudėtinis kelių autorių leidinys apie sovietų okupuotos Lietuvos kultūrą

ANTANAS ŠILEIKA

Ši knyga yra rinkinys septynių apybraižų, kurios išryškina, kaip sovietų režimas yra deformavęs Lietuvos kultūrą. Palyginus su kitais rašiniais apie sovietų okupuotą Lietuvą, ši knyga nėra aštriai ar isteriškai koliojanti, bet šaltai ir intelektualiai dėstanti sovietų kelių ir būdus deformuoti tautinę Lietuvos kultūrą. Knyga išryškina, kaip diktatūra stengiasi paveikti ne tik politines žmonių nuotakas, bet ir kiekvieną jų kasdieninio gyvenimo veiksmą.

Knygos pavadinimas "Mind Against the Wall" primena bėgėjų asmenį žabangose, nors šiuo atžvilgiu ne visas žmogus, bet tik jo protas yra supančiotas, atsimušantis į sieną.

Leidinio redaktorius R. Šilbajoris įvadė iškelia deformacijos idėją, atspindinčią daugelyje šio rinkinio rašinių, ir pabrėžia, kad ši tautinė lietuvių kultūros deformacija yra vykdoma asmenų žemo masto, menkos inteligencijos, be aukštesnių idealų. Tiems, kurie nėra susipažinę su dabartine situacija Lietuvoje, R. Šilbajoris tvirtina, kad ši knyga nėra bumbėjimas įpykusių išsiviečių, bet šauksmas moralinių teisių pažeidimo.

Pirmoji apybraiža yra Ju. Iliaus Slavėno "Russian Communism and Lithuanian Nationalism". Šis rašinys apžvelgia Lietuvos istoriją XX š. ir yra skirtas tiems, kurie nėra susipažinę su tuo laikotarpiu. Jis aprašo, kaip oficiali sovietų istorija, stengiasi juodinti Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį, nors pripažįsta, kad Antano Smetonos valdymas duoda jiems šiek tiek amunicijos tai daryti. J. Slavėnas taip pat pabrėžia etnines asimiliacijos skirtumą tarp gyvenančių sovietų krašte ir JAV. Sovietai esą verčia asimiliuotis ir be mažiausio atsisakumo tų, kurie yra asimiliuojami.

Vytauto Kavolio rašinys "On the Deformation of Lithuanian Culture" man buvo vienas iš įdomiausių tuo atžvilgiu, kad jis yra provokatyvus, skatinantis diskutuoti, pranešantis atsakymo. V. Kavolio pagrindinė tezė: Lietuvoje niekad nebuvo intelektualinės kultūros, o sovietų sistemoje niekada jos ir nebus.

V. Kavoliui intelektualinė kultūra yra nuolatinis rūpestis universalinės reikšmės žmogaus idėjomis. Jis tvirtina, kad Lietuvoje iki II D. karo nebuvo intelektualinės kultūros, Vilniaus universitetas buvo uždarytas 1831 m., bajorija sulenkėjo, nebuvo laisvos spaudos. Be to, sentimentalio meilė tėvynei, tautiečiams, religijai ir t.t. žudo intelektualinę kultūrą.

Idėjos tame laikotarpyje buvo naudojamos išlaikyti status quo, ginti išgalėjusius santvarkai. V. Kavolis mano, kad marksizmas galėjo būti išvaduojanti filosofija, jei marksizmo mintis nebūtų buvusi iškraipyta Sovietų Sąjungoje.

V. Kavolis išvedžioja, kad nėra tikros intelektualinės kultūros sovietinėje Lietuvoje šiuo metu net ir disidentuose. Pastarieji turi naudoti savo išmintį priešintis režimui ir todėl nėra laisvi nuo intelektualinio suvaržymo. Disidentų spaudoje nėra kūrybinio galvojimo, net tikybinė spauda pagrindinai terašo savo srities klausimais.

Trūkumas mistinės įtampas tarp lietuvių apriboja juos. Nors jie padarė įnašą lietuvių kalbos, matematikos srityse, bet nėra davę jokio kito įnašo į bendrinę pasaulio intelektualinę kultūrą. Pagal V. Kavolį, tiksliai poetai ir literatūros kritikai atlieka įdomų darbą — galimybę pasauliniam įnašui.

Jei V. Kavolio pareiškimai teisingi, yra slegiantys, nes jis, nuvertinęs praeitį, nemato vilties ir ateityje dėl esamos struktūros.

Aleksandro Štomo tema: "Official Ideology and the Lithuanian People". Kadangi Lietuvoje lietuviams nebėliko vilties politinei kovai bei pakaitai, žmonės tapo pasyvūs ir pradėjo jungtis į giminių, šeimų, draugų ratelius, sporto ir grynai kultūrinius būrelius. Negalėjimas dalyvauti politiniame gyvenime tapo pakeistas nesuvaldomu girtavimu bei korupcija. Ir tai laikoma normaliu dalyku.

Šis bejėgiškumas veda į sustringimą, kelia antagonizmą jausmą ir verčia žmones nekęsti visko, kas rusiška.

Pabaigoje savo rašinio A. Štomas tvirtina, kad vis dėlto yra pagrindo šviesesnei Lietuvos atečiai — tai priauganti inteligentija, stipri Katalikų Bendrija ir lietuvių išsiviečių įtaka.

R. Šilbajoris savo apybraižoje svarsto temą "Soviet Realism and the Politics of Literature in Occupied Lithuania". Lietuvoje rašytojas yra verčiamas vaizduoti esamą socialistinę realybę, kuri nėra pastovi ir kaskart keičia kryptį su naujų vadų atėjimu.

Prieš okupaciją Lietuvoje literatūros kritika buvo ne tiek analizinė, kiek jausminė ir ideologinė. Visa tai pasikeitė 1940 m., kai socialinis realizmas buvo atvilkts su okupacinės jėgos tankais ir nuo to laiko literatūra bei kritika tapo propagandos įrankiu.

Po Chruščiovo atolydžio 1956 m. iškilo problema, kaip pasiekti aukštesnį literatūros lygį, išlaikant socialistinio realizmo filosofiją. Kitaip tariant, kilo reikalas atvaizduoti socialistinę tikrovę taip, kad ji neskamėtų proletariškai.

Tokios rūšies suvaržymai suklusino Lietuvos literatūrą, ir literatūrinė teorija tapo tiesioginiu valdžios kontrolės įrankiu.

Tai irgi yra slegiantis apybraiža. Ją paskaitęs, stebėjau, kad vis tik tokiose apribotose sąlygose dar atsiranda geros literatūros.

Apybraižoje "The Reception of World Literature in Contemporary Lithuania" Tomas Venclova aprašo trūkumą pakankamo skaičiaus knygų, verstų iš kitų kalbų. Dar svarbiau nei skaičius yra faktas, kad daugelis knygų verstos iš rusų kalbos. Tuo tarpu yra daug lietuvių, kurie gali skaityti ir rusų kalba. Yra išverstų knygų iš Vakarų klasikų, bet mažai jų yra iš naujųjų laikų ir dabartinių rašytojų. Verčiamos tik tokių rašytojų knygos, kurios sovietams yra priimtinos.

Išvada — Lietuva yra atsilikusi, intelektualinis gyvenimas — tik provincinis. Galimi vertimai perleidžiami per tankius kostuvus ir tuo užkertamas kelias pasikeisti su dabartinės krypties pasaulio mintimis bei žiniomis. Visa tai naudojama deformuoti Lietuvos kultūrą.

Zenonas Rekašius rašo apie "The Press in Lithuania Under the Soviets". Nors ir daug Lietuvoje yra išleidžiama laikraščių, rašo Rekašius, bet laikraščiuose trūksta to, ką Vakarai vadina žiniomis. Laikraščiai perpildyti skaičių lentelėmis, susirinkimų, "Jaunimo dienų" aprašymais ir t.t. Nėra nieko, kas nepatiktų valdžiai.

Profesiniai — specialybių žurnalai yra daugiausia rusiški, o kultūriniai — lietuviški. Z. Rekašius priduria, kad pastarieji yra gana geros kokybės. Taip pat Rekašius klasifikuoja ir kitos rūšies periodinius leidinius Lietuvoje.

Tema "The Protection and Restoration of Architectural Monuments in Lithuania" rašo Jurgis Gimbutas. Iš visų apybraižų ši yra viena iš optimistiškiausių. Jis išdėsto darbus Lietuvoje, atliktus paminklų atnaujinimui ir vertina teigiamai. J. Gimbutas irgi pabrėžia, kad tam trūksta lėšų ir tinkamų specialistų. Kai kurie paminklai po atnaujinimo naudojami ne pagal savo paskirtį.

Nors daugiau pesimistinė, ši knyga man buvo įdomi skaityti. Daugelis apybraižų yra kondensuotos ir reikalauja atidaus skaitymo, kuris didžiai praturtina. Ši knyga iškelia gyvūninius dabartines Lietuvos kultūros klausimus.

Temos, kurios dabar būtų buvusios įdomios šioje knygoje, tai menas, televizija, teatras ir šokiai. Be šimties, visi autoriai, ypač redaktorius, atliko girtiną darbą. Šios knygos vertė yra didelė, nes atskleidžia amerikiečiams ir kanadiečiams problemas Lietuvos kultūros, esančios sovietų okupacijoje.

MIND AGAINST THE WALL. Essays of Lithuanian Culture Under Soviet Occupation. Edited by Rimvydas Šilbajoris. Institute of Lithuanian Studies Press. Chicago, IL 1984. 180 p.

Atsiųsta paminėti

TEVYNĖS SARGAS, 1984 m. 1 (57) nr. Redaktorius — Algirdas J. Kasulaitis, administratorius — Adomas Viliušis (4050 S. Campbell, Chicago IL 60632, USA).

Antanas Salys, RAŠTAI II, tikriniai vardai. Lietuvių katalikų mokslo akademija. Roma 1983 m., 698 psl.

PASAULIO LIETUVIS, 1984 m. 5 (175) nr. Redaktorius — Bronius Nainys. Redakcija ir administracija — 5620 S. Claremont Ave., Chicago IL 60636, USA. Metinė prenumerata — \$10 JAV, \$15 Kanadoje.

I LAISVE, 1984 m., 90 (127) nr. Redaktorius — Vacys Rociūnas, administratorius — Jonas Praka-

Ar tau patinka Picasso?

ARVYDAS ALGMINAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Paveikslų pardavėjai

Mažėjant realistinio-tradicinio pobūdžio paveikslų kiekiui, meno prekybininkai pradėjo kelti "modernųjį meną". Meno kritikai pradėjo lyginti kai kuriuos "modernius menininkus" su praeities meistrais, kurių paveikslų kainos buvo labai aukštos. Rinkėjai pradėjo pirkti paveikslus dėl ekonominio, o ne estetinio priežasčių. Buvo tokių, kurie pirko paveikslus vien dėl to, kad norėjo pasirodyti suprantą "modernųjį meną". Tai taip ir pasileido tas meno kamuolys į pakalnę. Neperdėsiu pasakymas, kad tas kamuolys atsidūrė srutų griovyje.

Jeigu nori susiginčyti su "modernaus meno" apaštalais, tai pasakyk, kad tau Picasso darbai nepatinka. Dievulėli, kaip jie šoks ant tavęs: "Nesuprantai genijaus, žiūrėk kokiais įvairiais būdais jis žmogaus figūrą yra išreiškęs. Jis yra pritaikęs afrikiščių kaukes ir statulas prie vakariečių meno. Žiūrėk, kiek vaikiškumo kai kuriuose jo braižiniuose. Esi siaurų pažiūrų žmogus, nesupranti ir t.t."

Žmogaus žalojimas

Tikras meno kūrinys pasiekia žmogaus sielą, o ne protą. Žiūrint į Michelangelo skulptūrą, ar Rembrandto portretą, man nieko nereikia suprasti. Ar tai menininko tikslas išskirti, sužaloti žmogaus kūną bei veidą? Mes turime automobilių nelaimės, kurios padaro pakankamai sužalojimų. Pažiūrėkime į Velasquez portretą kuproto žmogaus: su kokia pagarba ir meile Dievo kūriniai ir žmogaus rasei yra nutapytas! Palikim laukinių kaukes laukiniams. Juk mes esame civilizuoti. Palikim vaikiškus išraiškos būdus vaikams, nes jiems tas pritinka. Dailininkas turi būti užaugęs ir subrendęs moraliai ir fiziškai, kad galėtų pasiekti daugiau negu vaikas. Ar norėtume laukinių muzikos ligai klausytis arba "vaiko" pafasytą romaną skaityti?

Ideologijos veiksmė

Prisidėjo ir politiniai bei socialiniai perversmai prie dailiojo meno estetinio ir techniško smukimo. Pradėjus sklisti komunizmo idėjomis Europoje, ypač Prancūzijoje, daug menininkų, rašytojų ir intelektualų su gerais norais ir sąžine norėjo padėti įvykdyti socialines reformas. Kai kurie tiesiogiai priėmė komunistų himno "Internacionalo" reikalavimą sugriauti senąją tvarką ligi paskutiniųs plytos ir iš naujo atstatyti visą socialinę struktūrą. Tapytojas to pasiekė, nesilaikydamas tradicinių taisyklių.

Ar tai tik yra sutapimas, kad "modernaus meno" puoselėtojai pirmoje šio šimtmečio pusėje ir ankščiau buvo kairiųjų pažiūrų arba tiesiog komunistai?

pas (14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305, USA). Metinė prenumerata — \$7.00 JAV.

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA No. 60, November 1, 1983 and No. 61, January 6, 1984. Translated by Rev. Casimir Pugevičius, edited by Marian Skabeikis. Published by the Lithuanian R. C. Priests' League of America (351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA).

mai? Picasso yra pasakęs: "Menas yra kova". Kai per Ispanijos civilinį karą fašistai subombardavo Guernicos miestelį, kuriame žuvo moterų ir vaikų, Picasso nutapė dabar gerai žinomą, karo žiaurumus vaizduojantį paveikslą "Guernica" ir paaukojo visai žmonijai. Jeigu jam ta žmonija taip bešališkai rūpėjo, kodėl nepavaizdavo kunigų ir vienuolių, komunistų prikalbų prie šventovių durų?

Po karo Picasso suprojektavo "taikos balandį", kuris ir dabar yra vartojamas komunistiniuose kraštuose. Kai vėliau jam buvo prikišta, kad jis yra milijonierius komunistas, Picasso pasiteisino, kad jis nebuvo komunistas, bet buvo priimtas į partiją kovoti prieš nacinius okupantus. Bet šimtais tūkstančių prancūzų kovojusių prieš okupantus ir nepriklausomų komunistų partijai.

Po Picasso mirties jo palikti darbai buvo įvertinti virš milijardo dolerių. Ar tai nėra besaikiš išpūtimas? Kai tokios sumos pradeda įsivelti, nesunku suprasti, kad ekonomikai sumetimai nusveria estetinius.

Picasso kartais nupiešdavo ar nutapydavo keliolika darbų per vieną dieną. Keli brūkšniai, parašas ir jau yra keliasdešimt tūkstančių vertės "meno lobis". Kartais užtekdamo jam tiktai pasirašyti ant popieriaus gabalo, ir tas būdavo parduodamas. Jeigu sudėtuose garsiausių renesanso menininkų uždarbius, tai nė iš tolo nepasiektų tokios astronominės sumos.

Visuotinė įtaka

Vienas kritikas po Picasso parodos Niujorke pareiškė, kad Picasso įtaka mūsų laikų menui ir civilizacijai yra didesnė nei bet kokio kito buvusio menininko. Gaila, bet tai tiesa. Dabar ir matome jo įtaką muziejuose bei galerijose. Laužo, purvo ir visokių šlykštybių krūvos yra vadinamos menu. Ar tai nesumažins žiūrovo loginio ir estetinio žvilgsnio, žiūrint į purvais apšlakytą drobę, kurią kritikas neseniai pavadino menu?

Jeigu kova dėl žmogaus sielos vyksta tarp šviesos ir tamsos karalysčių, apie kurią mums poetai ir filosofai per amžius pasakoją, tai kuri pusė vartoja "modernųjį meną" kaip ginklą saviem tikslams pasiekti? Išivaizduokit šventovę, dekoruotą Picasso sulaužytais veidais ir kūnais, apstatytą Raushenbergo padarytomis statulom (Raushenbergas pasidarė žinomas kaip svarbus menininkas, kai išstatė iškimštą ožką, apmautą sena padanga), šventovę, kurioje groja "hard rock" orkestras. Neabejoju, tokio "meno" paveiktas už valandos pradėsi pyktis su proteliu.

Menas ir šiukšlės

Baigdamas noriu paklausti menininką: "Ar išsėmė visą žmogaus ir gamtos grožį, kad tau reikia purvais taškytis ir po šiukšlių krūvas knistis, norint ką nors naujo pasiekti? Ar tau tikrai nereikia pasiekti tą plotmę, kurioje gali nuepti nesulaužytą ir neiškreiptą žmogų?"

Mielas meno mėgėju, nelauk sau galvos, žiūrėdamas į šlamšto krūvą, jeigu ir koks nors žinovas paskelbė, kad tai yra meno darbas. Jeigu atrodo kaip šlamšto krūva, tai ir yra šlamšto krūva!

Toronto "Gintaro" ansamblio studentų šokėjų grupė. Dalis jų šią vasarą dalyvaus tarptautiniame folkloro festivalyje Britanijoje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Paryžiaus universiteto Rytinių tautų kalbų ir kultūros institute doktorato disertaciją sėkmingai apgynė Ada Martinutė, pagrindine tema pasirinkusi lietuvių liaudies pasaką "Eglė žalčių karalienė". Labai gerai įvertintoje disertacijoje ji nagrinėjo net 60 tos pasakos variantų.

A. a. Stepas Zobarskas, rašytojas, žurnalistas, knygų leidėjas, mirė Woodhavene, N. Y., birželio 9 d., ištiktas širdies priepuolio, sulaukęs 73 metų amžiaus. Velionis mokėsi Rokiškio gimnazijoje, kalbas ir literatūrą studijavo 1936-39 m. Paryžiuje. Lietuvoje dirbo "Šviesos kelių" vicedirektoriumi, "Žiburėlio" redaktoriumi. Pošūki literatūron pradėjo eilėraščių spaudoje ir 1933 m. išleisto rinkiniu "Mano tėviškė", bet vėliau nukrypo beletristikon, pagrindiniu žanru pasirinkdamas novelę, kurių didžioji dalis buvo skirta mokykliniam jaunimui. Premijų susilaukė jo "Ganyklų vaikai" 1934 m. ir "Pabėgėlis" 1939 m. Kalbų studijas 1946 m. tęsė Heidelbergo universitete, anglų kalbos — 1949-50 m. Niujorko universitete. Su poetu J. Aisčiu paruošė literatūros metraščių "Gabi-ja". Didieji velionies nuopelnai prasidėjo su jo 1962 m. įsteigta leidykla "Manyland Books", kurios pagrindinis tikslas buvo su pažindinti angliškąjį pasaulį su lietuvių autorių kūriniais, išvertais ton kalbon. Jo pastangų dėka amerikiečių skaitytojus pasiekė dr. V. Kudirkos, V. Krėvės, M. Vaitkaus, I. Šečiniaus, V. Tamulaičio, A. Landsbergio, A. Barono, J. Gliados, kun. St. Ylos, paties S. Zobarsko bei kitų autorių raštai. Velioniu daug talkino dukra Nijolė, padėjusi ruošti rankraščių spaudai, administruoti leidyklą. Palaidotas Niujorke šalia žmonos Matildos, mirusios prieš 10 metų.

Baltiečių skirtą koncertą, paskatintas dr. L. Pašaitienės, gegužės 18 d. Hamburgo katalikų akademijos patalpose surengė prof. P. Gebhardtas, sutelkęs V. Vokietijoje gyvenančius menininkus. Koncerto dalyvių pasveikino dr. L. Pašaitienė. Ilgesnis paskaita apie J. Brahmo harmonizuotąs vokiečių liaudies dainas "Kaitė jo kūrinų tyrinėtojas Kurtas Hofmannas. Sol. Vilija Mozūraitytė, mezzosopranas, atlikto K. Brundzaitės "Dvi raudas", Vl. Jakubėno "Vai didi gijos medeliai", "Plaukia antelė", "Tėvas su močiu te savo". Latvė sol. Irene Dzenis, sopranas, latviškai padainavo tris V. Darzino dainas — "Pasėjau linelius", "Griežlės giedojimas", "Gegutė kukuoja". Abiem solistėms akompanavo prof. dr. Raminta Lampatytė. Antrąją koncerto dalį pradėjo jo rengėjas prof. P. Gebhardtas, pianistas virtuozas, vienu F. Schuberto kūrinii. Baltiečių sutiktas nesiliaujančiu plovimu, pridėjo J. Brahmo kūrinii. Koncerte dalyvavo ir iš Lietuvos V. Vokietijon atvykęs prof. Dovydas Geringas, laurus skinančias violončelistas, su prof. P. Gebhardtu atlikęs J. Brahmo "Sonatą violončelei ir fortepionui", virš programos — kitų J. Brahmo kūrinii.

JAV LB Bostono apygarda gegužės 13 d. šio didmiesčio tautiečiams surengė poezijos ir muzikos popietę, jon pasikvietusi poetą bei dramaturgą Stasi Santvarą ir nemažų laimėjimų pasiekusį jauną pianistą Vyta J. Bakšį. Su abiem popietės svečiais dalyvių supažindino apygardos valdybos pirm. Jonas Rūtenis. S. Santvaras, įkopus į devintąjį savo amžiaus dešimtmetį, neseniai išleisdinęs poezijos rinkinį "Buvimo pėdsakai", skaitė savo eilėraščius, dalijosi literatūriniais prisiminimais iš nepriklausomos Lietuvos laikų. Pianistas Vyta J. Bakšys popietės programon įsijungė E. Griego, G. Gudauskienės, L. Beethoveno, C. Saint-Saens kompozicijomis. Šiltai sutiktas klausytojų, virš programos atliko linksma Zez Confrey kūrinį. Jis yra kylanti jauna žvaigždė muzikos pasaulyje: siekia muzikos magistro laipsnio Niujorko universiteto Stony Brook muzikos mokykloje, su simfoniniu Naujosios Anglijos konservatorijos orkestru yra koncertavęs įvairiuose V. Europos miestuose, su keliais simfoniniais orkestrais — JAV-se. Jaunajam Vytautui J. Bakšiui gražiai ateiti pranašauja kompoz. prof. Jeronimas Kačinskas. Popietė užbaigta vaišėmis, kurių metu daugelis išgijo naują S. Santvaro poezijos knygą "Buvimo pėdsakai".

Auksinę veiklos sukaktį paminėjo Zapyškio kultūros namų vyrų pučiamųjų orkestras. Jame yra 11 veteranų, orkestrė grojančių nuo jo įsteigimo dienoms.

Vilniaus universitete pasibaigė tradicinis festivalis "Kie mo teatro pavasaris 84". Jame dalyvavo svečiai iš Leningrado, Tartu ir Rygos universitetų. Lietuvai atstovavo muzikinė Kauno jaunimo studija, Žemės ūkio akademijos studentų teatras ir Vilniaus konservatorijos mokomasis Klaipėdos fakultetų teatras.

Kauno konditerijos fabrikas yra įsteigęs metinę premiją dailininkui už geriausią kūrinį, susietą su aktualia darbo tema. Šiemetinė premija įteikta jaunam kauniečiui tapytojui P. Griušui už trijų paveikslų ciklą — "Veidas", "Atminčiai", "Kauno duona". Premijos įteikimo proga fabrikos salėje surengta dail. P. Griušo darbų paroda.

Šiaulių parodų rūmuose surengta zoninė liaudies menininkų darbų ataskaitinė paroda susilaukė 286 dalyvių, sutelkusių apie 1.000 įvairių kūrinių. Lankytojus labiausiai domino šiauliečio Julijaus Bukausko kalinėto metalo darbai, kuršeniškų Elenos ir Petro Sutkausko keramika, šiaulietės Irenos Vaidilauskienės lipdiniai iš molio, akmeniškos Elenos Adomaitienės tapybos darbai, šiauliečio Felikso Vargono medžio drožiniai, kelmiško Juozo Liaudansko akmens skulptūros.

Kompoz. Vytauto Klovos kūrybos vakaras buvo surengtas didžiojoje Vilniaus konservatorijos salėje. V. Klova yra sukūręs šešias lietuviškas operas, daug kitų kūrinių. Jo kompozicijas atliko konservatorijos solinio dainavimo katedros studentai — Ž. Ivanuskas, R. Kondrotaitė, V. Kurnickas, R. Preikšaitė, Z. Žakeičius, konservatorijos absolventas A. Barniškis. Koncertan buvo įjungta V. Klovos harmonizuotų lietuvių liaudies dainų, arijų iš operų "Pilenai", "Vaiva", "Amerikonikių tragedija". Su "Sonata smuikui ir fortepionui" koncertan įsijungė V. ir J. Klovaite. V. Klovos kūrinius grojo ir konservatorijos liaudies instrumentų katedros orkestras.

Vilniaus operos ir baletu teatro sezoną užbaigė kompoz. J. Bašinskio baletu "Užkeikti vienuoliai" premjera. Libretą klasiko A. Vienuolio-Žukausko legendos motyvais parašė ir choreografiją sukūrė baletmeisteris V. Grivickeas, scenovaidžius — dail. H. Ciparis. Jiedu lankėsi pas Gruzijos ir Armėnijos kalniečius, susipažino su dar išlikusiais jų papročiais. A. Vienuolio legenda nebuvo pakeista, tik išryškinti jos personazai bei jų charakteriai. Pagrindinius naujojo baletu vaidmenis atliko L. Askelovičiūtė, J. Kaktinas, V. Klebinskas bei kiti baletu solistai. "Užkeikti vienuoliai" yra penkioliktasis lietuviškas baletas.

Dail. Vincas Kisarauskas Vilniaus "Vagos" knygyne surengė savo knygženklių parodą, jai sutelkęs daugiau kaip 100 knygos ženklų, skirtų kultūros, meno bei kitų profesijų žmonėms. Knygženkliuose dail. V. Kisarauskas naudoja daug šrifto, dažnai, be tradicinių įrašų, apibendrinamas įvyki, apibūdindamas asmenį, siekdamas filosofinio apmąstymo. Antrąsias premijas už savo knygženklius dail. V. Kisarauskas yra laimėjęs tarptautiniuose jų konkursuose Vengrijoje ir Italijoje. Dviem antrosiom premijom buvo įvertinti ir jo knygženkliai, skirti Vilniaus universiteto bibliotekos 400 metų sukakčiai. Šia paroda Vilniuje dail. V. Kisarauskas paminėjo savo amžiaus penkiasdešimtmetį.

Tradicija vilniečiams yra tapę pavasariniai tenoro Virgilijaus Noreikos rečitaliai Vilniaus filharmonijoje. Šiemetini savo rečitali jis pradėjo S. Rachmaninovo ir G. Sviridovo romansais. Antroje dalyje sol. V. Noreika atliko arijas iš pirmųjų lietuviškų operų — M. Petrausko "Eglės žalčių karalienės" ir J. Karnavičiaus "Gražios", jas papildydamas M. Miurlierio, R. Frimlio, F. Leharo bei kitų kompozitorių kūriniais, populiariomis arijomis iš F. Halevy taisy simfoniniais orkestrais — JAV-se. Jaunajam Vytautui J. Bakšiui pirmąją atėiti pranašauja kompoz. prof. Jeronimas Kačinskas. Popietė užbaigta vaišėmis, kurių metu daugelis išgijo naują S. Santvaro poezijos knygą "Buvimo pėdsakai".

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 24 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	9 3/4 %
		180-185 d. termin. ind.	10 %
		term. indėlius 1 metų	11 %
Pirmadieniai	10-3	term. indėlius 2 metų	11 1/4 %
Antradieniai	10-3	term. indėlius 3 metų	11 1/2 %
Trečiadieniai uždaryta		pensijų s-ta	9 1/2 %
Ketvirtadieniai	10-8	spec. taip. s-ta	8 %
Pentadieniai	10-8	taupomąją s-ta	7 3/4 %
Šeštadieniai	9-1	depozitų-čekių s-ta	6 %
Sekmdieniais	9-12.30		
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgicijus nuo	11 1/2 - 14 1/4 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paruodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir

2239 Bloor Street West.

Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Handy-Man

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas

Toronto tel. 233-9185 (taryba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudimo? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Vaziuoti vakarus Dundas St. W. nuo 427 kello 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų svesių (1 pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMI "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITTYVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamoj nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)

★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechanikai

★ taisyklės. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.

★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7

Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.

* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.

Skambinkite Linali Kuliavienai arba Vidai Šiaučiulienei

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai.

Parduodu varčius automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

Vankuverio lietuviai Motinos dienos minėjime, kurį surengė KLB Vankuverio apylinkės valdyba Ntr. E. Gumbelio

1984 M. LAISVĖS OLIMPIADOS SPORTO PROGRAMA

Birželio 23, šeštadienis, 8 v.r. — šaudymas šautuvais su klučimais (Latvian Anglers & Hunters Club).

Birželio 30, šeštadienis, 10 v.r. — šaudymas pistoletais (Latvian Anglers & Hunters Club).

Liepos 4, trečiadienis, 4 v.p.p. — ledo ritulys, Latvija — Lietuva (Meadowvale Four Rinks Arena); 6 v.v. — futbolas, Latvija — Ukraina (Centennial Stadium).

Liepos 5, ketvirtadienis, 5.30 v.p.p. — ledo ritulys, Latvija — Ukraina (Meadowvale Four Rinks Arena); 6-7 v.p.p. — atidarymo iškilmes (Centennial Stadium); 7-9 v.v. — futbolas, Latvija — Lietuva (Centennial Stadium); 7-10 v.v. — krepšinis, Ukraina — Estija, Lietuva — Latvija (Etobicoke Olympium).

Liepos 6, penktadienis, 8 v.r. — 4 v.p.p. — lauko tenisas (Sherway Tennis Club); 10 v.r. — 12 v. — futbolas, Ukraina — Lietuva (Centennial Stadium); 10 v.r. — 3 v.p.p. — krepšinis, Ukraina — Lietuva, Estija — Lietuva (Etobicoke Olympium), Estija — Latvija, Ukraina — Latvija (Vincent Massey Collegiate Institute); 12-5 v.p.p. — lengvoji atletika: vyrų ir moterų 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 3000 m arba 5000 m bėgimai, estafetės 4x100 m ir 4x400 m, rutulys,

diskas, ietis, šuoliai į aukštį, trišuolis (Centennial Stadium); 4-6 v.p.p. — ledo ritulys, Ukraina — Lietuva (Meadowvale Four Rinks Arena); 8 v.v. — 1 v.r. — susipažinimo vakaras — šokiai Prisikėlimo parapijos saleje, 1011 College St.

Liepos 7, šeštadienis, 8 v.r. — 4 v.p.p. — moterų tinklinis: Lietuva — Latvija, Ukraina — Estija, Ukraina — Lietuva, Latvija — Estija, Lietuva — Estija, Latvija — Ukraina; vyrų tinklinis: Estija — Lietuva, Latvija — Ukraina, Latvija — Estija, Lietuva — Ukraina, Estija — Ukraina, Latvija — Lietuva (Etobicoke Olympium); 8 v.r. — 4 v.p.p. — lauko tenisas, Sherway Tennis Club; 10 v.r. — 2 v.p.p. — lengvoji atletika, Centennial Stadium; 10 v.r. — 12 v. — ledo ritulys, Meadowvale Four Rinks; 2-5 v.p.p. — vyrų ir moterų plaukimas: 100 m, 200 m, 400 m laisvu stiliumi, 100 m nugara, 100 m peteliške, 200 m kompleksiniu būdu, 4x100 m estafetė laisvu stiliumi, 4x100 m kompleksiniu (Etobicoke Olympium); 3-5 v.p.p. — futbolo baigmės Centennial Stadium; 4-6 v.p.p. — krepšinio baigmės Etobicoke Olympium; 8 v.v. — 1 v.r. — Laisvės olimpiados šokiai, Constellation Hotel, 900 Dixon Rd.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mento rinkimams. Šiuo reikalu jaučiamas nuomonių skirtumas liberalų eilėse. Vieni siūlo pasinaudoti vado rinkimų atneštu liberalų partijos populiarumu atkurti ir rinkimams pasirinkti rugpjūčio 27 d. Kiti pataria palaukti vėlyvo rudens. Esą tada bus paaiškėję J. Turnerio planai, vykdomi jo sudarytos naujos vyriausybės.

Pačiam J. Turneriui galbūt naudingesni būtų ankstesni rinkimai. Mat, nebūdamas parlamento nariu, net ir tapęs ministru pirmininku parlamente tegalės pasinaudoti pasirodymu svečiams skirtose galerijose, negalės dalyvauti diskusijose. Jose jį turės pakeisti pavaduotojų pasirinktas ministrų kabineto narys. Jeigu rinkimai būtų atidėti vėlesniam laikui, reikėtų pravesti papildomus rinkimus kurioje nors rinkiminėje apylinkėje kaip buvo padaryta B. Mulroino atveju, kad J. Turneris taptų parlamento nariu ir gautų pilnas ministerio pirmininko teises. Rinkimai rugpjūčio pabaigoje susiduria su problema — karalienės Elzbieta ankščiau suplanuotu apsilankymu Kanadoje. Ji vengia viešėti tada, kai vyksta parlamentų rinkimų vėjus, kova tarp trijų pagrindinių partijų. Iš jos pareigūnų buvo gautas pranešimas, kad karalienė Elzbieta dėl rinkimų sutinka atšaukti savo apsilankymą, bet jis yra susietas su Ontario provincijos 200 metų sukaktimi ir Toronto 150 metų sukaktimi. Jau dabar monarchijos šalininkai Ontario provincijoje J. Turneriui pataria nesutrukdyti karalienės Elzbieta apsilankymo. Parlamento rinkimų atveju liberalų partija galėtų prarasti jį balsus. Rinkimų atidėjimas rudeniui susikerta su popiežiaus Jono-Pauliaus II vizitu. Jo viešnagės organizatoriai betgi teigia, kad rinkiminis vėjus nesukliudytų Jono-Pauliaus II apsilankymo, nes jis yra religinio pobūdžio, nieko bendro neturintis su politika.

Toronto miesto savivaldybės sveikatos skyrius praneša, kad per 60,000 kanadiečių kasmet miršta nuo širdies smūgio; 60% miršta dar nepasiekę ligoninės. Tokiais atvejais reikalinga skubi pagalba vietoje. Ją gali teikti tam paruošti žmonės. Miesto sveikatos skyrius organizuoja specialius kursus grupėms parapijose, klubuose ir pan. Organizacijos gali tokius kursus organizuoti ir pasikviesti dėstytoją. Tiek kursai angliškai vadinami Cardio-pulmonary resuscitation (CPR). Telefonas informacijai 947-7795.

Problema J. Turneriui sudaro ministerių kabineto pertvarkymas. Dabartiniame kabinete yra net 37 ministrai, pasirinkti P. E. Trudeau. Rinkiminiame vado vajuje J. Turneris prasišarė, kad jų skaičių reikėtų sumažinti tuzinu. Reikia ir naujų veidų, politikų su didesniu talentu, artimesnėmis pažiūromis J. Turnerio pasirinktai politikai.

Oficialiai J. Turneris ministrų kabinetu tėra įsipareigojęs pasilaikyti su juo vado rinkimuose kovojusį J. Chretieną, parodžiusį didelį populiarumą liberalų partijos atstovų eilėse. Tarp J. Turnerio ir J. Chretieno dabar vyksta pasitarimai. Spėjama, kad didžioji dabartinių ministrų dalis bus pakeista kitais. Kanados senatė yra 12 neužimtų vietų, tačiau naujus senatorius nori paskelbti ne tik valdžią perimančias J. Turneris, bet ir iš jos pasitraukiantis P. E. Trudeau. Galimas dalykas, senatė bus surasta vietos ir kai kuriems iš pareigų atleidžiamiesiems ministrams. J. Turneris netgi galvoja ministrų kabinetą įjungti ir ne parlamento narius, ypač iš vakarinių Kanados provincijų, neturinčių jokios atstovybės valdžioje. Esą tokie asmenys galėtų būti išrinkti sekančiuose parlamento rinkimuose arba turėtų pasitraukti, jeigu pralaimėtų rinkimus. Su tokia mintimi betgi nenori sutikti Kanados liberalų partijos pirmininkė I. Campagnolo, nes tai būtų ligšiolinių partijos tradicijų laužymas.

Kanados parlamento narys M. Wilson iš Etobicoke, nuširdus lietuvių bičiulis, baltiečių vakaro parlamento rūmuose globos komiteto narys, parashė laisšką užsienio reikalų ministeriui A. J. MacEachen Baltijos valstybių konsulų klausimu. Mat naujai paskirti Estijos ir Latvijos konsulai Kanadai yra pripažinti, bet neįrašyti į oficialių diplomatų sąrašą. A. Wilsonas minėtame laiške paragino užsienio reikalų ministrą ir tai atkreipti dėmesį. Esą Baltijos valstybių garbės konsulų įrašymas į oficialų sąrašą reikštų pripažinimą Baltijos kraštų gyven-tojų kovos už laisvę ir kartu padaršinimą.

Toronto miesto savivaldybės sveikatos skyrius praneša, kad per 60,000 kanadiečių kasmet miršta nuo širdies smūgio; 60% miršta dar nepasiekę ligoninės. Tokiais atvejais reikalinga skubi pagalba vietoje. Ją gali teikti tam paruošti žmonės. Miesto sveikatos skyrius organizuoja specialius kursus grupėms parapijose, klubuose ir pan. Organizacijos gali tokius kursus organizuoti ir pasikviesti dėstytoją. Tiek kursai angliškai vadinami Cardio-pulmonary resuscitation (CPR). Telefonas informacijai 947-7795.

Adresai: Etobicoke Olympium, 590 Rathburn Rd., Etobicoke, tel. 416-626-6111; Vincent Massey Collegiate Institute, 105 Eringate Dr., Etobicoke; Latvian Anglers & Hunters Club "Berzaine", Concession 6 East Gwilemerry Town; Meadowvale Four Rinks Arena, 2160 Torquay Mews, Mississauga, tel. 416-625-9300; Sherway Tennis Club, 3111 Universal Dr., Mississauga, tel. 416-625-7111.

Sporto komitetas

Skautų veikla

• XXI-oji Romuvos stovykla — liepos 28 — rugpjūčio 11 d.d. Registruoti pas G. Tarydienę tel. 439-7059. Šiuo metu Romuvoje vyksta remontavimo darbai, kuriems vadovauja k-to pirm. St. Kuzmas.

• LSS rinkimų eigoje iki liepos 15 d. reikia siūlyti kandidatus, registruotis ir pasisakyti. Registruoti dalyvių ir kandidatų sąrašai su pareikštomis nuomonėmis bus paskelbti iki rugpjūčio 19 d. Visi sąjungos nariai-rės virš 18 metų raginami aktyviai rinkimuose dalyvauti.

• Posėdis Romuvos stovyklos reikalų šaukiamas liepos 17 d., 7.30 v.v., skautų būkle.

• Tautinių šokių šventės programa birželio 30 d., 11-2 v.p.p. skautininkų V. O. Šenbergų sodelyje Klivlande įvyks skautininkų-kijų susitikimas, į kurį visi kviečiami. Č.S.

Aukojo "Tėviškes žiburiams"

\$200: KLB Londono apylinkės valdyba; \$50: Violeta ir Justinas Laurinavičiai, Aleksas Žulys, J. A. Kartis; \$32.50: J. Lelis; \$25: St. O. Gotšeldai, Marija Žemaitienė; \$21: Alfonsas Pundzius; \$20: K. Mikšys, Ona Mikšytė, Verutė Stanaitienė, Jonas Lesčius, Mykolas Trumpickas, Vacys Linčias, O. J. Azubaliai, O. V. Anskiai; \$15: A. V. Čiuprinskai, T. Subačius; \$10: G. Kolakauskai, Terešė ir Pranas Enskaičiai, K. Blekaitienė, V. Keturkienė, Algirdas Vokietaitis, St. Santvaras, J. Macūnas; \$6: I. Kaliukevičienė, J. Kliorikaitis, Viktoras Palūnas, M. Žemaitienė; \$5: Antanas Bernotaitis, Kostas Dūda, kun. V. Pikturna, Juozas Janeliūnas; \$3: B. Bakevičius, Irena Kairys, B. Nainys; \$1: U. Matis, B. Medelis.

Remėjo penumėratą atsuntė: \$30: Česius Tiškevičius, Casimiro Savickas, P. V. Jaudėgis, S. Paškauskas; \$25: Antanas Bernotaitis, V. Matulevičius, A. Čerškus (Mrs.), Vytautas Pečiulis, Kostas Jasudavičius, P. V. Gvilys, Alfonsas Piežinis, St. Matulevičius, kun. V. Kriščiūnėvičius, W. Kiškūnas, J. Dragūnėvičius, E. Gujienė, Petras Putris, B. Zeikus (Mrs.).

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame tiems, kurie siųsdami reguliarią prenumėratą, prie \$19 pridėda dar vieną kitą dolerį.

St. Catharines, Ont.

STAIGIAI MIRĖ JONAS GRIGAS. Š. m. birželio 2 d. jis dalyva-vu pamaldose ir kalbėjosi su draugais, bet už kelių dienų pajuto silpnumą ir skausmus. Buvo nuvežtas į General Igoninę, bet sveikatos nebeatgavo ir birželio 9 d. rytą mirė.

Velionis buvo pašarvotas Patrick J. Darte koplyčioje, buvo gausiai lankomas lietuvių iš Niagaros pusiasalio, Hamiltono, Toronto. Birželio 12 d. velionis iš laidojimo koplyčios buvo atvežtas į St. Catharines lietuvių pranciškonų vienuolyno koplyčią, kur Mišias atnašavo kun. K. Butkus, OFM, ir pasakė gedulo dieną skirtą pamokslą. Vargonais grojo muz. Aleksandras Paulionis ir giedojo kartu su Veronika Paulioniene.

A. a. J. Grigas priklausė LKVS "Ramovė" skyriui, Bendruomenėi ir buvo išrenkamas į valdybas. Vietos lietuviai už visuomeninę veiklą velionį tinkamai pagerbė. Laidotuvių koplyčioje buvo per 20 vainikų, jų tarpe Bendruomenės ir LKVS "Ramovė" Niagaros pusiasalio skyrius. Be to, daug kas užrašė Mišias ir aukojo Tautos fondui.

Iš vienuolyno koplyčios į Victoria Lawn kapines velionį palaidėjo arti 40 automobilių. Prie kapo Bendruomenės vardu atsisveikinimo žodį tarė Jonas Dervai-

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
9 3/4 % už 90 dienų term. indėl.
10 % už 6 mėn. term. indėlius
11 % už 1 m. term. indėlius
11 1/4 % už 2 m. term. indėlius
11 1/2 % už 3 m. term. indėlius
9 1/2 % už pensijų planą
9 % už namų planą
8 % už specialią taup. s-tą
7 3/4 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo 12 %
už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12 1/4 %
2 metų 13 1/2 %
3 metų 14 1/4 %
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 11 1/2 %
(variable rate)

AKTYVAI virš 39 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% [kainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyle, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723

Toronto, Ontario

ir 532-1149

M6P 1A6

AL

GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamojo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.

Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamojo turto įkainavime (Capital Gains), investicijose, mortgicijų parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431

Namų 769-9424

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,

Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)

Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.

Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

* atlieku visus elektrinius darbus — namų, istaigų, imonių

* parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas

* įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius

* atlieku pagrindinius namų remontus — prausykli, rūši, padidinu

TAISYTI NIETIKSLUMAI

"TŽ" š. m. 21 nr. straipsnyje "Išgyventos dienos Sibire" rašoma apie mano paskaitą Toronte. Aprašyme yra keletas netikslumų.

Aš nebuvau išvežta į Sibirą 1948 m. masinės deportacijos metu, bet buvau suimta 1949 m. sausio mėn., nuvežta į Vilniaus saugumą, kur vyko tardymai. Vėliau buvau nuvežta į Lukiškių kalėjimą ir tik 1949 m. pabaigoje buvau nugabenta į Sibirą kartu su kitais kalininiais, kurie visą laiką gabenami po vieną ešaloną, kai surenkamas pakankamas jų skaičius.

Atvykusi į Ameriką, parašiau 3 knygas (neskaitant mažo anekdotų rinkinio). Mano pergyvenimai, atsiminimai surašyti pirmoje knygoje "Pėdos mirties zonoje". Ir Sibiro parodėlės eksponatai liečia daugiau aprašymus toje knygoje.

Antroji knyga — romanas "Ažuolynėlis". Tai okupuotos Lietuvos ūkininkų likvidacijos vaizdai.

Trečioji knyga, išleista 1983 m., yra "Ilgarkos Naujamiestis". Tai vienos 1948 m. išvežtų tremtinių kolonijos aprašymas. Toje knygoje surašyti ne mano pergyvenimai, bet tremtinių Tamošiūnių šeimos ir kitų tos kolonijos lietuvių tremtinių.

Po mano nuotrauka parašyta: "...išleisdamas savo pergyvenimus knygoje "Ilgarkos Naujamiestis". Tai nėra mano atsiminimų knyga, o kitų mūsų tautiečių tremtinių pergyvenimai.

Savo paskaitoje kalbėjau ne apie "Ilgarkos Naujamiestį", bet apie visus žmones, į laisvąjį pasaulį patenkančius iš Sibiro tremties ir kalinių lagerių, apie "ištrūkusiuju" pastangas liudyti mūsų tautos tragišką būklę, taip pat apie okupuotos Lietuvos pogrindžio spaudos informacinę reikšmę.

Be abejonės, Sibiro lagerių ir tremties nemačiusiems laisvojo pasaulio žmonėms sunku susigaudyti apie tas sovietinių kalinių ir tremtinių kategorijas, užtat kiekviena proga stengiusis paabrėžti, kad ir Sibire kaliniai buvo laikomi kalininiais, gyvenę aukštom tvorom ir spygliuotom vielom aptvertuose lageriuose su kareiviais, saugojami ginkluotų kareivių, kurie ir į darbus vedžioja. Vyru ir moterų lageriai atskirti.

Tremtiniai yra tik pusiau belaisviai. Jie vaikšto ir dirba be ginkluotų sargybų, gyvena su šeimomis, patys turi rūpintis pragyvenimu ir pastogę, turi dirbti, kaip ir kaliniai. Pas juos nėra nuolatinių kareivių, kaip kalinių barakuose. Jie tik negali be leidimo išvykti iš savo rajono, turi paskirtu laiku registruotis pas vietos komendantą.

Sibire tebėra nemažas skaičius lietuvių kalinių ir tremtinių, žinomų ir nežinomų laisvajame pasaulyje. Be to, jau ne mažai lagerių kaliniams yra ir pačioje Lietuvoje. Į Sibirą vežami ilgesnes baumes gavę kaliniai. E. Juciūtė

RETAS LEIDINYS

Neįprasta pas mus rūpintis meline spaudos kultūra. Retai kada atkreipiame tinkamą dėmesį į tekstų išdėstymą, antraščių parinkimą, bendrą puslapio vaizdą. Retas paukštis atskrido Toronte moksleivių ateitininkų laikraščeliu "Pirmyn, jaunime", kurio paskutinį numerį redagavo ir visokeriopai sutvarkė Vytautas Čuplinskis. Iš šio moksleivių leidinio galėtų pasimokyti ir mokyklų suolus seniai apleidę. a.

BROLIAI MIŠKINIAI

Stepas Varanka gražiai aprašė neseniai mirusį poetą Antaną Miškinį. Beje, įsibrovė keletas netikslumų ("TŽ" 1984 V.24).

Yra buvę ne du, o trys broliai Miškiniai: Vincas, Motiejus ir Antanas. Rusų klasikų vertėjas buvo Motiejus Miškinis, vyresnis už Antaną septyneriais metais, anksčiau ir mires, pedagogas, pradžios ir vidurinio mokslo departamentų inspektorius, literatūros teoritės dėstytojas Vilniaus universitete. Ir moksleivių žurnalo "Šviesos kelių" redaktorium buvo ne Antanas, o Motiejus Miškinis. Tai aš žinau ne tik todėl, kad "Lietuvių Enciklopedijoje" taip rašo. Man pačiam tada, lankant universitetą, teko dirbti "Šviesos kelių" redakcijoje vad. technikinio redaktoriaus.

Gerai atsimenu ypatingą, nuostabią patirtį. Motiejus, puikus lietuvių kalbos mokovas bei stilistas, gavęs žurnalui brolio Antano straipsnį kokia nors tema, jį taip subraukydavo ir perdirdavo, kad jis atrodydavo naujai parašytas. Ji Antanas jau tada buvo gimnazijos lietuvių kalbos mokytojas! Žinoma, gavęs iš brolio eilėraščių, Motiejus nekeisdavo nė vienos raidės, nė vieno kablelio.

Ir šiaip Motiejus buvo savarankiškas. Gavęs prez. Antano Smėtonos kalbos kopiją, kurią jis privalėjo spausdinti, įdėjo ją ne pačiam žurnalo tekste, o pridėjo kaip atskirą, neįsūtą į žurnalą priedėlį. Tuo būdu jis bandė palaikyti mokslinį neutralumą ir saugoti moksleivius nuo politikos.

Antanas Musteikis

BALSAS IŠ ŠVEDIJOS

Pavėluotai prisijučiu Jums 30 dolerių už 1984 m. prenumeratą. Nuo sausio 1 iki balandžio 1 d. negavau nė vieno laikraščio. Ateina labai pavėluotai. Atrodo, kad Kanada yra labai atsilikęs kraštas pašto srityje. Skaičiau, kad net į JAV siuntos ilgai eina. Reikškite protestą.

A. Batvinis.

Uppsala
Red. pastaba. Iki 1984 m. sausio 1 d. Kanados paštas antros klasės siuntas Europon ir Australijon gabendavo lėktuvais. Tada skaitytojai "TŽ" gaudavo labai greitai. Nuo š. m. sausio 1 d. antros klasės siuntas Kanados paštas pradėjo gabenti laivais. Dėl to ir "TŽ" pristato labai pavėluotai. "TŽ" leidėjai tuo reikalu yra kreipęsi į vyriausią Kanados pašto pareigūną ir, kitas įstaigas, bet iki kol kas niekas jų skundų nepaiso. Oro pašto tarifai yra labai brangūs. Metinė "TŽ" prenumerata — \$19.00, o oro paštas (iš viso — \$69.00). Tokia brangi paslauga mažai kas gali pasinaudoti.

Mislė

Pastovėjau ties generolo Černiakovskio paminklu, pasukui, perėjęs Černiakovskio aikštę, įėjau į Lenino prospektą, atsidūriau ties įspūdingu Lenino paminklu. Pasukęs į Gogolio gatvę, perėjau per Puškino parką ir nuėjau Kutuzovo rūmų link.

Kuriame mieste vaikščiojau? Atsakymas — Vilniuje!

• Jeigu jieskai draugų be ydų, tai rizikuojį likti be draugų. (L. Tolstojus)
Parinko Pr. Alš.

Toronto lietuvių pensininkų rūmai "Vilnius Manor" atidarymo bei pašventinimo dieną 1984. VI. 5 Luby Wojtvi

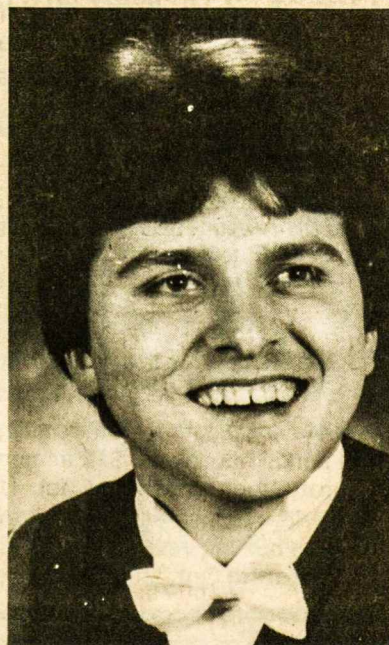
Nauji suvaržymai Lietuvoje

Kanados ir JAV spauda paskelbė iš Maskvos gautą žinią, kad Sov. Sąjungos vyriausybė paskelbė naują įstatymą, draudžiantį savo piliečiams priimti užsieniečių į savo namus nakvynę, juos vežti savo automobiliu arba teikti jiems kitokias paslaugas. Tai jau trečias įstatymo pakeitimas šiais metais, vis labiau varžantis sovietinių piliečių ryšius su užsieniečiais, kurie gyvena Sov. Sąjungos teritorijoje arba joje keliauja. Šis įstatymas įsigalioja nuo š. m. liepos 1 d. Pagal jį, sovietiniai piliečiai, kurie priims nakvynę užsienie-

tį arba pavėžins jį savo automobiliu, gali būti baudžiamas 10-50 rublių (\$17-86) bauda, kaltinamas kriminaliniu nusidėjimu arba tik perspėjamas.

Prie šio suvaržymo priskaitytinas ir jau seniau veikiantis potvarkis, liečiantis užsieniečių aplankymą viešbutyje. Jo lankytojai turi ateiti su pasais ir užsiregistruoti viešbučio raštinėje. Tik tada jie gali aplankyti užsieniečių.

Apsunkina ryšius su užsieniu ir lietuviškų knygų persiuntimo uždraudimas. Jas galima siųsti tikta su kultūros ministerijos leidimu. Pridėjus uždraudimą ir siuntinių gavimą iš su užsienyje apmokėtų muitų, susidaro kalėjimo režimas. Inf.

Dr. RAMŪNAS J. F. SAPLYS

Dar vienas lietuvis gydytojas

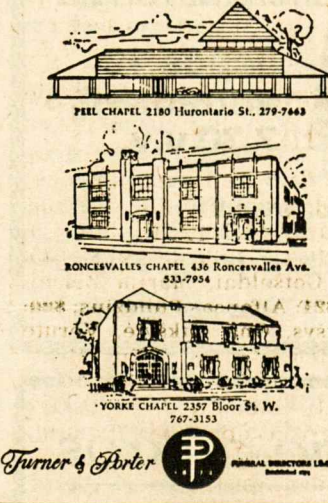
I gana gausų Toronte gydytojų būrį įsijungė naujas gydytojas Ramūnas Saplys, M.D. Baigęs 1982 m. medicinos fakultetą, atliko praktiką "Western" ligoninėje ir kai kuriomis dienomis pavaduodavo kolegas, lankydamas namuose ligonius. Pasirinkta šaka — "Family Practice". Š. m. birželio 4 d. jis atidarė savo kabineta (2425 Bloor St. W., Suite 401; tel. 762-7155).

Mokslinio laipsnio pasiekimas, tvirtesni ekonominiai perspektyvų išsigijimas, tapimas profesionalu, džiugina žmoną Silviją (Zenkėvičiūtę), tėvus, gimines, draugus ir visus Toronte lietuvius. Daugiau vilčių ir garantijų teikia ekonominis pagrindas gyvenime yra svarbus dalykas. Tačiau lietuviškoji visuomenė, pasidžiaugusi jaunųjų profesiniais laimėjimais, laukia ir ko kito. Laukia su pagrįsta baime, kad profesionališkumas žmogaus neuždarytų siaurame asmeniniame rate, neatimtų iš tos aplinkos, kurioje jis augo, brendė, buvo ir tebėra reikalingas ir daug žadėjo.

Dr. Ramūnas Saplys tuo tarpu tokios baimės nekelia. Veiklių tėvų sūnus, baigęs Maironio mokyklą, lietuviškos kursos, nuo pat vaikystės skautas ir vadovas, ilgametis "Gintaro" šokėjas, sporto klubo "Vyčiai" narys, per metų metus visiškai įsipilietinęs lietuviškame pasaulyje, savo ateities be jo nebeįsivaizduoja. Yra išrinktas į KLB krašto tarybą, su žmona Silvija vyksta į tautinių šokių šventę šokti "jaunesniųjų veteranų" grupėje, žada stovyklauti Romuvoje, sumaniai reikiąsi kaip skautų-vyčių vadovas, paruošęs jau ne vieną kandidatų būrelį. Linkime naujam gydytojui ir toliau tvirtai laikytis lietuviško kelio, kuriuo suranda laiko eiti ne vienas Toronte gydytojų ir kuris veda į pilnesnę laimę. Č.S.

Turner & Porter
laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

Turner & Porter

Wasaga Beach, Ont.

AUKOS TAUTOS FONDUI. \$500: A. Masionis; \$100: U. Opanavičius; \$60: A. Stančikas; \$50: P. Čičinis, P. Kirstukas, B. Rakauskas; \$35: L. Garbačiauskas; \$30: G. Buntin's, St. Jonaitis, E. Tribinavičius; \$25: R. Dūda, A. Sekonis; \$20: A. Ališauskas, V. Bielskis, J. Dobilas, Pr. Juozaitis, Mag. Laurina-vičius, J. Macijauskas, Ig. Pakarnas, J. G. Petkevičiai, J. Pikėilinis, K. Šaltys, P. Žemaitis; \$15: A. Rimkus, Pr. Žalauškas; \$10: A. Bernotas, S. Bončkus, V. Daunekas, J. Gelazius, E. Heikis, J. Jonaitienė, A. Laučius, K. Liaubienė, M. Missullis, P. Remeikis, V. Stanevičius, A. Svirplys, I. Valantiejus, Pr. Žymantas; \$7: V. Kryžanauškas; \$5: I. Babrauskas, P. Jonelis, A. Sillaots, K. Simonaitis. TF įgaliojtinis

Toronto miestas

Atmatų išvežimo tvarkaraštis
1984 metų liepos 2, pirmadienį,
Kanados Diena

1984 m. liepos 2, pirmadienį, atmatos nebus išvežamos.

Reguliarus pirmadienio (liepos 2 d.) atmatų išvežimas bus atliktas liepos 3, antradienį.

Reguliarus antradienio (liepos 3 d.) atmatų išvežimas bus atliktas liepos 4, trečiadienį.

Liepos 4, trečiadienį nebus išvežami nei laikraščiai, nei kiti sunkūs daiktai.

Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį — liepos 11 d.

PASTABA: Toronte yra 17 stiklinių ir metalinių indų perdėbimo sandėlių. Kovo mėnesį buvo surinkta 322 tonos laikraščių, 38 tonos stiklų ir 5 tonos skardinių dėžučių. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 947-7742.

R. M. BRENNER, P. Eng., F.I.C.E.

viešųjų darbų viršininkas

1984 metų ekskursijos:

VILNIUS arba Vilnius ir kiti Europos miestai

Liepos 19 - 27 (dar yra 3 vietos) Rugsėjo 6 - 14
Rugpjūčio 16 - 24 Spalio 4 - 12

Grupės liepos 19 ir rugsėjo 6 lydesiu aš pats — norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių telrautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelių reikalais kreiptis:
V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

Danguolė Baltrušytė-Sher, gyvenanti Izraelyje, su savo vyrų lanko savo pažįstamus Kanadoje. Lydimas p. Senkevičienės, aplankė ir "TŽ".

Dail. Telesforo Valiaus monografija jau atspausdinta. Kuriam prenumeratoriui pagodu, ją gali atsiimti pas A. Valienę (84 Pine Crest Rd., Toronto, Ont. Tel. 767-3040). Vėliau bus paskelbtos kitos vietos, kur bus galima knygą įsigyti ir atsiimti.

KLK Kultūros Draugijos "Žiburiai" metinis susirinkimas įvyko birželio 21 d. "TŽ" patalpose. Pagrindinis šios organizacijos rūpestis "Tėviškes žiburių" leidyba. Pranešimus apie juos padarė pirm. dr. S. Čepas, išd. P. Bražukas, red. kun. Pr. Gaida, spausdintuvės vedėjas V. Balčiūnas ir V. Montvilas (revizijos komisijos vardu). Iš pranešimų aiškėjo, kad didžiausias rūpestis yra lėšos, brangus ir labai lėtas pašto patarnavimas. Spausdintuvės masinių vajus vyksta sėkmingai. Jau nupirktas naujas adreografas, rengiamasi įsigyti papildomą elektroninę rinkimo mašinėlę. Spausdintuvės darosi pajėgi rinkti ir knygas. Valdyba ir toliau palikta ta pati. Susirinkimui pirmininkavo B. Sakalas, sekretoriavo V. Montvilas.

A.a. Stefanijai Paškevičienė mirus Lietuvoje, jos atminimui Z.B.A. Jackai paaukojo Tautos fondui \$40. Duktai M. Vasiliauskienė, sūnui A. Paškevičiui bei jų šeimoms reikiame nuosirdžią užuojautą ir dėkojame už auką.

Tautos fondo atstovybė Toronte

Parlamento atstovas David Kilgour (Edmonton-Strathcona), dalyvavęs sibirinių tremtinių minėjime Montrealyje, federaciniame parlamente birželio 14 d. pasakė kalbą, kurioje priminė sovietų atliktus sibirinius trėmimus Baltijos valstybėse.

Pasaulio estų festivalis, rengiamas Toronte š. m. liepos 8-14 d.d. Jo programa yra labai plati ir apima visas kultūrinio, visuomeninio ir religinio gyvenimo sritis. Atidarymas įvyks Ontario Place patalpose, didysis koncertas — Thomson Hall, tautinių šokių bei ritminės gimnastikos šventė — Maple Leaf Gardens, dainų šventė — Maple Leaf Gardens, didysis balius — Harbour Castle Hilton (kaina — \$50, bilietai jau išparduoti). Be to, programoje numatyta visa eilė pamaldų, parodų, koncertų, vaidinimų, suvažiavimų. Būdinga tai, kad visa programa pritaikyta ir kitataučiams. Bilietai į tautinių šokių — gimnastikos šventę jau išparduoti (kainos — nuo \$18 iki \$6). Informacijos būstinė — Estonian House, Room 11, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6. Tel. (416) 465-1834.

Patikslinimas. "TŽ" š. m. 25 nr. pranešime iš Venezuėlos parašyta, kad ten palaidotas Vladas Mažeika. Iš kitų šaltinių patirta, kad yra miręs Juozas Mažeika, o ne Vladas.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju visoms mieloms rengėjom už didelį rūpestį ruošiant man tokį gražų bei turtingą mergvakarį, visoms viešioms už dalyvavimą ir dovanas. Ypač dėkoju L. Venslovaitienei, dėdinei Onai Gataveckienei ir sesutei Birutei už rūpestį organizuojant man mergvakarį. Nuosirdi padėka O. Skukauskienei už darbą ir meną vaišių stalui, kuris visas žavėjo. Dėkoju Kristinai Gataveckienei už gražų mergvakario pravedimą ir visoms sveikintojoms už linkėjimus žengiant man į naują gyvenimą. Dėkoju pamergėms ir krikštai mamai N. Petkevičienei už sveikinimą, dovaną. Taip pat ačiū visoms už privačias bei bendras dovanas. Tegul Dievas jums gausiai atlygina. Šis mergvakaris liks man kaip neužmirštamas prisiminimas jūsų parodytos meilės.

Vida Gataveckaitė

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas
Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.
3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5
Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 848-0234

A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat dedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) (vairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. **Nemokamas įkainojimas.**
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkute) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniai - 9 v. r. - 5 v. p. p.
Narys "Better Business" biuro

INSURANCE
* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Kingsway Real Estate Ltd. Realtor
1614 Bloor Street West
(priešais Toronte Lietuvių namus)
Telefonas 535-2331, namų 532-5893

Perkant ar parduodant namus
skambinti **ANTANAS GENYS**
231-2839
Frank Barauskas Ltd. Realtor-3828 Bloor St. W., ISLINGTON

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTO

Anapilio žinios

— Su deramu iškilmingumu praėjo kun. K. Kaknevičiaus primicijos birželio 24 d. (žiūr. aprašymą).

— Religijam pasaulio lietuvių katalikų kongresui iki šiol surinkta \$2,282.00. Vajus tęsimas toliau.

— Anapilio sodyba gavo \$2,287.98 iš a.a. Gružinsko palikimo.

— Lietuvių kapinėms paaukojo \$100 — D. Balsienė; \$50 — E. Cepienė; \$20 — O. Savickienė; parapijai \$1000 — Br. Abromonis, K. Dulevičius (a.a. Pr. Dulevičius atm.); \$250 — J. Arštikaitis; \$100 — J. Gaputis; koncertiniam pianinui \$50 — S.A. Grigaliūnai.

— Mišios liepos 1, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Marijoną Giedraitienę, 11 v.r. — už a.a. Laimutę Kuncaitytę; Wasagoje 11 v.r. — už a.a. Benediktą Šulcinę.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Vakarinės sekmadienio Mišios, pradedant liepos 1 d., bus laikomos 8.30 (vietoje 7 v.v.).

— Dar galima registruoti į vaikų stovyklas Wasagoje — lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams liepos 1-14 d.d., lietuviškai kalbantiems liepos 15-28 d.d. Jaunų šeimų stovykla Wasagoje — liepos 28 — rugp. 4 d.d.

— Susituokė Arūnas Kalinauskas su Andree Worndl.

— Palaikytas a.a. Paulius Rudys, 70 m. amžiaus.

— Bilietai į "Dux Magnus" operą, kurios premjera bus rugsėjo 1 d., 8 v.v., ir rugsėjo 2 d., 3 v.p.p., Ryerson salėje, gaunami Prisikėlimo salėje sekmadieniais po Mišių.

— Mišios mišriom šeimom ir nekalbantiems lietuviškai anglų kalba — sekmadieniais 9.30 v. šventovėje.

— Parapijai aukojo: P. Užbalis \$200, C.B. Joniai \$150; po \$100: A.B. Petryla, P. Gulbinskas, Z. Orentienė, K. Dobiliūnė; \$50: E. Walenciej; klierikų fondui: P. Gulbinskas \$100, J. Juodikaitienė \$50; PL katalikų kongresui: V.I. Ignaitis \$100; po \$50: P. Sidaras, J.J. Ignatavičiai, J.M. Astrauskai, A. Diržys, D. Zilonienė. Praėjusių sekmadienį kongresui surinkta \$1,789.

— Pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje, pradedant liepos 1 d., Mišios laikomos sekmadieniais 11 v.r.

— Pakrikštytas Jonathan-Antanas, Rimo ir Marie-Elise Danaičių sūnus.

— Dr. A. Matukas, gyvenantis Putnam, Conn., liepos 8 d. švenčia savo 90 gimtadienį. Šeima užprašė Mišias Prisikėlimo šventovėje liepos 8 d. 9.30 v.r.

— Mišios liepos 1, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Juozą Skėrių, 9.30 v.r. — už Leonardą Kalinauską, 10.15 v.r. — už Astrauskų mirusius, 11.30 v.r. — už parapiją, 8.30 v.v. — už Joną Lėverį.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas liepos 1, 8, 15, 9.45 v.r. laikys kun. P. Dilys. Pamaldos liepos 22 d., 9.45 v.r., anglų kalba.

— Pamaldas liepos 29 d., 9.45 v.r. laikys kunigai Kosticinas, svečias iš Australijos (pamoksas), ir Dilys (liturgija).

— Pamaldose liepos 15 d. bus pasveikinta Elzė Jankutė jos 90-jo gimtadienio proga. Giedos solistė Aldona Buntinaitė iš Čikagos.

— Kun. P. Dilys liepos 18-27 d. bus Čikagoje, kur dalyvaus šv. Rašto vertimo į lietuvių kalbą komiteto posėdyje ir sutvarkys kitus tikybinius reikalus.

Lietuvių namų žinios

— LN valdybos posėdyje birželio 21 d. buvo patvirtinti 2 nariai: V. Daugelavičienė ir J. Drasutis.

— LN valdyba Laisvės olimpiadai paskyrė \$500. Į šią sumą įeina ir jos leidinyje įdėto skelbimo kaina. Salės išlaidoms padengti paskirtos aukos: Trečios bangos lietuviams \$225, Toronto lietuvių pensininkų klubui \$325. Valdyba patvirtino LN visuomeninės veiklos komiteto \$5,000 sumą. Taipgi patvirtintas LN žinioms leisti redaktorių ir numatytos leidimo gairės.

— Laisvės olimpiados ugnis liepos 5 d. bus saugoma LN ir iš čia bus nešama į Etobicoke Centennial stadioną. Visuomenę prašoma atsilankyti LN, prisidėti prie ugnies saugojimo, pasivažinti kavute, dalyvauti iškilmingam jos išnešime apie 3 v.p.p. Kalbės KLB pirm. A. Pacevičius ir KLB Toronto apylinkės pirm. dr. E. Birgionas.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Anelė Gataveckienė tel. (416) 535-0164 arba Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" šiais metais atostogaus dvi pirmąsias liepos mėnesio savaites. Laikraštis neišeis liepos 5 ir 12. Priešatostoginis numeris išeis birželio 28 d. data. Atostogų metu veiks tiksliai administracija.

Tautybių savaitė Karavanas prasidėjo birželio 22 d. ir baigsis birželio 30 d. "Vilniaus" paviljonas yra Prisikėlimo parapijos salėse. Veikia valgykla ir baras. Parodų salėje vyksta Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyriaus paroda. Meninę programą atlieka "Gintaro" ansamblio šokėjai ir dainininkės su solistu R. Paulioniu. Ji birželio 22, penktadienį, buvo atlikta keturis kartus. Svečiai keitėsi kiekvieną valandą, apie pusę jų buvo kitataučiai. Pirmą vakarą paviljoną aplankė apie 600 svečių.

Prisikėlimo parapijos bankas bus uždarytas liepos 2, pirmadienį. Vedėjas

"Parama" praneša, kad nuo birželio 30 iki rugsėjo 8 d. raštinė bus uždaryta šeštadieniais.

Toronto lietuviai, mūsų sportininkai Laisvės olimpiadoje gins savo pavergtos tėvynės Lietuvos spalvas. Padėkite jiems, priimdami į savo namus porai naktų pernaktoti. Skambinkite: Ramūnei Jonaitienei 239-3421 arba Pranui Berncekui 763-4429.

Organizacinis komitetas

Naujo kunigo sutiktuvės

Birželio 24, sekmadienį, Toronto-Mississauga buvo surengtos naujai išvinto kunigo Kazimiero Kaknevičiaus sutiktuvės-primicijos. Į Lietuvos kankinių šventovę 4 v.p. p. susirinko apie 500 tautiečių. Kun. K. Kaknevičius, lydimas 12 kunigų, asistuojamas klebono kun. J. Staškaus, atnašavo Mišias, giedant parapijos chorui. Pamokslą apie kunigo paskirtį ir naujojo kunigo įsijungimą pasakė kun. Pr. Gaida. Primicininkas po Mišių tarė jautrų žodį apie savo gyvenimo kelią ir teikė palaiminimą.

Po Mišių Anapilio salėje Lietuvos kankinių par. taryba, pirmininkaujama J. Andriulo, surengė vaišes. Naująjį kunigą sveikino: gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, Kanados liet. kat. kunigų vienybės pirm. kun. A. Simanavičius, KLB pirm. adv. A. Pacevičius, KLB centro pirm. V. Bireta, ev. Išganytojo par. klebonas kun. P. Dilys, KLB moterų dr. jos centro valdybos vardu S. Laurušaitienė, šeimos vardu — sūnus Rimas, "Ateities" red. St. Petersonienė — giminių, V. Aušrotas — draugų, A. Ramanauskienė — par. choro, E. Putrimas — klierikų, p. Žadeikis iš Čikagos — užvėntiškių, klebonas J. Staškus — parapijos vardu. Raštu sveikino būsimasis vyskupas kun. P. Baltakis ir kun. dr. J. Gutauskas.

Visiems nuosirdžiu žodžių padėkojo naujas kunigas ir išreiškė savo ryžtą tesėti naujame pašaukime. D.

DLK Gedimino šaulių kuopa Delhi, Ont., skirstydama paramą spaudai, paskyrė "Tėviškės žiburiams" \$25.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

NERUKANČIAM PENGININKUI reikalingas butas be baldų. Skambinti rytais iki 10 v.r. arba vakare po 8 v.v. tel. 537-1912, Toronto.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sudėtingos, parengimai namuose ir laidotuvių pusrčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronto.

LITUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

Kviečiame visus dalyvauti

1984 metų Laisvės olimpiadoje Toronto, Ontario, Kanadoje SPORTAS

Birželio 23, 30: šaudymas latvių klube

Liepos 4: ledo ritulys ir futbolas

Liepos 5: olimpiados atidarymas 6 v.v., Etobicoke Centennial stadione futbolas, krepšinis, ledo ritulys

Liepos 6: tenisas, futbolas, krepšinis, lengvoji atletika, ledo ritulys

Liepos 7: tinklinis, tenisas, lengvoji atletika, plaukimas, futbolas, krepšinis, ledo ritulys

SPECIALŪS RENGINIAI

Liepos 2, 5.30 — 7.30 v.v.: Laisvės olimpiados kultūrinis festivalis, Ontario Place, Summer Gardens. Lietuviams atstovaus Violeta Rakauskaitė iš Anglijos

• Žymenų įteikimas iškiliausiem atletam (lietuvių — Arvydas Barkauskas iš Londono, Ont.)

• Laisvės olimpiados žibinto uždegimas ir vėliavos pakėlimas

Liepos 5, 6.00 — 7.00 v.v.: Laisvės olimpiados atidarymas Etobicoke Centennial stadione

• Olimpiados žibinto atnešimas, vėliavų eiseną, atletų eiseną

Liepos 6, 8 v.v.: susipažinimo vakaras-šokiai

Prisikėlimo parapijos salėse (1011 College Street)

Liepos 7, 7.30 v.v.: baigiamieji šokiai "Constellation Hotel", 900 Dixon Road, Toronto (prie aerodromo, \$8 asmeniui)

• Loterijos bilietai — platinami jau dabar parapijose. • Sporto programų — įėjimo kaina \$10 asmeniui perkant iš anksto, \$12 asmeniui perkant olimpiados metu. • Nakvynės prašome sau rezervuoti "Constellation" viešbutyje (tel. 416 — 675-1500; 900 Dixon Rd., prie aerodromo; atn. Mrs. Regina Knox). Kambario kaina — \$50 (dvi dvigubos lovos). • Bilietų programų — įėjimų užsakymo ir informacijos būstinė veiks ištisas 24 val. Tel. 416 — 537-4375. Adresas: 1984 Free Olympiad, 83 Christie St., Toronto, Ont. M6G 3B1 (Attention: Lithuanian Organizing Committee)

"GINTARO" ŠOKĖJAMS, išvykstantiems į tarptautinį folkloro festivalį Britanijoje, tėvų komitetas rengia

išleistuves | liepos 10, antradienį, 7.30 v.v.,

Toronto Lietuvių namuose ir kviečia visuomenę gausiai dalyvauti.

Po trumpos gintariečių programos bus vaišės ir loterija. Įėjimas — laisva auka gintariečių kelionei. Iki pasimatymo! Tėvų komitetas

Elzės Jankutės, Lietuvos pajūrio dukros

pagerbtuvės 90-jo gimtadienio proga rengiamos

š.m. liepos 16, pirmadienį, 7 val. vakaro, Prisikėlimo salėje (1011 College St., Toronto, Ont.).

PROGRAMOJE: pasveikinimas bei adreso įteikimas, kanklių muzika, dainos, deklamacijos, vakarienė su vynu, suktukuvinių žodis.

Pakvietimai (po \$15) gaunami: Lietuvių namų raštinėje 532-3311, pas Mariją Dambarienę 536-1433, pas Aldoną Jankaitienę 762-3838, pas Genę Trinkienę 762-9517.

Pagerbtuves rengia ir visus tautiečius dalyvauti kviečia. KLB apylinkės valdyba ir jungtinis organizacijų komitetas

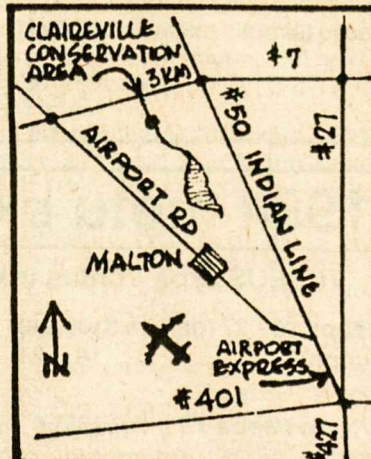
Liepos 15, sekmadienį, 12 v., rengiama Lietuvių namų ir "Atžalyno"

GEGUŽINĖ

Claireville Conservation Area, Open Acres aikštėje.

Sportas ir žaidimai su premijomis, loterija. Vaisvandenių, ledų ir užkandžių rasite vietoje. Autobusas išeina nuo Lietuvių namų 12.30 v.p.p. Nevėluokite! Autoaikštėse vietų ribotos. Visi kviečiami dalyvauti.

Rengia: LN vyrų būrelis ir "Atžalyno" tėvų komitetas

BALTIC EXPORTING CO. praneša, kad siuntiniai su Kanadoje apmokėtu muitu bus priimami iki liepos 1 dienos. Savininkai S. ir F. JANAVIČIAI

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinėm langų užuolaidom. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvilles apylinkėse — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

"VILNIUS MANOR" butams reikalingas prižiūrėtojas (janitor). Turi gyventi vietoje. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777 Toronto.

WASAGOJE, Springhurst vasarvietėje, arti lietuvių šventovės ir ežero išnuomojami kambariai su atskiru įėjimu. Galima virti. Tinka trim žmonėms. Telefonas Toronto 534-8112, savaitgaliais — vietoje 51 St. S., 16 nr. Klausti — E. Kulienė.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronto.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

MONTREAL

Sibirinių tremimų minėjimas buvo surengtas Kanados baltiečių federacijos Montrealio skyriaus birželio 13 d. tradicine tvarka. Žmonių prisirinko daug daugiau, negu kitais metais. 7 v.v. buvo padėtas visų trijų Baltijos tautų bendras vainikas prie žuvusių kariams paminklo. Federacijos pirm. P. Moldre po ilgesnio įvado pakvietė pagrindinį kalbėtoją — parlamento narį konservatorių iš Edmonto David Kilgour. Jis apžvelgė žiauriųjų tremimų eigą ir pareiškė, kad Kanada turėtų kreipti daugiau dėmesio į žmogaus teisių laizmą. Ta patia proga baltiečiams solidarumą pareiškė vengrų, ukrainiečių ir lenkų atstovai. Šalia minėtų tautų atstovų, dalyvavo ir afganistaniečiai. Visiems dalyviams padėjo KLB Montrealio apyl. vicepirm. V. Piečaitis, šiais metais organizavęs šias iškilmes.

Po to buvo persikelta į čia pat esančią katalikų katedrą ekumeninėms pamaldoms ir koncertui. Pamaldas laikė kun. J. Kubilius, SJ, latvių ev. liuteronų vysk. A. Voikits ir estų ev. liuteronų kun. H. Laaneots. Koncertinę dalį atliko latviai A. Gumanis viola ir K. J. Raudsepp vargonais du kūrinius, estų mišrus choras, vad. I. Tark, vieną giesmę ir lietuvių vyrų oktetą, vad. muz. A. Stankevičius, keturias giesmes. Iškilmės buvo baigtos Kanados himnu. B. S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Iš Floridos pas tėvus p.p. Grigelius atstogauja Karolė ir Jonas su šeima. — Iš Kalgario pas J. J. Žitkus lankėsi vaikai — Vida ir Algis Jaugeliai su šeima. — Jonas Dalmotas (dar nesulaukęs pensininko amžiaus), 30 metų dirbęs "Asbestos Co.", užbaigė darbą. Ta proga žmona Elena suruošė pabaigtuvių vaišes. Atsilankė sūnus inž. Dainius su žmona iš Otavos, Ksaveras Ratavičius su žmona iš Delhi, Ont., draugai ir artimieji, kurių Jonas turi apsiečiai. P.p. Dalmotai susilaukė daug sveikinimų ir linkėjimų. Sk.

Aukšinio amžiaus klubas "Rūta" dėkoja: M. Čapkauskui, D. Jurkui, J. Paškevičiui ir visiems kitiems už klubui paaukotas knygas. Valdyba

PADĖKA

Nuosirdžiai dėkoju visiems Šv. Kazimiero parapijos choristams, kurie lankė mane ligoninėje ir klebonijoje. Ačiū kun. klebonui S. Šileikai, kuris parodė tiek daug gerų norų, nors ne visada jie išsipildė. Tegul tai būna Dievo garbei. Man Montrealis labai patiko, bet Šv. Kazimiero parapijiečiai yra labai skirtingi visokiais atžvilgiais.

Visiems nuosirdžiai dėkinga — S. Čeponienė

ATEINA ATOSTOGOS!

VERTA PERŽIURĖTI IR SUSITVARKYTI TURIMAS DRAUDAS:

- GAL PAKEISTI
- GAL PAPILDYTI

YRA NAUJŲ PAKEITIMŲ DRAUDOS SRITYJE:

— naujų automobilių drauda pagal naują automobilio atpirkimo vertę per 2,5 metų!
— Nuo birželio 1 d. daugelis bendrovių sumažino draudos kainas automobiliams, gyvenamiems namams, inventoriui.

APSIMOKA

Patikrinti draudas, palyginti kainas.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Tel.: 722-3545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
certifikatus: min. \$1,000.00		
1 metų	11 %	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	10.50%	Nekilnojamo turto,
180 — 364 d.	10 %	asmenines ir prekybines.
120 — 179 d.	9.50%	Paskolos mirties
30 — 119 d.	9 %	atveju draudžiamos iki \$10,000
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ar daugiau		
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	7.25%	
su drauda	7 %	
Čekių sąskaitos:	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS	
1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00
Penktadieniais	10.00 — 6.00
	4.00 — 8.00
	2.00 — 6.00

Toronto Lietuvių namų poilsio stovykla

rengiama Tėvų pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje, rugpjūčio 4 — 12 d.d.

Platesnei informacijai kreipkitės:

Lietuvių namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6 arba: V. Kulnys, tel. 769-1266

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas kooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

MISSISSAUGA-BRAMPTON. Jieskau moters saugoti 4 mėnesių berniuko dienos metu nuo rugsėjo iki birželio pabaigos. Gali būti atelnanti arba mano namuose gyvenanti. Skambinti Vidai 279-8416.

PRIŽIURĖTI MAŽAM BERNIUKUI jieskau moters, Scarborough rajone galinčios gyventi mūsų namuose arba ateinančios. Skambinti ketvirtadieniais arba penktadieniais tel. 286-1231 Toronto.

GERIAUSIAME Pietų Kalifornijos klimate, netoli San Diego, parduodama 10 metų senumo 3-jų miegamųjų, 2-jų prausyklų namas su 2,5 akro sklypu. Kainos ir informacijų teirautis telefonu (416) 247-3174.